

ЗЛАТЕН

ФАНТАСТИКА

КАН

ФЕНТЪЗИ

ЛУНГЕЯ

ЗЛАТЕН КАМ

ТОМ 2

chitanka.info

ГЕНОВЕВА ДИМОВА
ПРЕКРАСНАТА ВЕЧЕР, КОГАТО УМРЯХ

1

— Едно, две, едно, две, три, четири!

Заудрях разсеяно струните. Шеста, втора, трета, шеста, втора, трета. Режещите звуци отекваха из залата. Прахът се стелеше на талози по дървения под и празните седалки. От високите прозорци през процеп в плътните завеси върху сцената се спускаше розов слънчев лъч. Пристъпих към него. Шеста, втора, трета, шеста, втора, трета. Светлината на залязващото слънце се отрази в лъскавото черно на моя Фендър, пращинките затанцуваха в ритъм, косата ми се спусна пред лицето. Шеста, втора, четвърта и втора, пета, първа и втора, четвърта. Пръстите ми заиграха по грифа, запрепускаха по прагчетата...

— Ейш, кво правиш бе, готин? — прекъсна ме грубо ръмжене. — На шибания Хендрикс ли се правиш, кво?

Вдигнах поглед. Басистът Пешо, набит и космат като малък мамут, беше застанал пред мен и успяваше някак да ме гледа отвисоко със своите метър и седемдесет и два.

— Съжалявам — измънках и отстъпих назад, в сянката на завесите. — Реших, че малко разкрасяване няма да й дойде зле.

— Нашата музика — с гробовен глас възвести вокалистът Евтим, абсолютно неизвестен под своя сценичен псевдоним Хинунгагап — пулсира в ритъм със сърцето на самия Черен господар. Тум-ту-там-тум-ту-там.

— Тум-ту-там — конформистки закимах аз. — Хайде пак.

— Едно, две, едно, две, три, четири! — преброи барабанистът Кирил, барабанейки в ритъм със сърцето на самия Черен господар. Аз въздъхнах и подхванах доброто старо: шеста, втора, трета. Евтим зарева, заръмжа и загрухтя, а на мен — за мое огромно омерзение — се падаха беквокалите, изразени предимно в кански писъци.

— Хей — безстрастно отбеляза вокалистът, прекъсвайки изпълнението в средата на втория припев. — Бъркаш текста.

— Какво има да му сбъркам? — изнервих се аз. — „Кръв, Сатана, черна меса, кръв, разрушение, Сатана, идва Армагедон.“

— Във втория припев е „Кръв, масова смърт, Сатана“ — укоризнено ме поправи Евтим.

— Какво значение има, и без това нищо не се разбира — промърморих.

— Текстове те ни — натърти вокалистът с плътния си бас — са отражение на мрака в човешките души.

— Текстове те ни са пълна простотия — избухнах аз, — а музиката ни би отегчила самия Черен господар до смърт. Освен това с тоя грим приличаме на панди.

Цялата банда замръзна. Евтим запремига на парцали. Киро ме гледаше с разширени очи, оброчени в плътен черен грим. Юмруците на Пешо бавно се свиха.

— Аз не съм панда! — възпротиви се той. — Аз съм зловец! Пандите имат ли обърнат кръст, а, имат ли?

— Това е корпспейнт — провлачи Евтим.

Киро се надигна от стола и замислено се огледа в чинелите.

— Мисля — продължи Евтим, — че с теб имаме непреодолими творчески различия.

— Знаеш ли кво? — ухилих му се аз, напуквайки дебелия слой бяла боя за лице. — И аз така мисля.

Скочих от сцената, прибрах черния си Фендър в калъфката, поизбърсах с ръкави грима около очите си и закрачих по коридора между седалките.

— Ама чакай! — обади се Пешо, миг преди да изляза от залата. — Не можеш да ни оставиш без китарист точно преди концерта!

Поколебах се с ръка на дръжката на вратата.

— Остави го — махна с ръка Евтим. — Истинската музика просто се случва, независимо от разни там музиканти.

Вдигнах рамене и излязох. Свежият вечерен бриз ме лъхна в лицето и успокои пулсиращите ми от яд слепоочия. Какво пък, беше пълно с групи, които си търсят китарист. Щеше да се наложи да започна всичко отначало — репетиции, писане на авторски материал, търсене на лейбъл, а и ме преследваше натрапчивото усещане, че бившите ми колеги ще направят големия си пробив на световната ъндърграунд сцена точно след напускането ми — такъв си ми беше късметът. И без това мечтите ми не включваха ъндърграунд сцената. Мечтаех за препълнени стадиони, за гора от ръце, вдигнати към

сцената, и за хиляди гърла, дерящи се от възторг на моите сола. Мечтаех и за луди фенки с ограничителна заповед. Ей за такива неща мечтаех.

На хоризонта, все още обагрен отлъчите на залязващото слънце, бързо се трупаха тъмни облаци. Замириса на дъжд. С широки крачки преминах пешеходната пътека и продължих по тротоара. Уличните лампи тъкмо започваха да премигват колебливо, фаровете на колите засветиха зад гърба ми, в съзнанието ми зазвуча нов, невероятен хващач риф. Увлечен в него, изобщо не чух скърцането на гуми по мокрия асфалт. Не се обърнах, за да видя приближаващия на зиг-заг джип. Не извиках, когато той се качи на тротоара и светлината от фаровете му обля дългия ми шлифер.

— Пази се! — изкрещя ми някой от отсрещния тротоар, но вече беше късно. Извърнах се рязко, разтърси ме зверска болка и всичко потъна в мрак.

2

Чувствах се като прегазен от ТИР. „Не преигравай — скастрих се, — прегази те най-обикновен джип.“

— Алоу, бърза помощ? — непознат, позавален мъжки глас отекна в празното ми съзнание. — Спешна де, спешна! Мисля, че току-що блъснах гигантска панда!

— Жив ли си, хей? — попита женски глас и ледена ръка ми зашлеви колеблив шамар. Опитах да отворя очи и да ѝ метна подчертано кръвнишки поглед, но не успях да отлепя клепачи.

— Не бе, не се бързикам! — продължи мъжкият глас. — Огромна, с шлифер, излетя поне на десетина метра!

— Ехо? — жената пак ме удари, този път понатрупала увереност. Усетих как на бузата ми се отбелязват пръсти, а масивен пръстен ме раздира до кръв. Понечих да се изправам на лакти и приятелски да я посъветвам следващия път, когато ѝ хрумне да бие непознати, да си сваля пръстените. Да се изправам? Къде ти — изобщо не си усещах ръцете.

— Пратете кола веднага, пандите са застрашен вид! — продължаваше мъжът.

— Това е човек — тросна му се непознатата ми изтезателка, — просто е боядисан.

— Ау, верно? — изненада се мъжът. — Забравил съм си очилата! Дъхът му, силно миришец на водка, погъделичка лицето ми.

— Верно, че човек било, сега по-отблизо като го разглеждам — заключи мъжкият глас. — Значи, блъснал съм някакъв боядисан! — извика после, уведомявайки явно диспечерката на спешна помощ.

— Праща линейка — съобщи след малко. — Каза да не го пипаме.

Аз я благослових мислено.

— Жив ли е, а?

— Жив — отвърна женският глас, — но в безсъзнание.

— Ох, казваше ми жената — завайка се мъжът. — „Не карай пил — вика, — вземи си очилата“ — вика, ама кой да слуша, а?

Момичето въздъхна и залепи ледената си ръка на челото ми. Почувствах се по-добре и тихо изсумтях в знак на благодарност.

— Свестява се! — въодушеви се тя. — Ау, сатаниста ми той, не умирай, не умирай, не умирай...

Искаше ми се да я уверя, че гримът, шлиферът и всичките пентаграми са само сценично облекло в съответствие с имиджа на бандата, но успях единствено да изсумтя отново.

— Не говори — посъветва ме тя. Сякаш можех да говоря! — Просто си лежи, ей сега ще дойде линейката.

Мракът отново приюти съзнанието ми.

3

Свестиха ме едри капки дъжд, които забарабаниха по челото ми и пролазиха в косата. Чувах гласове, но не можех да отворя очи. Върху гърдите ми явно лежеше слон.

— Ще интубирам! — провикна се възторжено някой. Звучеше сякаш му предстоеше да се качи на въртележката в лунапарка с голям розов захарен памук в ръка.

— Можете ли? — попита го непознат женски глас.

— Сестра Иванова — позасегна се оня с памука, — аз съм дипломиран лекар!

Нещо метално и студено отвори устата ми и в гърлото ми беше набутана тръба.

— Вътре съм! — възкликна лекарят. — Обдишвайте!

Усетих как дробовете ми се изпълват с въздух.

— А сега ще хвана венозен път! — обяви следващата точка от шоупрограмата си докторът.

Стана ми лошо. Искам да кажа, стана ми по-лошо. Имам ужасна фобия от игли, особено игли в спринцовки, и най-вече игли в спринцовки в ръцете на млади, неопитни, определено садистични медици. Отново изгубих съзнание.

4

Последвалите събития са ми като в мъгла. Идвах в съзнание и отново го губех. Качиха ме на носилка, виеха сирени, шофьорът на линейката псуваше колите, които го засичат, сестрата го пришпорваше да бърза, гърдите ме боляха ужасно, а в гърлото ми дращеше тръбата.

Смъкнаха ме от линейката с болезнено тупване.

— Водете го към скенера! — изкомандва лекарят.

— Ама той целият посинява — възрази някакъв негов колега.

— Олеле! — обобщи любимият ми медик.

— Сърцето спря — намеси се сестрата, — бързо в шокова зала.

Затаих смътни надежди, че „шокова“ идва от шоколад, а не от, например, „шок, смърт и ужас“. Все пак реших, че ще е най-безопасно да бягам. Зърнах тунел и хукнах по него.

— Зареди на 200 — гласът звучеше от много, много далеч. —
Пазете се!

5

Имаше светлина в края на тунела. Затичах към нея, нетърпелив да я стигна. Стъпките ми отекваха глухо по мекия килим. Метнах се с главата напред и очите ми, привикнали към мрака на тунела, засълзиха. Различих силует сред светлината. Разнесе се ангелски хор в приказна полифония.

— Кой си ти? — промълвих.

— Шшт! — изшътка ми силуетът. Свикнах със светлината тъкмо навреме, за да видя как подбелва очи и вдига телефона на бюрото си. Ангелската мелодия секна.

— Рецепция, добър ден! — поздрави напевно мъжът зад бюрото, драпиран в костюм от бяла коприна. — Да, да, веднага ще отбележа. Разбира се, заповядайте още утре, ще ви очакваме. Довиждане, благодаря.

Търпеливо изчаках да приключи разговора и повторих въпроса си, този път малко по-гроснато:

— Кой си ти?

— Не можете ли да четете? — с едва доловимо отегчение мъжът посочи табелката на гърдите си. — Рецепционист. Какво ще обичате?

— Ами аз, такава — започнах, — озовах се тук изневиделица.

— Името ви?

— Асен. Асен Джамбазов.

Мъжът запрелиства дебела книга, прокарвайки показалец по страниците.

— Джамбазов, Джамбазов — замърмори. — Съжалявам, господине, тук няма никакъв Джамбазов.

— Пробвайте с — преглътнах на сухо — Фродо.

Рецепционистът деликатно повдигна вежди, но не каза нищо.

— Това ми е сценичният псевдоним — поясних аз, въпреки че не ме беше попитал.

— Мм, не, няма и Фродо — установи рецепционистът, след повторна справка с книгата. — Опасявам се, че нямате резервация.

— Ама, такава... — запелтечих аз.

— Защо не изчакате в бара? — предложи той. — Може междуременно да се освободи стая.

— А къде е...

Преди да успея да довърша, ангелската мелодия отново се разнесе от телефона. Рецепционистът вдигна пръст пред устните си и ми изшътка за втори път.

— Рецепция, добър ден! — поздрави напевно после. — Разбира се, разбира се, за нас ще е удоволствие!

Бях искрено възмутен от социалната несправедливост — на телефониращите се угодничеше, а аз, който си бях направил труда да дойда лично, бях подлаган на системно шъткане. Врътнах се на пета и с най-пренебрежителната си походка — вдигната брадичка, широки крачки и неконтролируемо мятаци се лакти, свърнах към близката врата. Щом преминах през арката, богато украсена с бронзови чепки грозде и голи херувимчета, се намерих в просторен коридор. Тежки полилеи висяха от тавана и осветяваха разнообразните, крайно озадачаващи дизайнерски прозрения, изразени предимно в пискюли, завески и артистично разхвърляни по стените парчета плюш.

В малкото свободно от модернистична еkleктика място по стените се бяха сгушили вратите. Точеха се далеч напред, различни по стил и дизайн, до една затворени и, както установих след известно време, прекарано в натискане на всевъзможни дръжки, до една заключени. Обмислих възможността да се върна при рецепциониста и да го попитам за пътя към бара, но накърненото ми его надигна глава и категорично отказа да понесе още шъткане. Така че продължих бавно напред, плъзгах поглед по стените и кимах мъдро като комбайнер в художествена галерия.

Една от вратите привлече вниманието ми. Нямах как да не забележа фреските, втъканите в абаноса сребърни нишки и изящно изработените панти.

— Кого заблуждаваш? — промърморих си. Вниманието ми всъщност привлякоха резбованите фигури на едрогърди момичета само по препаски. Приближих се към вратата и настървено задърпах дръжката. Заради изящните панти, разбира се.

Внезапно след няколкоминутно дърпане вратата се отвори. Разнесе се аромат на тропически цветя и мокра трева, изви топъл

вятър и ме повлече напред.

6

Намерих се излегнат на удобен шезлонг от преплетени лиани. Чувах шума на океански вълни съвсем наблизно. Две момичета само по бронзов тен и препаски от листа сновяха около мен, поклащайки бедра, и ми се усмихваха. Сякаш не изпитваха вътрешна необходимост да вършат нищо друго. От гъстите тропически храсти насреща ми изникна трето момиче, понесло кух кокосов орех, пълен с приказно ухаеща течност, в която плуваше резен лимон. Имаше и забучено чадърче.

Беше най-красивото момиче, което можех да си представя. Всъщност беше по-красива и от най-разюзданата ми представа. Имаше големи и съвършени гърди. Съвършено големи. За другите ѝ похвални качества не мога да спомена много, но несъмнено ги е имала. Имаше и коса, например. Сигурен съм, че мярнах къдрици някъде около съвършено големите гърди.

— В рая ли съм? — попитах я с пресъхнало гърло и едва след това осъзнах, че бях задал втория по клишираност въпрос към красиво момиче. — Често ли идваш тук? — машинално зададох и най-клиширания.

Устата на момичето се разтегли в усмивка. Въздъгнах облекчен — явно не разбираше езика ми. Или още по-добре — обнадеждих се аз — не може да говори. Подаде ми коктейла и без да каже нищо, седна в скута ми. Очите ѝ изразяваха готовност да изпълни всичките ми желания. Моите бяха станали като чинии. Точно в момента, установих, желанията ми бяха твърде ограничени. Направо клоняха към единица. Кожата ѝ ухаеше упоително. Лицето ѝ се доближи до моето и усетих как една къдрица погъделичка носа ми. Премигах, невярващ на късмета си и...

... спазъм разтърси цялото ми тяло.

— Синусов ритъм — съобщи гласът на младия лекар.

— О, слава богу — въздъхна сестрата, — идва в съзнание.

— Не! — понечих да извикам, но вместо това от гърлото ми се изтръгна клокощ звук. Усетих, че се задушавам, размахвах хаотично ръце и успях да докопам проклетата тръба за интубация. Издърпах я от гърлото си, преборих се със зверския подтик да повърна, с шумно свистене си поех въздух и пробвах отново:

— Не! — получи се този път. Опитах да скоча от леглото, но нечии ръце ме притиснаха надолу. Отворих очи — отгоре ме гледаше съсредоточеното лице на младия лекар, оброчено в светлината на луминесцентната лампа.

— Не съм раздул балона на тръбата достатъчно — констатира той с мрачен глас. — Пациентът я извади.

— Да ви дам ли нова? — това беше сестрата.

— Майната ѝ на тръбата — взех да вия с глас, изпълнен с мъка, — искам при момичетата! Момичетатаа!

— Няма смисъл — отговори докторът — явно диша спонтанно. Но май халюцинира.

Присегнах се и хванах яката на престилката му. Дръпнах го към себе си и изревавах:

— Къде ми е коктейлът? Къде ми е момичето? С гърдите!

— Той буйства! Да приготвя ли диазепам? — закрещя сестрата.

— Мамка му, мамка му, мамка му! — надвиках аз, стиснах отново очи и започнах да се мятам като риба на сухо, докато ръцете на доктора ме натискаха към леглото.

— Върнете ме обратно, садисти гадни! — изкрещях за последно и чух слабо, като отдалече, гласа на лекаря:

— По дяволите, пак го губим! Зареди на триста... Пазете се.

8

Имаше светлина в края на тунела. Вече опитен, сериен мъртвец знаех какво да правя. Щом стигнах фойето, изчаках на прага, докато очите ми привикнат. Зад своето бюро рецепционистът седеше, прелистваше книгата за резервации и си тананикаше. Познах мелодията — „Хотел Калифорния“.

Изглеждаше напълно погълнат от заниманието си. Промъкнах се на пръсти покрай него и се шмугнах в най-близкия коридор. Посрещна ме познатото изобилие на пискюли, а на няколко метра от мен — вратата с резбованите момичета. Ухилен до уши, закрачих към нея, вкопчих се в дръжката и зачаках.

Не се случи нищо. Започнах да потропвам нервно. Някъде иззад гърба ми се разнесе женски глас:

— Кой тропа в този късен час?

— Аз тропам — казах аз.

— Върви си, всички спят у нас.

— Не всички — отбелязах очевидното аз.

— Ти пък как разбра? — озадачи се момичето, излизайки от рамките на Бърнс. — Хубаво, айде влизай.

Вратата отсреща — облицована в черна кожа и покрита с шипове, се отвори рязко. Лъхна ме горещина и аромат на сярата, после вратата ме засмука.

9

Озовах се на тъмна, мръсна уличка. Маратонките ми потънаха в калта и топла вода се просмука в чорапите ми.

— Тук няма коктейли — укорих момичето до мен. Тя пък съвсем не приличаше на екзотичните, покорни красавици от съседната врата — бледа кожа, късо подстригана коса и критичен поглед. На врата ѝ висеше пентаграма на дълга верижка. — Какво е това място?

— Раят — отговори ми учудено тя.

— Изобщо не прилича — възразих аз, — и кой го твърди?

— Ами всички души, които са потърсили тук спокойствие и сигурност — заобяснява момичето, но краят на изречението потъна в шума на някаква музика. Звучеше ми като военен марш.

— Бързо, бързо! — подкани ме тя и ме задърпа за ръката. Последвах я. Краят на шлифера ми се завлачи из локвите.

— Хайде, влизай в строя и повтаряй каквото и другите — изкомандва момичето и ме бутна напред. Насреща ми се облеци луната — пълна, кървавочервена и увиснала на хоризонта като зряла ябълка. Едва след това забелязах хората. Под строй, те маршируваха напред, изпълнявайки тържествени химни в прослава на Сатаната. Бяха униформени — в черна кожа, с по една висяща обърната пентаграма на врата на всеки. Някои носеха запалени факли или размахваха знаменца с обърнати кръстове на тях. Забелязах тук-там и демони, въоръжени с тризъбци, които сновяха между хората и побутваха отклоняващите се от строя.

Присъединих се към тълпата и закрачих с приборани, отмерени крачки. Опитах да хвана текста на химна, но — общо взето, не се разбираше нищо, освен „Сатана, черна меса, масова смърт“. Е, това го мога, зарадвах се аз.

Скоро стигнахме до павиран площад, на който беше поставена платформа. Обкръжението ми внезапно се въодушеви, усилено заразвява флагчетата и заскандира:

— Слава! Слава! Татко Сатана!

Включих се в скандирането, крайно объркан. Хората около мен, вперили екзалтирани погледи в платформата, размахваха знаменцата си. Тук-таме в тълпата се вдигнаха портрети, изобразяващи мъж на средна възраст с козя брадичка и каскет. Нещо ме блъсна в тила. Обърнах се. Двама зад мен бяха опънали транспарант, на който с готически шрифт беше изписано: „Всеки човекоказан — за двойно серопотребление!“. В тълпата отзад различих и друг: „Един демон — на три казана!“.

— Слава! Слава! — продължавах да се дера аз, докато се опитвах да видя пролука в редиците, през която да се измъкна.

Бяхме точно пред платформата, когато въздухът се раздра от пронизителен вик:

— Стой!

Скандирането моментално секна. Всички замръзнаха. На платформата стоеше мъжът от портретите и оглеждаше тълпата с гневен поглед. Наведе се напред към нас и сбърчи нос.

— Надушвам — отекна режещия му глас, докато мъжът присвиваше очи в посока на моята част от колоната, — надушвам пацифизъм!

Пребледнях. По челото ми опита да избие студена пот, но при температурата от над четирийсет градуса наоколо потта избие гореща. Едва на десетина крачки няколко демона проточиха дългите си вратове в моя посока. Поразбутах заобикалящите ги хора с тризъбците си и си започнаха да си пробиват път към мен, непрестанно душейки.

— Нека се събудя, нека се събудя — заповтарях и впих нокти в дланите си.

10

— Синусов ритъм — чух облекчения глас на лекаря. По дяволите, колко му се зарадвах. Вдишах дълбоко, поемайки с пълни гърди студения, миришещ на дезинфектанти въздух на шоквата зала.

— Внимавайте да не го изтървем пак — посъветва сестрата.

— Досетих се, Иванова — тросна ѝ се лекарят. — Със своите очевидни забележки вие единствено...

— Не — прекъсна го нервният глас на сестрата, — имах предвид, че го изтърваме!

Отново потънах.

11

Имаше светлина в края на тунела. Тръгнах към нея бавно, опитвайки да успокоя дишането си. На всяко примигване виждах свирепите лица на демоните, които си пробиваха път към мен през тълпата.

Тръснах глава, за да прогоня образите им, и влязох във фойето. С физиономия на непоклатимо спокойствие заставах пред бюрото на рецепциониста. Той продължаваше да разглежда книгата за резервации, захапал края на скъпа химикалка.

— Кхъм — изкашлях се демонстративно аз. Рецепционистът вдигна поглед и ме изгледа изпод вежди.

— Да?

— Извинете за безпокойството, бихте ли бил така добър да ме насочите към бара, моля?

— Първата врата вляво — махна той към добре познатия ми коридор.

— Благодаря. А дали имате информация случайно колко време...

Телефонът иззвъня. Рецепционистът вдигна показалец към устните си.

— Да, „шшшт“, знам — изпреварих го аз и свих в коридора. Тръгнах напред, прилепен плътно към стената, бършейки праха от пискюлите и завесите, но на безопасно разстояние от черната врата с шиповете.

Първата врата вляво беше най-обикновената от всички. От тъмно дърво, без никакви украшения. Досега дори не бях я забелязал. Щом натиснах дръжката, вратата поддаде — беше отключена. Отвори се със скърцане и от тъмното помещение зад нея на талази заизлиза гъст дим с аромат на скъпи пури. Очите ми засмъдяха. Премигах, избърсах с ръкав сълзите и влязох в бара. Вратата се затръшна зад гърба ми, превъртя ключалка.

12

Бил съм в доста барове. Този беше от скъпарските. Отправих се към барплота от тъмно, лъскаво дърво.

— Хей? — провикнах се. Не се появи никой.

— Ехо? — провесих се през барплота аз и проверих дали барманът не се крие отдолу.

— Барманът е ангажиран — чух тих, хриптящ глас иззад гърба си. Завъртях се и видях единствените клиенти — петима, насядали около маса в ъгъла, сред облак. Играеха покер. Барманът им беше дилър.

— Да си наляя сам, а? — попитах. Не ми обърнаха внимание. Заобиколих бара, взех си чаша и я напълних догоре с Джони Уокър. Една мощна глътка и вече не бях чак толкова умрял. Образно казано. Поколебах се с чашата в ръка, но масата на покерджиите ме притегли неудържимо. Не бях играл покер, откакто официално открих фонд „Нов усилвател“ и прасенцето касичка започна да гълта всичките ми спестявания.

Приближих се към тях. Играеха ноу лимит, с голям блинд два червени чипа.

— Колко време се чака в бара обикновено? — опитах да завържа непринуден светски разговор, докато умът ми автоматично оценяваше играчите и пресмяташе шансовете ми.

— Колкото трябва — изхили се един от петимата. Поразително приличаше на Сид Вишъс от Секс Пистолс.

— А останалите стаи?... — попитах все пак, макар вече да се бях досетил.

— За тях трябва да имаш резервация.

Кимнах. Загледах мълчаливо играта, а те май забравиха за мен. Опасенията ми, че това са Великите Мъртви Покерджии, бързо се разсеяха. Подозирах, че Великите Мъртви Покерджии отдавна са при момичетата с кокосовите орехи. Тези тук бяха вострастени комарджии аматьори. След няколко раздавания вече знаех, че Сид е балъкът на

масата. Но пък ужасно му вървеше. Играчът вляво от него, едър тип с непроницаема физиономия, беше доста добър, но твърде често блъфираше на ривъра. Мама обичаше да казва, че който е склонен да блъфира на ривъра, обикновено подозира, че и другите го правят. Останалите играчи бяха средна ръка.

— Ще поиграя и аз, да убия времето, докато чакам — споделих и придърпах стола отляво на Сид. — Но в себе си нямам пари.

— Какво имаш? — обади се онзи с хриптящия глас. На мургавото му лице, над дълбоките лилави сенки ясно изпъкваха кървясалите му сини очи.

— Ми май нищо нямам — видях се принуден да призная. — Дрехите, кубинките и това е.

— Имаш коса — замечтано промълви друг от покерджиите, чието плешиво теме издайнически лъщеше на слабата светлина на лампите.

— Не става — отхвърли идеята мургавият тип и ме изгледа преценяващо. — Какво работиш?

— Китарист съм, по принцип, иначе...

— Китарист! — възрадва се Сид. — Винаги съм искал да се науча да свиря. Дай на момчето чипове — обърна се той към дилъра.

Барманът ме изгледа преценяващо, сивите му очи ме пронизаха почти болезнено. Сложи пред мен десет черни чипа.

— Значи, залагаш таланта си — уведоми ме Сид. Обмислих идеята. Никак не ми се искаше да приемам толкова висок залог, освен това бях сигурен, че талантът ми струва повече от десет чипа, но комарджията в мен вече виеше от радост.

— А вие какво залагате? — поинтересувах се.

— Късмета си, какво друго? — ухили се насреща ми едрият тип с пурата. — Друго нямаме.

— Да заложа и аз късмета си? — обърнах се към бармана. Пронизващият поглед се повтори и към купчинката чипове тупна още един. Нащърбен.

— Толкова имаш — отсече той.

— Тогава да започваме.

13

Да играя покер за мен е като да ходя. В кръвта ми е. Мама и татко се запознали на покер турнир. Научих картите далеч преди азбуката, а първата ми дума е била „флъш“. И макар баба упорито да твърдеше, че съм кръстен на дядо си Ангел, това не обясняваше защо всички вкъщи ми викаха Асо.

С всяко следващо спечелено раздаване ми вървеше все повече. Купчинката чипове пред мен растеше, а с тях и късметът ми. Сега държах в ръка две дами. Свикнал бях да съм каръкът на масата и чувството да имам толкова силна ръка беше нещо ново за мен.

— А бе, не е ли малко тъпо — допусна Сид, след като обяви фолд — да залагаме късмет? В смисъл, така излиза, че колкото повече печелиш, толкова по-лесно... ам, печелиш.

— Покерът не е игра на късмет, а на интелект — защити системата си мургавият.

Съгласен бях. И тате ми казваше същото. Затова потиснах импулса си да прикрия силната си ръка, като слоуплейвам, и отворих бет с големината на пота. Едрият тип вляво от мен рейзна. Зениците му се бяха разширили от превъзбуда. Вече бях сигурен, че има асо. А той навярно беше сигурен, че блъфирам.

Другите се отказаха. Барманът, излишно мудро, запротяга ръка към последната необърната карта. Метнах бегъл поглед към купчината си късмет и отпратих бърза, но гореща молитва към някое случайно подкрепящо хазарта и свободно в момента божество. И последната карта беше обърната. Четвъртата ми дама. Запазих отегченото си изражение и ри-рейзнах.

Едрият ме изгледа със снизхождение.

— Ол-ин — каза и небрежно избута чиповете си в средата на масата. Сдържайки желанието си да оближа сухите си устни, аз също избутах моите. Напрегната пауза. Сърцето ми се блъскаше в гърдите.

Той обърна картите си.

— Фул Хаус — обяви тържествуващо.

Позволих си лъчезарна, съвсем не покерджийска усмивка.

— Каре дами.

Той премига насреща ми, после плъзна поглед по всяка от четирите ми дами.

— Отиде ми късметът — въздъхна театрално.

— Така се получи! — отвърнах. Обля ме нова вълна на адреналин, щом събрах купчината чипове с ръце и ги избутах към бармана. — Обмени ми ги.

Барманът с преценяващ поглед премери купчината, след това и мен. После си прибра чиповете. И това беше. Не се почувствах различно, но имах смътното усещане, че нещо се е променило. Вдигнах рамене, станах от стола и се протегнах. Всичко ме болеше.

— Още една игра? — предложи мургавият.

— Мисля да тръгвам — отхвърлих поканата аз.

— Да тръгваш ли? — изхихика той. — Тук никой не си тръгва, готин — и ме блъсна силно в гърдите. Паднах обратно на стола.

— Аз си тръгвам — заявих, без да свалям усмивката от лицето си. Усетих ново блъсване в гърдите.

— Синусов — посрещна ме притесненият глас на лекаря. — Добре дошъл пак. Хайде, този път се дръж, моля те...

Щях да се държа, и още как. Чувствах се по-жив от всякога. Отворих очи, рязко се надигнах и сграбчих ръката на лекаря, преди да е успял да се отдръпне.

— Благодаря, благодаря — разтърсих я силно аз.

— Ама няма за какво — изчерви се той, — ние, такава, правим каквото можем...

— Вие сте му първият спешен случай — гордо ми съобщи сестра Иванова, сякаш хвалеше подвизите на любимото си кученце.

— Това е страхотно — възкликнах аз.

— Не скачайте така, легнете обратно, допреди малко почти бяхте умрял.

Отпуснах се обратно с щастлива усмивка на лицето.

— Ще ви заведем на скенер, може да имате нещо счупено — продължи сестрата. — Като видяхме на какво разстояние сте излетял...

— Нямам нищо счупено. Поне пръстите ми са здрави, а това е най-важното — размърдах дългите си пръсти под носа й, за да демонстрирам. Сетне се сепнах, внезапно спомнил си нещо.

— А китарата ми? Какво се е случило с Фендъра?

— Съжалявам, намерили я в някаква канавка, цялата на парчета...

— Фендърчето ми — зажалвах се аз. — Моля ви се, искам си китарата!

— Знаете ли какво — плесна с ръце сестрата, — из коридорите на детско се мотаят някакви известни музиканти, на благотворителна акция при децата, ей сега ще изтичам да видя дали нямат китара...

Заобяснявах, че не ми трябва китара в момента, а и въпросът не е в китарата, а в *моята* китара. Трябваше да я видя за последно и да си я погребя, както се полага. Сестрата обаче въодушевена изхвърча от стаята, без да ме чуе. Бялата й престилка се вееше след нея.

— Да, да — чух гласа ѝ от коридора след малко — някакво китаристче, милото, на няколко пъти изпада в клинична смърт, обаче вече е стабилизирал и изглежда съвсем наред, като новичък...

— Китарист? — поинтересува се плътен глас. — Добър ли е?

— Че де да го знам добър ли е — отвърна сестрата, — нали ви казах, китарата му е счупена.

— Понеже ни трябва китарист — обади се друг глас — за турнето. Би било невероятен късмет да попаднем на някой в тая болница, а?

„Невероятен Късмет — помислих си аз, широко нахилен — е второто ми име. Но вие може да ми викате Асо.“

МАРИНА МАРТОВА

ИЗВРАТЕНЯК

Веднага щом слънцето стопли въздуха, аз откачих разузнавателните модули и ги отпратих в различни посоки. На север един от тях откри температурна разлика и следвайки указанията ми, пое по градиента. Това бе сторено навреме. Концентрирах се върху предаваната от модула информация и засякох лавов език, който бавно течеше направо към мястото, където растях.

Нощта комай е била студена. Малък къс от тялото ми беше замръзнал и умрял. Отделих го и преместих разлагащите се тъкани в сервомодула. Дойде за добро — тъкмо не ми достигаше за осъществяване на замисъла, така че не се наложи да жертвам от живата си плът, която и без това нарастваше твърде бавно. Недалеч от лавовия поток спрях модула и разпраших загиналата тъкан. Разузнавачът тутакси ми предаде картината на стремително поникващи от частиците бивша моя плът жилави филизи скрун — единственото растение, способно да спре лавата.

Още не бях изучил достатъчно добре северните и южните райони. Прародителят ми — както и няколко поколения негови предци — бе разположил основната маса свое потомство на изток от себе си. Той бе натрупвал данни предимно за тази посока и ние тъкмо нея наследихме. За да не ни лишава от приоритетни хранителни вещества и важна информация, прародителят беше спестил подробностите за севера и юга. С този необходим минимум аз оцелях трудно, но нямам лоши чувства към прародителя. Предците на неговите партньори за размножаване винаги бяха обитавали онези територии, затова пазеха за изтока маса противоречиви и вълнуващи сведения. Ръководейки се от тях, би следвало да не припарвам на изток, но изглежда заедно с плътта си прародителят ми бе предал и своето безумие.

Въпреки това аз запазвах здрав разум по отношение на важните неща. Преди да влагам сили да разужнавам изтока, следваше да оставя собствено потомство.

Днес се чувствах като никога силен. Разполагах със сложни и разнообразни ловни модули. Те бяха пръснати по цялата ми територия, като събираха за мен хващачи на скрун, ловяха флаи във въздуха и дебнеха дребните взуми пред хралупите им. Под дневното слънце тялото ми растеше и се покриваше с нови гнезда за модули, от които да се пъпкува. Сред модулите имах вече няколко партньорски и даже три репродуктивни. Ала размножаването е сериозна и отговорна крачка, затова засега не бързах с нея.

Но дори сега не забравях, че някой ден тялото ми ще стане прекалено тромаво и бавнорастящо, твърде огромно и слабо пъпкуващо модули, които да го изхранват, даже пресявайки цялата околност. Такъв е краят на всекиго от нас. С помощта на разужнавачите си неведнъж бях наблюдавал свои престарели събрата, които бавно гаснеха от глад. За нещастие, нямах полза от смъртта им, мъртвата им плът не ми вършеше никаква работа. Местата на умрелите дълго остават белязани от гъсти струпвания на скрун. Намирам това за обидно — да умираш, след като толкова много си научил за околния свят, започнал си да задаваш най-сетне нужните въпроси... а не са ти останали сили да споделиш с някого цялото това знание.

На следващия ден усетих, че тялото ми е пораснало още малко. Време беда изпратя партньорските си модули към другите разумни. Все пак изчаках, за да отгледам по-грижливо един от тези модули, комуто бе отредено да пренесе не само плътта на партньора, но и информация от него. Гласях този си пратеник до пъпчивия разумен, който бе най-далеч на изток от мен. Пак там възнамерявах да посадя децата си.

Когато партньорските модули започнаха един след друг да се завръщат и да влизат в гнездата си, изпитах остра вълна от наслада. Подобни усещания не бях изпитвал нито от богатата храна, нито от лъчите на изгряващото слънце, които толкова меко докосват снагата ми призори. Ала най-върховното удоволствие настъпи, когато пристигна

специалният пратеник, носещ информационния блок. Това бе радостта и от продължението на рода, и от поемането на нови данни.

Да! Сега знаех със сигурност, че далеч на изток вече няма разумни, макар че преди са обитавали онези места, за което свидетелстваха изсъхнали масиви от скрун. Освен това паметта на партньора, макар и откъслечна, ме предупреди за някаква голяма опасност там, но навярно и голяма мъдрост, която може да се открие. След като научих това, започнах още по-грижливо да отглеждам и екипирам репродуктивни модули, осигурявайки потомството си с всичко потенциално необходимо. За щастие в момента бях достатъчно силен, за да го сторя. Мило е да даваш нов живот, когато разбираш, че има за какво да се живее.

Следедно денонощие тялото ми поиска да продължа да се размножавам, но аз превъзмогнах този импулс, за да се съсредоточа върху отглеждането на огромен разузнавателен модул за проучване на изтока. Той трябваше да преодолее разстояние, няколко пъти по-голямо от обичайното. За тази цел дори пожертвах далечната моментна връзка, като реших да разбера резултатите, след като модульт се завърне. Накрая откачих модула от гнездото му и то тогава, когато до залеза на слънцето оставаше много време. Чаках дълго. Денят премина. Разузнавачът не се появи. До последния слънчев лъч отлагах заравянето си в почвата и чак по здрач се примирих със загубата на модула. Нощният студ убиваше всичко, останало отделено от снагата ми. Вече бях губил много ловци по този начин, ала онези загуби само съкращаваха живота ми, а този път заедно с разузнавача сякаш се лиших от смисъла на съществуването си.

На следващия ден разпратих ловци във всички посоки и се заех с усилено хранене, за да се подготвя за ново далечно разузнаване. И неочаквано усетих, че отписаният модул се връща към гнездото си. Не бих могъл да го объркам с нещо друго — беше твърде голям. Бе редно да го блокирам, докато не разбера, къде е пренощувал. До мен стигаха отворителни слухове за някои разумни, способни да прибират чужди модули. Нямах вяра на такива... но, в края на краищата, партньорите по размножаване правят тъкмо това, за да върнат на прародителя къс от плътта си и данни за мястото на обитаване. Ала употребата на

универсалното гнездо за някакви други, неразмножителни цели, бе някак извратена...

Не блокирах модула. Оставих го да се скачи и започнах да приемам информация. Чужда информация, записана не от него самия. В записа имаше много прекъсвания и липсващи фрагменти и той се отнасяше за доста по-предишно от вчерашния ден време. Данните се оказаха твърде необикновени, за да ги усвоя веднага.

Впрочем собствените записи на модула се бяха съхранили, което донякъде ме успокои. Дълго разглеждах еднообразния пейзаж на източните земи. Имаше много взуми и никой не ги ловеше. Местността постепенно стана съвсем пустинна... после на хоризонта се появи разумен. Трудно прецених размерите му, видя ми се прекалено грамаден, за да го приема и обясня. Но наистина беше огромен, приближаващият се разузнавач показа това. Бе не само грамаден, но и стар. Ужасяващо стар и изтощен.

В съзнанието ми сякаш се срути някаква бариера и аз започнах да приемам сведенията, които това странно същество бе записало в разузнавача ми.

Този разумен наистина се беше научил да присъединява чужди модули, да чете от тях информация и да записва своя. Искаше да научи и останалите от своя вид на същото. Изглежда, бе мотивиран за това от онази жажда за знания, която и на мен самия не ми даваше мира. Идеята за обмяна извън размножителния акт толкова ми допадна, толкова ме увлече, че престанах да я възприемам като извратена. Та ние толкова малко успяваме да изследваме през живота си... Малък участък, според обсега на разузнавачите. А колко малко споделяме и колко малко помним от това, което са научили другите — най-вече собствените ни прародители и техните предци. Както и откъслеци информация, получени от партньорите. Ала ако започнем да споделяме един с друг наученото, ако обменяме информация ИЗВЪН размножителния процес... колко ли много неща ще ни станат достъпни...

Усетих все едно опарване от ловни хващачи — толкова силен бе шокът да разбера, че някога разумните са го правели. Около стареца живеело цяло селище разумни, които събирали информация отвсякъде и си я споделяли. Натрупали се толкова много данни, че по-дребните и твърде млади екземпляри вече не можели да ги осъзнаят в цялост. И

старецът поел задължението да пази всички тези сведения. Не, тогава той още не е бил толкова стар, бил е велик и прекрасен, могъщото му тяло било покрито с множество модулни гнезда...

Аз разбрах как са го правели това с размяната на информация! Сега вече можех и себе си да преустрою така, че да прибирам чужди непартньорски модули. Разбрах също така защо източните разумни предпочели да забравят тези умения...

Отначало съседите сами пращали ловните си модули с храна към учителя, така че той да хвърли всичките си сили да пази натрупаната информация и да я осмисля. Ала един ден разумните достигнали зрялост. Те узнали всичко, което могли, хранителят на знания престанал да им бъде нужен. Тогава той се опитал да ловува сам. Но местността била изтощена, а старостта напредвала, отглеждането на нови модули ставало по-бавно. И той се научил да прихваща чужди. В предадената ми информация нямаше точни сведения как именно се прави това. Така всички съседни на стареца разумни вече неволно хранели някогашния си учител. Отначало той вземал от всекиго по малко. Ала този данък се оказал достатъчна причина съседите да заселват своите деца и внуци все по-надалеч от опасното място. Именно така, децата, внуците и правнуците. Учителят живял дълго, чудовищно и несъразмерно дълго. Всеки младок, заселил се неразумно близо, в края на краищата бивал обричан на гладна смърт от стареца. Да, сега разбрах защо онази местност се слави като опасна... и като мъдра.

Старецът вече бе останал там съвсем сам. И бавно умираше. Бе твърде огромен и силен, за да умре бързо. Последното, което му бе останало, той беше вложил в записа на моя модул. За късмет бях направил разузнавача си с достатъчно голям капацитет.

След като преработих толкова много информация, усетих извънредно силен глад. Магнитната буря, против която тялото ми имаше защита, разстрои системите за ориентация на моите модули-ловци. Затова излъчих по-мощен сигнал, та да ги върна. Наслаждавайки се на обилната храна, обмислях, без да бързам посланието на стария учител, когато внезапно проумях как бих могъл

да прехващам чужди модули. Бе направо очевидно, след като вече разполагах с части от паметта на учителя.

И всичко ми се стори изведнъж толкова лесно!... Ще изпратя модули към своите партньори и ще споделя с тях наученото за размяната на информация. Нека те решат дали да го смятат за извращение. Аз пък ще предам това знание на потомците си, така че те да имат възможност да се подкрепят. Но ето че сега се замислям: дали всеки от нас, който може да привиква чужди модули, не ще започне да изтребва съседите си, за да оцелее сам?

Дали аз самият ще успея да се въздържа от това?...

Защо старецът ми предаде това послание? Дали е искал да ни помогне да направим нов опит, като се освободим от властта на предишните грешки? Или пък, умирайки, е пожелал да хвърли отровата си в света и да го разруши?

Усещам, че за обмисляне на тези въпроси ще ми потрябва не по-малко от цяло едно денонощие.

ВЕРОНИКА БАТХЕН

ПРИКАЗКА ЗА РЪКАВИЦА

Валеше невиждан дъжд. Всичко наоколо подгизваше и гниеше. Навлажниха се патроните, напоиха се с вода шинелите, изметнаха се кожените ремъци. Редник Дюноа сънливо киснеше под рехавата козирка на караулката. Искаше да пуши, но кибритът се инатеше, цигарите се късаха, поръсвайки с тютюн провисналите мустаци на войника. Монотонният дъжд будеше мечти за възвишени и прекрасни неща — издуто шише бордо, кръглобуза бретонка с пищен задник, блюдо с печено месо, полято с пикантен сос и обрамчено с рошава и сочна салата, нея може отделно, в жълта керамична купа...

— Редник, тук ли е щабът?

Редник Дюноа клюмна с глава като пиле, чукна с носа си стъклото и се събуди. Зад прозорчето на караулката стоеше млада жена със сив дъждобран.

— Май спиш на пост? Лошо. Трябва да говоря с генерала.

Редник Дюноа разтърси глава и разтърка очи с юмруци — сънят се вкопчваше упорито, не желаейки да бъде прокуден. Минава един след полунощ в забравената от бога провинция, а тук го хока някаква... ни почтена домакиня, ни палава проститутка. Наглед има седемнайсет, късо подстригана, с широки рамене, внимателен поглед, светли и властни очи.

— Ще ме извините, мадмуазел, не бива. Пък и е късно. Елате сутринта в щаба на окръга...

— Трябва да говоря с генерала.

„Брей, че инат... Или е станала някаква беля? Я брат си е изгубила, я годеникът не ѝ пише?“

— И за какво ви трябва генералът, мадмуазел? Не мога току-така да го будя. Нещастие? Опасност? Важна вест?

— Скоро ще избухне война. Дошла съм да спася Франция.

„Опала, тая е луда... Или провокаторка? Шпионка? Бежанка? Градчето е близо до границата, всичко може да е. Я да докладвам на

генерала — току-виж наистина има нещо важно...“

Редник Дюноа надникна в стаичката на почиващата смяна и разтърси рамото на Жул, който не можа да се събуди повече от минута, търкайки с длани мургавите си бузи.

— Пази, аз ще прескоча до началството. Как се казвате, мадмуазел?

— Жана.

... В кабинета уютно светеше нощна лампа. Миришеше вкусно на кафе и коняк. Върху овална масичка на неподредени купчинки се трупаха книжа, папки, карти, отворени книги. Негово безсънно превъзходителство окръжният командващ седеше в креслото, обърнал домашни чехли към камината, и пушеше, ръсейки пепел по паркета. Бе разтревожен след обаждането от Париж. Швабите пак докарали танкове на границата.

Редник Дюноа потропа по касата, вратата бе отворена.

— Разрешете да докладвам, мон женерал...

— Без церемонии, момче. Какво има?

— Девойка, мон женерал. Появи се на пропуска сама, цялата вир-вода. И настоява да се срещне с вас.

— Интересно. Хваща ли окото?

— Не е от тия. Мяза на монахиня. Прилича ми на бежанка, казва, че имала важни сведения.

— Какво пък, покани я тогава. Но остани край вратата за всеки случай. Попита ли я как се казва?

— Жана, мон женерал. Отивам!

Генералът се подсмихна под мустак. Как пък не — бежанка с важни сведения. Не му се вярваше, хеле пък при тези обстоятелства. Сигурно момичето ще моли да дадат отпуск на годеника ѝ или нещо такова. Миналия месец... да, септември беше, за един сержант дойдоха не една, а две годеници — и двете бременни... Някакво неспокойно червейче шавна под ребрата му, но генералът бе свикнал да живее под тревога, без да ѝ обръща особено внимание — също както на болките в черния дроб. Той отвори прозореца, засили фаса в градината и запали нова цигара. Коктейлът от хубавия тютюн.

Генералът се подсмихна „Вирджиния“ и мокрия южен въздух топлеше умореното му сърце. Ех, да може да заспи и да сънува...

Когато генералът се обърна, момичето вече беше в стаята.

Тя стоеше край камината, протегнала ръце към огъня. Не беше хубава. Бледа, с твърде грубо за младостта си телосложение. Бе застанала в уверена поза, с вирнат селски тежък нос, видът ѝ дразнеше, режеше окото. Генералът се учуди на реакцията си — какво не е наред? И предложи малко по-небрежно, отколкото би следвало:

— Седнете, мадмуазел. Кафе? Бисквитки? Пунш? Искате ли да се преоблечете — подгизнала сте, миличка.

— Благодаря ви, мон женерал. Няма време.

„Удивителен глас — дълбок като акорд на църковен орган... И силна реч, рязка, внушителна...“

— Добре, нека поговорим делово, мадмуазел. Но аз ще седна, нали не възразявате?

Девојката кимна. Генералът се настани обратно в любимото кресло.

— И така, слушам ви.

— Скоро ще има война.

— Зная го, мило дете. Галският петел не дава мира на Хитлер. Вече години наред фюрерът заплашва да му оскубе перата.

— Войната ще започне утре. Или вдругиден. Не по-късно.

— Какво?!!!

Генералът се надигна. Девојката се приближи към картата на стената. Застана на фона на Европа и уверено посочи:

— Тук и тук има готови да излетят железни птици. Тук и тук границите ще пресекат ландскнехти. Тук ще ударят обсадните самоходни кули, които плюят огън — и ще пробият отбраната ни, въпреки че сте разположили топове тук и тук, защото нямаме достатъчно крепости. Отстъплението ще стане паническо — дъждът е разкалял пътищата, пехотата ще закъснее. Вашите птици не ще успеят да излетят, ще си останат там, където са. И след три денонощия властелинът на Райха ще превземе Париж.

Генералът трескаво мислеше. С няколко небрежни движения на дланта си, това късопръсто грозно пате очерта цялата френска отбрана и предполагаемите немски позиции... все данни, които няма как да се знаят от едрониси селянки... и летищата, и артилеристките полкове. А пък за немски летища точно там, където посочи момичето, нямаше сведения... макар че мястото е логично и удобно.

Какво значи всичко това?! Съвпадение? Обаче колко убедено говори...

— Откъде знаете всичко това, мадмоазел?

— Господ ми го каза. Прати ми ангел. Генерале, трябва да изоставите южните бастиони и веднага да подготвите втора линия от укрепления. Разрушете мостовете, за да спечелите време. Съберете годните да носят оръжие мъже. И нека войниците всеки ден се молят. Само така ще спасим Франция.

— Господ...? Ангел?!

— Да. Отдавна чувам гласовете им, още от малка. Тогава ми говореше Михаил и светците също. А наскоро ми рекоха: девица ще спаси Франция, стани и иди. И ето ме тук, а Господ пълни устата ми с думи.

— Добре... добре, дъще... Продължавай.

— Времето не чака. На зазоряване обсадните кули...

— Танковете — механично я поправи генералът.

— Да, танковете, те трябва да бъдат край границата. Почти всичките им войници ще отидат в рая, но така ще успеем да отстъпим, запазвайки останала си армия. А сетне...

Генералът отново запали цигара. Пушеше и съзерцаваше момичето на фона на картата. Усмихна се. Усмихна се на моментната си вяра в това, което чу отначало. Ама бива си го... Немските летища било знаело девойчето. Сигурно е лудо, клетничето. Откачено. Въобразява си, че е Орлеанската дева. Името, речите... веднага трябваше да се досети. С това дъждобранче... Чело е много вестници, а лудите понякога са много съобразителни. Трябва да прошепне на Дюноа да се обади в градската болница. Само че тихо и кротко.

— Изчакай ме тук, чедо, ще повикам да те вземе карета от щаба.

Девойката погледна генерала в очите. Спокоен и ясен поглед.

— Сигурен ли си, че трябва да отида в щаба?

Сърцето на генерала се сви. Лъжата, дори за благо, е неприятна. Сякаш мамиш дете. Или тя... разбира?

— Да, мило момиче. Там ще те изслушат и ще ти помогнат да спасиш Франция. А нима аз мога сам да решавам съдбата на държавата?

Девойката пак се обърна към картата.

Генералът отиде до вратата, прошепна няколко думи на Дюноа и се върна. Момичето бе взело от масата моливи и драскаше върху картата. Едва той застана до нея, тя започна да коментира стрелките и линиите, които чертаеше. Генералът слушаше и гледаше, като от време на време кимаше и се съгласяваше, а в същия момент се дивеше колко необуздани могат да бъдат измислиците на един болен женски мозък. Съюз със СССР, с онзи мустакат сипаничав кръволок?! Десант откъм морето? Нормандия... Отвън скръцнаха спирачки — бе пристигнала линейката. Генералът се извини и излезе.

Появи се пак с двама мъже в еднакви светли престилки.

— Ето тези господа ще те придружат до щаба, мило дете.

Девојката спокойно тръгна към вратата. Без да бърза, с достойнство протегна ръце на „придружителите“. Усмихна се.

— Върнах ти ръкавицата, Шаря.

Вратата хлопна. Генералът погледна навън... Линейката потегли, разсичайки с фаровете си тъмната дъждовна завеса. Подире ѝ се затвори бариерата на караулката. Дюноа и дьо Ре стояха там изпънати мирно, сякаш изпращаха лимузината на президента. Генерал дьо Гол затвори мокрия прозорец, дръпна пердетата, сипа си коняк в чашата от кафе и загледа замислено картата, проследявайки с очи преплетените стрелки и линии.

Някои неща запомни доста отчетливо — и те му свършиха добра работа по-късно, през четирийсет и четвърта.

СВЕТОСЛАВ НИКОЛОВ

РИБЕНИЯТ МЪЖ

На Агон Мелконян

Дебеланите и дебеланковците вече го очакваха в конферентната зала на хотела. Бяха не повече от двадесет, но наличието на толкова много плът, удобно разположена в меките кресла, създаваше впечатление за пренаселеност. И въпреки общо взето дружелюбното излъчване, във въздуха наоколо витаеше нещо потискащо.

Групата за отслабване.

Всичко изглеждаше толкова абсурдно и банално в същото време. Само допреди няколко часа той се изтягаше лениво на стария домашен диван с книга в ръка, бавно отстъпвайки пред атаките на следобедната дрямка. Сепна го телефонът.

Прощавай... Май те събудих?

В първия момент не я позна. После, едновременно с внезапно появилото се неприятно сърцебиене, разбра, че е Лиана. Не беше чувал гласа ѝ от няколко месеца.

Моли го да спасява положението.

Какво се е случило?

От накъсаните ѝ обяснения разбра, че някакъв префърцунен интелектуалец в последния момент отказал да дойде и сега тя се чудела с какво да запълни програмата. Тази вечер нейната група за отслабване имала среща с писател...

Група за отслабване? Това пък какво е?

Лиана му беше колежка от заочното следване. Още тогава работеше нещо в сферата на туризма. В един кратък отрязък от време химията на привличането реши да си направи шега с тях двамата. Реакцията не продължи дълго и завърши с усещане, твърде подобно на махмурлук.

Не е ли чувал за дебелиариуми? Сега тя е в един такъв на морето...

На морето?! Как си представя да стигне дотам тази вечер?

Има само един начин. По въздуха. Говорила е с шефа на комплекса. Готов е да изпрати самолета си... Само нека не ѝ отказва и той, моли го!

Срещнаха се отново след почти три десетилетия. Напълно случайно. Тя все още се занимаваше с туризъм. Той, от известно време насам, изкарваше хляба си с работа в областта на рекламата и пиара. Най-общо казано. Не липсваха допирни точки за подновяване на отношенията. Съвсем делови, естествено.

Слушай, какъв писател съм аз? Не съм измъдрил нищо през последните десет... не, цели четиринадесет години!

Господи, кога минаха?

Знае, че е писател. Има три книги. Цели три, за разлика от нея.

Тогава, преди около три десетилетия, Лиана пишеше стихове. Хубави, харесваха му. Но така и не издаде стихосбирка. Може би защото беше по-горда от него. И определено по-опърничава.

Добре, де. Какво трябва да направи?

Просто да отиде на летището. След час, час и половина... Ще му се обадят.

Два часа по-късно той вече седеше в бежовия салон на седемместната „Чесна Ситейшън“ и отпиваше от кехлибареното питие, което стюардесата му предложи.

Беше единственият пътник на борда. Нямахше кой да му досажда и всичко щеше да е великолепно, ако малко след излитането отново не се беше появило натрапчивото сърцебиене.

Докато допие втората чаша уиски и позяпа през заобления прозорец, полетът като че ли свърши. Долу се ширна синевата на морето, самолетът направи заход и започна да се снижава. Време беше да се отърси от мислите си, които комай през цялото време меко и разсеяно бяха гравитирали около въпроса колко ли трябва да печели човек, за да се сдобие с подобна летяща прищявка и — нещо повече — да я запрати до другия край на България заради един-единствен пътник!

Човекът, който печелеше колкото трябва, го очакваше в малката, приятно прохладна зала за пътници на също така скромното по

размери свое летище. Беше заедно с Лиана. Приветлив мъж на средна възраст с леко изпито лице, очила с фотосоларни стъкла и поддържано тяло. До него Лиана сияеше с прелестната усмивка на успокоението.

Значи вие сте този, който може да възкреси мъртвите!

В първия момент не разбра какво значеха тези думи.

Рекламата, драги, рекламата... Много хора я подценяват, но аз не съм от тях. Може би затова, поне засега, се справям криво-ляво. Въпреки кризата. Дори мисля, надявам се ще се съгласиш с мен, че по време на криза рекламата едва пъти по-важна!

Мъжът, по-млад от него с десетина години, неусетно беше преминал на „ти“.

Ще имаме достатъчно време да поговорим делово след срещата... Апропо, каня ви на вечеря. С Лиана, разбира се. Тя ми каза, че сте майстор на рекламните послания.

Мимоходом отбеляза, че мъжът отново му говореше на „вие“. Не се случваше за пръв път да попада на такива събеседници. Беше стигнал до извода, че това най-често са хора, които мислят за съвсем друго, докато почти машинално разговарят с човека пред тях.

Може би ще направи компромис специално за него, някаква малка отстъпка... Времената са такива, налага се да се цепи стотинката. Главата ми е пламнала, драги! Туристите са кът, банките съвсем озверяха... Криза! Как пътувахте впрочем?

Аха, ето къде беше заровено кучето. Лека компенсация за луксозния полет и изпитото марково уиски. Подходящ слоган, нещо от рода на *Оазисът за вашата ваканция*, някоя и друга пиар публикация, диплянки на преференциална цена... Изглежда беше подценил мъжа с очилата. Той сигурно отлично знаеше и това, че в нормалните държави едно успешно рекламно послание струва поне колкото половината му самолет.

Е, аз ви оставям, трябва пак да скачам в огъня! Ще се видим по-късно. Успех, Лианче! Успех и на теб, драги...

Големият шеф отривисто се обърна и закричи — делови, леко приведен напред, понесъл сякаш на плещите си цялата тежест на световната финансова криза, за която всички говореха. Закричи към черното „Порше Кайен“, което го очакваше до входа на скромното му летище.

Те двамата тръгнаха след него. Лиана се усмихваше, този път някак извинително. Нещо в смисъл: нали си ги знаеш милионерите, умират да се оплакват...

Знаеше си ги.

Колата ѝ беше паркирана встрани, на мястото, отредено за посетители. Нямаше климатик. След прохладната зала това не можеше да не се забележи. Бърбореха нещо неангажиращо, докато пътуваха.

Не остана време дори да хвърли две-три шепи вода на лицето си. После ще се настанява. То и какво толкова има за настаняване, не носеше никакъв багаж. Даже и тефтер за въпросите забрави да вземе...

Дебеланите и дебеланковците ги очакваха в конферентната зала. На определеното за него място някой предвидливо беше оставил изящен фирмен бележник и химикалка с логото на хотела. Правилно. Хотелът беше четиризвезден, а звездите трябва да се защитават. *Вашата четиризвездна ваканция...*

Лиана вече говореше. Представяше го. Правеше му презентация. С цялата си чаровна, заразителна и на пръв поглед леко наивна всеотдайност, на която беше способна. На пръв поглед.

Възхищаваше ѝ се, също както тогава. Гледаше профила ѝ и се учудваше колко малко се е променил за всичките тези тридесет години. Не тя, единствено профилът ѝ.

Сърцето пак се обади, сякаш за да го подсети, че не е време да се разсейва. Трябваше да влезе в ролята си. Да си припомни поне бегло какво го бяха питали на десетки подобни срещи през годините и какво бе отговорял той. Не очакваше особени изненади тази вечер. Просто трябваше да играе писател и това е...

След края на представянето обикновено настъпваше момент на конфузно мълчание. Никой не бързаше да зададе първия въпрос, още повече на един световно неизвестен автор като него, от когото не бе прочел и ред. Или, по-точно, не знаеше, че надписът на билборда, покрай който всеки ден минава с колата си, е измислен именно от този побелял и видимо уморен човек. Самият той нямаше право да издаде тайната, това винаги влизаше като изрично условие в договора му. Веднъж прието и платено, рекламното послание вече не му принадлежеше.

Естествено, знаеше как да прекъсне това мълчание. Достатъчно бе да изтърси нещо от рода на „ще питате ли нещо или да си ходя“, за

да види как аудиторията се оживява. Особено пък аудитория като сегашната.

Е, ще питате ли нещо или да си ходя?

Изобилието от плът се раздвижи с шепот, приглушен смях, широки добродушни усмивки. После, както и очакваше, всичко взе да напомня прогимназиален лексикон...

Любим писател?

Не е един, много са. И не са любими, защото никога не е бил чак толкова интимен с тях. Просто писатели, на които се възхищава. И от които се е учил, тоест — стремял се е да им подражава... Джек Лондон, Стайнбек, Бунин, Лем, Бредбъри, Шекли... Зюскинд, Маркес, Дан Симънс, Харлан Елисън, Франк Хърбърт... Над всички тях, с една глава отгоре — Достоевски и Томас Ман!

Ами Беляев?

Да, и Беляев разбира се! Удивителна сила на характера. Сигурно знаят, че години от живота си е прекарал в гипсово корито и с парализирани крайници. Туберкулоза на гръбначния стълб. И в най-мрачните времена на сталинизма е написал такива прекрасни неща като „Главата на професор Доуел“, „Над бездната“, „Продавач на въздух“, „Ариел“...

А също и „Човекът амфибия“! Защо не го споменава?

Пищната брюнетка, която бе задала последните два въпроса, го гледаше с такава обилна доза укор, сякаш се чувстваше лично засегната от пропуската му.

Да, и „Човекът амфибия“, естествено. Напълно права е.

Не беше пропуснал случайно. Нито автора, нито неговия чудесен роман. Просто не искаше да си спомня. Имаше опасност да се разчувства прекалено силно. Трябваше да щади нервите си, докторът му го напомняше всеки път...

Нима можеше да забрави онзи слънчев следобед в началото на шестдесетте, когато за пръв път гледа филма със същото заглавие? Черно-бял, изподраскан, прекъсван за смяна на лентата... Беше потресен. Смътно усещаше, че сега, в този следобед, се случва нещо много важно. Искаше да прилича на някого; но на кого? На доктор Салватор, разбира се! На този гениален хирург с изтънено жестоко лице, създал своя шедьовър. И в следващия момент, с някаква напълно неприсъща за десетгодишен хлапак логичност си каза: добре, но ако

стана хирург като Салватор, най-много да създам един Ихтиандър. А ако стана писател като Беляев?! Точно там, на стъпалата на някогашния хотел „Балкан“, почти невидими от ослепително силното лятно слънце (помнеше и това!), той взе твърдото решение да стане писател... И то не просто писател, а фантаст.

Защо точно фантаст?

Знаеше, че този въпрос няма как да му се размине. Имаше естествено и готов отговор за него, който беше повтарял в различни вариации десетки пъти. По радиа, телевизии, на всевъзможни сбирки с фенове...

Чували ли са за Езоп?

Групата за отслабване внезапно и видимо се оживи. Кой беше пък този? Грък? Евреин? Арменец? Да, да, арменец, да имаш да вземаш! Май грък беше вярно, но не от сегашните, ами от ония, старите! Древен грък, тоест? Преди новата ера? Е, чак преди новата ера да е, не ми се вярва! Нещо беше написал... приказки май. Чакайте, той не беше ли роб? Да, бе, роб ще седне да пише приказки! Ти знаеш ли какво е да си роб? Ами ти знаеш ли? Може и повече от теб да... Е, стига де, излагаме се пред човека!

Да, каза той, Езоп наистина е древен грък. И наистина е живял шест века преди Христа. Бил е роб, но са го освободили. Съчинявал е басни, не приказки. Именно съчинявал, защото много дълго време те са се предавали от уста на уста. Записали са ги три века по-късно. Оттогава е останал и изразът „езопов език“. Тоест езикът на намеците, на недомлъвките, на четенето между редовете. Този език е индикация на... знаят ли на какво? На несвободност! Той се появява винаги щом свободата е отнета или ограничена.

Затова ли реши да пише фантастика?

И затова! Защото с цялата си наивност смяташе, че онова между редовете ще остане незабелязано от цензорите. И защото не разбираше, че те отдавна са го преценили, отчели са степента на опасност, която той носи, решили са, че тази опасност не е чак толкова голяма и са му отредели ролята на фон, на масовка, на крачещ и дишащ аргумент. Как моля ви се да нямаме наши, родни, социалистически писатели-фантасти! Ами този, ами този и този; е, да, и онзи също... Затуй след дълги и унизителни преработки склоняваха да издадат книгите му, макар и в скромни тиражи, подхвърляха му

хонорари и привилегии както се хвърля кокал на улично куче — с тояга в другата ръка. Само че знаят ли кое е най-лошото на езоповия език? Ами просто това, че липсата на свобода не може да бъде скрита. Тя винаги те съпътства, държи те в плиткото, кара те да се умилкваш, да се подхилваш лицемерно, на когото трябва, да премълчаваш, да се молиш... И това личи във всичко, което правиш! Уважаеми другарю началник, моля да бъде назначен, моля да бъде уволнен, моля за пет дни отпуск, моля да ми бъде издаден задграничен паспорт... Моля да бъдете снизходителни към моя ръкопис, моля да напишете благосклонна рецензия, моля да не ме прехвърляте в шеста глуха, моля, моля, моля...

Групата за отслабване притихна, някои го гледаха едва ли не ококорени, други — със зяпнали уста. Май беше се разпалил повече отколкото трябва.

А защо не пише сега, когато вече няма цензори? Когато вместо молби подаваме заявления? И сме свободни да пътуваме, където пожелаем?

Ето, това е въпросът! От езоповия език вече няма нужда, а друг той просто не е научил. Друг той не познава. Какво, да пише *вулгарни романи* ли? (Виж ти, не се беше замислял досега, та това си е направо рекламно послание!). Или текстове за чалга? Или някакви дълбокомислено кухи *халюциногенни реминисценции*, както би се изразил някой съвременен критик? Не, благодаря. Предпочита да си изкарва хляба със занаята, който все още владее. А пък един ден...

Но това е ужасно! Това направо не е за вярване! Нима той вече е спрял, примирил се е, за нищо не мечтае?!

Залпът от думи дойде откъм същата онази пищна брюнетка, която го беше попитала за Беляев. И като чели малко го изненада, свари го неподготвен. Умът му, обикновено услужлив в такива случаи, сега отказваше да предложи обичайния набор от клишета. Явно трябваше да каже истината.

Да, мечтае! Дори и сега, след толкова дълго прекъсване, когато е загубил форма, когато търсените думи, ако изобщо дойдат, ще дойдат десет пъти по-трудно отпреди, той мечтае за същото, за което винаги е мечтал. А именно — да напише разказ, повест, роман или дявол знае какво точно, в който да няма нищо, абсолютно нищо фантастично. До последното изречение. А когато това последно изречение се роди,

изведнъж да се окаже, че разказът, или каквото и да е там, всъщност е фантастичен. Защото това ще е животът, самият живот...

Не беше сигурен, че го разбраха. В залата цареше тишина, тъй силна, че той ясно долавяше биенето на сърцето си. После някой плахо изръкопляска. След него друг, трети... Лиана отривисто сведе глава. Видя я как тайно избърса нещо в ъгълчето на окото. Ала още в следващата секунда се овладя, извика на помощ своята прекрасна усмивка, каза необходимите за случая няколко изречения и завърши с може би най-важното: сега е време всички да отидем на вечеря.

Заслужена вечеря.

Групата се оживи, бодро раздвижи телеса, с глъч и шум се насочи към изхода на конферентната зала. До него приближи единствено пицната брюнетка, която беше участвала най-активно в мероприятиято.

Иска да си купи книгите му. Три бяха, нали? Как може да стане това?

Ами... те отдавна са изчерпани. (И как няма да са, като последната беше излязла — в доста бутиков тираж — преди цели осем години!) Трябва да види дали не е останало нещо от неприкосновените запаси.

Моли го. Нека ѝ ги прати с наложен платеж. Ще запише адреса си в този бележник, разрешава ли? И телефона също...

Разрешава, разбира се. Апропо, понеже забеляза, че тя има особено отношение към Беляев и „Човекът амфибия“, знае ли какво значи, как се превежда Ихтиандър?

Не, не знае.

Буквално — рибеният мъж. Е, може и човекът-риба...

Интересно, много интересно. Рибите винаги са ѝ харесвали. В тях има грация, хармония, едно особено сливане с живота и в същото време някакво дълбоко, благородно достойнство, дори когато... дори когато умират. Беше прекрасна вечер, благодари му. И ще очаква!

Брюнетката се втурна да догони групата. Лиана го стрелна дяволито.

Май те хареса. Да не си забравиш бележника.

Като нищо щеше да го забрави. Винаги се чувстваше некомфортно след такива срещи и отдавна неизпитваното усещане не пропусна да напомни за себе си. Изведнъж разбираше, че е можел да

каже много повече неща, да ги каже по-умно, по-точно, по-завладяващо. Чувстваше се напрегнат и празен едновременно.

Как мина, доволна ли е?

Всичко беше о'кей! Време е и те да отскочат до ресторанта.

Не, първо през рецепцията, че после може да не успее да си напише името.

Ха-ха, няма да има нужда да си пише името. Тя вече го е написала вместо него. Знае дори номера на стаята му. А сега, хайде на вечеря с туроператор!

Полупразният ресторант сякаш звънтеше от лъскав и леко натрапчив лукс. Не беше трудно да забележат липсата на големия шеф. Нямахме я и групата за отслабване, сигурно вечеряше в отделна зала. За всеки случай.

Избраха маса във възможно най-закътаното ъгълче и малко след като се настаниха към тях приближи сервитьор със солиден набор от менюта. Ще поръчат ли нещо, докато изяснят предпочитанията си? Той пожела уиски (щеше да му е третото за днес), Лиана — чаша бяло вино.

Е, нека разказва сега, после ще избират! Тя, естествено, знае почти цялото меню наизуст, а той сигурно ще предпочете риба. Още ли е луд по рибата, както тогава, *преди сто години*?

Да, все още обича да похапва риба.

Тук я приготвят чудесно, след малко ще се убеди... А какво прави Сашко?

Сашко беше синът му. Страдаше от рядка хормонална болест със сложно име, която забавяше растежа и правеше костите по-чупливи от нормалното. Това обаче не му попречи да завърши Художествената академия и да продължи да създава своите странни скулптури от тел и метални отломъци. Всички казваха, че е талантлив, самобитен и неразбран. Но само баща му знаеше колко грижи и скъпи лекарства са необходими, за да го поддържат в кондиция. Всъщност това беше една от причините да зарече собствените си сюжети и да заработи като луд в рекламата. Особено след развода.

Копирайтър. Творец на рекламни послания. Този, който може да възкреси мъртвите...

Сашко е в Париж. Добре се развива. Направил е няколко изложби, купуват го. Често си чатят в скайпа. А, даже наскоро се е

оженил! За музикантка. Е, не е имало сватба, никакви излишни дандании. През октомври сигурно ще се разходи до Париж да ги види.

Браво на Сашко. И на него браво, той знае защо.

Уискито тихомълком вършеше своята работа. Заглаждаше ръбовете, дискретно приглушаваше дразнещия блясък. Не беше хапвал нищо почти десет часа, но сега, когато седяха тук двамата с Лиана, не чувстваше никакъв глад. Беше му уютно и хубаво. Като преди сто години.

Тя... какво, няма много-много за разказване. Срещи, раздели, пътувания. Откакто брат ѝ загина в онази ужасна самолетна катастрофа, не е и помисляла за себе си. Родителите ѝ не издържаха, отидоха си и те скоро след това. Двамата със снахата отгледаха Монката и Ния. Ех, те вече пораснаха, взеха си хляба в ръцете. Само дето и животът остана... някак си назад.

Изведнъж много силно му се прииска да погали ръката ѝ, просто да я подържи малко, както *тогава*. И сигурно щеше да го направи, ако нещо наоколо внезапно не се беше променило.

Трудно му беше да определи какво точно. Всичко като че ли стана с една идея по-бързо, по-стегнато, по-припряно. Само секунда по-късно на входа на ресторанта се появи големият шеф. Беше безупречно елегантен, с брилянтинено лъскава коса и лъчезарна усмивка. Забеляза ги веднага, пътьом размени няколко думи със салонния управител и докато го правеше, усмивката му мигновено изчезна, а между веждите се появи строга бръчка. После, отново усмихнат, приближи тяхната маса.

Той се изправи. Стана и Лиана, въпреки че по етикет не беше длъжна да го прави. Здрависаха се с безкрайна сърдечност, докато големият шеф поднасяше своите хиляди извинения за закъснението.

Около масата им веднага се засуетиха двама-трима сервитьори, покриха я с изискани ордъври, от двете ѝ страни се появиха две никелирани стойки с ледени купи. В едната от тях грациозно се беше излегнала бутилка Дом Периньон, от другата едва-едва се подаваше гърлото на тумбесто шише с петнадесетгодишно уиски. Сръчни и безшумни като призраци сервитьорите бързо изпълниха ритуала по наливането на чашите и се оттеглиха дискретно встрани.

Едва когато се чукунаха за първи път, той забеляза колко хитри и преценяващи са леко присвитите очи на големия бос. Изненада се, че

не го е открил още при първата им среща, но след малко си спомни, че тогава мъжът беше със слънчеви очила, които донякъде скриваха и смекчаваха погледа му. Сега, въпреки общо взето южняшкото излъчване на човека срещу него, този поглед беше станал остър и студен като свредел.

Както и трябваше да се очаква главно мъжът поддържаше разговора на масата. Изчерпал за около пет минути фазата на общите приказки, сега той разказваше за своите успехи в бизнеса, както и за бъдещите си намерения. Според всички отчети, анализи и икономически резултати, сериозни конкуренти в страната той вече нямал. Явно било дошло времето да насочи поглед навън. Подготвял масирана експанзия на няколко регионални пазара, но сега, в условията на криза, трябвало да бъде особено внимателен при изготвянето на печеливша маркетингова стратегия. Годишите, прекарани в този бизнес, го научили безкрайно много да цени качествените хора, техния професионализъм и креативност, защото всяка грешка в бранш като неговия струвала скъпо. И когато *Лианчето* му казала за тазвечершната среща, той си помислил дали не би било възможно да се намерят някакви пресечни точки на взаимни интереси, които да... и въобще...

Големият шеф много бързо му стана ясен. Може би защото принадлежеше към онзи тип хора, с които твърде често се налагаше да контактува. Хлъзгави, обтекаеми, някак повърхностно бляскави, а всъщност дребнаво пресметливи, гонещи и най-малката облага, всеядни и студенокръвни...

Като риби.

Известно време се забавляваше донякъде с начина на говорене на мъжа. Всяко от изреченията, които той казваше, имаше що-годе ясен смисъл; но сглобени в едно цяло, те сякаш се въртяха в затворен кръг, следващото почти отричаше предишното в опита си да го поясни и продължи, или пък внезапно кривваше в съвсем друга посока. Резултатът беше сложна смесица от мъгляви съждения и обилна доза самовлюбеност. В такива случаи слуховите му рецептори обикновено реагираха със заучена защитна реакция, изключвайки едва ли не рефлекторно връзката между самите себе си и съзнанието.

Милионерът от съседния вход.

На панелката.

Събеседникът му изглежда долови поне отчасти тази реакция, защото спря да чертае грандиозните си проекти, използвал като повод необходимостта най-накрая да се похапне сериозно. По негова препоръка двамата си поръчаха ципура по марсилски, която обилно поляха с великолепно бяло вино от Ботуша. Лиана настоятелно отказа да ги последва в кулинарното приключение и се задоволи само с някакво топло предястие.

След вечерята големият шеф предложи да запалят пури „с по един напръстник петдесетгодишен коняк“, дръпна от своята само тричетири пъти, остави я да загасне в пепелника и се надигна от масата, като мимоходом подхвърли, че утре, *в самолета*, докато пътуват заедно, биха могли да продължат деловия разговор. Последва същото отработено като гримаса на сърдечност ръкостискане, с което бе започнала вечерята.

Той почти преполови пурата си, преди да я угаси, за да се наслади докрай на приятното замайване. До слуха му достигаха фрагменти от неангажиращото чуруликане на Лиана. Беше пил много, но не беше пиан, макар да имаше чувството, че плува сред проблясъци и заоблени форми. Плува. Или още по-точно — левитира.

Напоследък той действително пиеше много. Оправдаваше се, поне пред себе си, с напрегнатите дни и самотните вечери, когато трябваше с нещо да заглади ръбовете на ежедневието. Разбира се, имаше и други начини. Можеше да прави кросове в парка. Да ходи на фитнес. В почивните дни да посещава басейна на Спортната палата или на някой от многозвездните столични хотели. Дори, в интерес на истината, беше правил всичко това — преди време... Можеше, разбира се, и да пише. Носеше в себе си, без вече да помни откога, едно интересно хрумване, почти оформена идея, застинала на фазата, когато трябва да бъде облечена с думи, за да излезе наяве действителната ѝ стойност. Тъй както — беше го виждал отдавна — на бялата фотографска хартия, потопена във ваничката с проявител, постепенно започва да се появява бъдещата снимка...

Не го правеше. Не защото го притесняваше фазата на обличането с думи — сама по себе си мъчителна, особено пък след дълго прекъсване. Не го правеше, защото дълбоко в себе си се страхуваше, че това хрумване, тази все още безплътна идея може би е последната. Последната, която ще му хрумне някога.

Пък и сега вече никой не проявяваше снимки по този начин.

Двамата с Лиана доплуваха до рецепцията, той получи ключа от стаята си, взеха асансьора. Стаята му беше на третия етаж, Лиана трябваше да продължи нагоре. Когато асансьорът спря на етажа му, той я погледна с желание и безмълвен въпрос — така, както трябва да бъде погледната една жена като нея, която ей сега ще продължи нагоре сама. Задържа за момент вратата, за да ѝ даде време да реши.

Тя остана на мястото си, в погледа ѝ като че ли също имаше очакване и желание, но и още нещо, което сега му беше трудно да определи. Може би тя искаше, настояваше, очакваше от него да каже някакви думи... или поне една-единствена?

Думи!

Думи, думи, думи...

Хамлет, Принц Датски, действие второ, сцена втора.

Ето това никога не бе успявал да обясни на срещи като днешната — че един и същ разказ може да бъде написан с комбинации от съвсем различни думи. Думите, да прощава Флобер, нямаха кой знае какво значение, те бяха просто проводник, катализатор, фин инструмент. Важни бяха не толкова те самите, колкото реакцията, която отключваха...

Светлинният лъч някакси успя да намери пролука и задейства затварящия механизъм на вратата.

Не беше сложно, трябваше просто да бъде натиснат един бутон, за да се върне всичко обратно.

Всичко.

И всеки от двамата можеше да го направи.

Можеше...

Но така като че ли беше по-добре.

Когато отвори и влезе в стаята, изпита огромно желание да плисне няколко шепи вода на лицето си. От огледалото в банята го погледна сравнително добре изглеждащ за погълнатото количество алкохол мъж на около петдесет и пет. Писател-фантаст след творческа вечер с групата за отслабване. По-точно ще е — екс писател с уклон към философстване...

Внезапно до слуха му достигнаха повтарящи се мелодични трели. Беше му необходимо малко време, за да осъзнае, че звъни телефонът. Хотелският телефон.

Вдигна слушалката.

— Шестстотин и десет — каза нейният глас.

И затвори.

Недоумението му не продължи дълго. Очевидно беше размислила. Викаше го. Сърцето отново напомни за себе си, за кой ли път днес... Но сега особено настойчиво.

Трябваше ли да отиде? Разбира се. Това беше логичният край на вечерта. И на цялата история. Всяка история има край, той е заложен в нея от самото ѝ начало независимо дали го предусещате или не — обясняваше на кандидатите за литературна слава — и вашата задача е да му дадете възможност да се състои. Не го насилвайте. Не го измисляйте. Просто вървете към него и ще го откриете.

Явно беше дошло времето да тръгне към края на тази история, продължила почти три десетилетия. По ирония на съдбата тя щеше да има същия финал като след някое мимолетно тричасово запознанство в бара...

Или не?

Асансьорът пристигна, той влезе в него. Досуц като в книга-игра имаше на разположение два варианта — нагоре и надолу. Избра надолу. Слезе встрани от рецепцията. Внезапно почувства необходимост да вдъхне глътка чист нощен въздух. Премина през въртящата се врата и почти се препъна в топлината, излъчвана от асфалта на алеята. Можеше да тръгне наляво или надясно. Избра надясно. Чак когато заобиколи хотела, с изненада откри, че се намира на самата плажна ивица.

Вашият дом на брега на морето.

Тромаво запръстпя по пясъка. Там, където той свършваше, едва-едва пулсираха миниатюрни вълнички.

Дали да не ѝ се обади сега? Да каже, че е тук, че я кани да поплуват заедно? Щеше да е много по-оригинално, отколкото там, в стая шестстотин и десет. Много по-писателско!

Не, все пак осъзнаваше, че е пил прекалено, за да поеме отговорност и за друг човек, освен за самия себе си. Беше добър плувец. Нямаше да се лиши от удоволствието да поплува, но сам.

Съблече се, сгъна внимателно дрехите си и ги скри в подножието на спасителната кула. Други нямаше. Какъв ли конфуз щеше да

предизвика, ако някоя весела компания ги намереше и решише да си направи шега!

Застана на брега и позволи на морето да оближе стъпалата му. Водата беше изненадващо топла. Липсваше онова моментно хладно прерязване, което винаги съпътстваше първия допир през деня.

Нагази в тъмното като петрол море и по навик хвърли няколко шепи върху раменете и под мишниците. Сърцебиенето беше престанало. Единствено кожата му бе леко настръхнала от свежия ветреца, зает, откакто свят светува, със своята непосилна задача да помирява стихииите.

Почувства приятен гъдел, когато водата достигна слабините му. Изненадан от самия себе си, внезапно си припомни една лудория от юношеските години. Влизаше навътре и смъкваше банските си. После започваше да плува. След известно време, понякога по-бавно, понякога почти веднага се появяваше същия този лек приятен гъдел. Струваше му се, че се усилва с всяко следващо загребване и това го караше да се движи още по-енергично. Идваше момент, когато насладата ставаше непоносима, небето и водата се сливаха, а тялото му сякаш експлодираше в някакъв светлозелен космос. Тогава имаше чувството, че е прегърнал цялото море и се е разтворил в него.

Дали да не опита и сега?

Отпусна се в тъмната вода и направи няколко мощни загребвания. Приятното усещане постепенно се появи — не толкова бързо и никак притъпено, ала послушно напомнило за себе си. Трябваше съвсем малко да си помогне с ръка, за да тръгне по стръмната стълба на удоволствието. Но се отказа. Точно сега, без да може да разбере причината, не искаше това да се случи. Като че ли се срамуваше... от кого? Наоколо нямаше никой. Единствено фосфорножълтите отблясъци на лунната пътека трептяха на няколко метра от него.

Какво ли е да плуваш сред такива отблясъци?

Пое диагонално към тях и скоро попадна в талвега им. Беше прекрасно. Не го бе правил отдавна и сега му се струваше, че по раменете и ръцете му се стича някакво почти магично, несъществуващо вещество — охладена плазма, втечнена платина...

Луната сякаш вливаше част от своята хипнотична енергия в тялото му, карайки го да забрави реалността. Вместо туй със светла

душа си припомни един момент от живота на своя любим Джек Лондон, описан в биографичната книга „Морякът на кон“. Двама младежи, Джек и негов приятел, много пияни естествено, решили да плуват по лунната пътека. По време на приключението бъдещият писател изпаднал в странно психично състояние, подобно на транс. Дошъл на себе си, когато течението го носело покрай един от мостовете в залива на Сан Франциско. Огледал се. Приятелят му не се виждал никакъв. Джек внезапно осъзнал, че трябва да спасява живота си, със сетни сили успял да се пребори с течението и да излезе на брега. После дълго се взирал в океана, дълго и напразно. Разбрах, казвал той по-късно, че другарят ми е продължил да плува по лунната пътека; и в тона му като че ли имало някакво необяснимо съжаление, загдето не го е придружил.

Чувстваше се прекрасно. Реши да направи сто загребвания навътре и да се връща обратно. Сто загребвания бяха не повече от двеста метра. Двеста и двеста правеше четиристотин. При всички положения той знаеше, че може да преплува километър без особени усилия.

Наложи си също да не се обръща към светлините на брега. Така се нарушаваше ритъмът, а и самото действие говореше за безпокойство или поне за неувереност. Нямаше от какво да се страхува. Известна доза адреналин щеше да му дойде добре. Напоследък животът му бе започнал да прилича на някакъв безкрайно дълъг и скучен рекламен клип. Събуждаше се с мрачно настроение и натежала глава, механично пиеше кафе, закусваше, без да усеща вкуса на храната... Привично се вкопчваше в живота, нанасяше удари, получаваше удари, внимаваше да не се отклони прекалено много от стереотипите. По навик пиеше две-три питиета вечер, докато в главата му постепенно престане да кънти камбаната на току-що отминалия ден. Тогава лягаше и заспиваше, и сънуваше някакви странни сънища, които не помнеште, но особеното чувство от тях оставаше задълго в гърдите му. Също като тази вечер, този телефон, асансьорът... Дали пък не трябваше да тръгне нагоре, към стая шестстотин и десет?

Обзет от мислите си, той загуби броя на загребванията и реши да започне отначало. Беше направил не повече от четиридесет, най-много — петдесет. Петдесет и петдесет — сто. Двеста метра повече или по-малко не бяха от кой знае какво значение.

Оставаха още седем загребвания, преди да се обърне към брега, когато дясната му длан удари нещо под водата. Стори му се хлъзгаво и пихтиесто, най-вероятно медуза. Едва ли щеше да се стресне толкова, ако не бе изцяло отдаден на ритъма и броенето. Инстинктивно отскочи от мястото на допира, опитвайки се рязко да смени посоката. Някаква твърда бучка внезапно се появи в прасеца му и бързо премина в нетърпима болка. Разбра, че от рязкото движение е получил схващане на крака. Нямаше нищо страшно, знаеше как да постъпи в случаи като този. Трябваше да се гмурне под водата и да тегли към себе си стъпалото на схванатия крак с две ръце, докато болката премине. Понечи да го направи и изведнъж разбра, че не му достига въздух. Нарушаването на ритъма беше подействало като удар в диафрагмата. Налагаше се да се обърне по гръб, докато нормализира дишането си, но острата болка не му позволяваше да го стори. Бе толкова непоносима, че го принуди да сгърчи лицето си и да затвори очи. Сърцето му блъскаше лудо. Повече не можеше да издържа без въздух. Предпазливо се опита да вдиша, не знаейки дали главата му е над водата или не. Нещо тежко и солено нахлу в гърлото му, задави го. Разбираше, че с всяко следващо вдишване ще поема все повече и повече вода, затуй с бързи махове на ръцете и здравия крак се опита да се задържи на повърхността. Нямаше да има проблем да го направи, ако и другият му крак беше здрав или поне не го болеше така зверски.

Изведнъж времето сякаш спря, болката омекна, тялото му загуби очертанията си. Знаеше, че умира. Не беше толкова страшно. Всеки момент щеше да се появи прословутата филмова лента, после тунелът, светлината... Вместо това чу глас. Някакъв плътен мъжки глас, който му говореше...

Ръцете и краката не го слушаха вече; макар и конвулсивно, те заблъскаха слабо във водата. Но той бе измамил и тях, и желанието за живот, което ги караше да се движат. Бе потънал много дълбоко. Те не можеха да го изнесат никога до повърхността.

Господи, та това беше Джек Лондон! Това беше краят на „Мартин Идън“! Той го помнеше... Не той, помнеше го мозъкът му. Този мозък, който всеки момент щеше да се сгърчи като сунгер от липсата на кислород, този мозък не забравяше нищо, което бе

възприел, трябваше само... *Трябваше само*; това ли щеше да бъде последната му мисъл?

Почувства как някаква непреодолима сила го повдига към повърхността, към живителния въздух, който пълните му с вода дробове вече не можеха да поемат; как съвършено точни удари по гърба и стомаха карат солената вода да се върне обратно там, където ѝ беше мястото; как силни ръце, ръце сякаш на гениален хирург, разтварят конвулсивно стиснатите му челюсти и ритмично притискат ребрата, под които се намира едва-едва биещото сърце...

Той отвори очи и изкрещя, макар от гърлото му да се откъсна само хриптене. Над лицето му, на не повече от няколко сантиметра се бе навело друго човешко лице с огромни жабешки очи и сребристо-синкава люспеста кожа. Съществуващото вдигна длан в нещо подобно на поздрав; между дългите му пръсти се мернаха тънки, тъмнозелени ципи.

Не, не можеше да има никакво съмнение.

Това беше Ихтиандър.

СЕРХИО ГАУТ ВЕЛ ХАРТМАН

СХВАТКА КРАЙ КАМЕННИЯ ПОТОК

Естари се наведе в мига, когато каскадата от светкавици, изстреляна от зверилника, мина на метър и половина над земята — точно там, където дотогава се намираще главата му. Чиста случайност. В тази война нямаше голяма разлика между това да бъдеш жив или мъртъв, но Естари предпочиташе да остане жив, макар че цената за това беше да шляпа ден и нощ в това смрадливо и неприятно желе, формирано от разливите на потока. Замисли се за тая цена. Припомни си какъв бе животът, преди да пристигнат елфите. Сети се и за Нора, но незабавно изтри мисълта за нея. Беше безполезна и пагубна.

Изглежда елфите от зверилника се бяха успокоили. Естари изпрати сигнал на Казака да уточни позицията си и да узнае неговата. Разбра, че той се намира на около пет метра вляво, прикрит от скелета от ръждясали желяза. Система беше определила, че този зверилник бе единственият в сектора, който можеше да бъде завзет на разумна цена. Също така беше пресметнала, че е в състояние да възстанови две трети от собствените си мъртви, а половината от останалите могат да се рециклират. Модерни войни.

Новата каскада от светкавици го информира, че елфите са снабдени с термични локализатори за движение, по-прецизни от предишните. Но нашествениците нямаше как да знаят колко от рециклираните са в състава на частта, дори не би трябвало да го разбират, защото атакуващите винаги бяха повече, отколкото апаратите им можеха да открият. Естари се придвижи до следата, оставена от един рециклиран, получил заповед да изстреля срещу зверилника снап „бобови зърна“. Без да се колебаят, елфите отвърнаха инстинктивно и атмосферата се запали от сложна синкава огнена плетеница. Рециклираният издържа точно две секунди и след това остана разкъсан на парчета от светкавиците, а Естари доби пълната увереност, че не може да бъде рециклиран отново. Но малко преди масата от изгорени тъкани да докосне земята, други двама рециклирани се надигнаха от

противоположните краища на въображаемата линия, минаваща през зверилника, и хвърлиха дълбоко в него две бройки „адски огънове“. Изненадани от двата кръстосани заряда, елфите дори не можах да изстрелят светкавиците си. Нападателят бяха имали повече късмет от друг път и натрупаният им опит остави доста от противниците извън битката. Естари се приповдигна и приведен до кръста напредна няколко метра по права линия, отбелязвайки, че тактичeskото придвижване, замислено от Система е ефикасно. Въпреки че след като стреляха, рециклираните останаха извън сражението, защото пътят им бе препречен от зверилника и светкавиците, би могло да се каже, че „бобовите зърна“ не причиняваха щети на хората, а на елфите и Бионистите на Система биха могли да ги върнат в употреба.

Естари видя, че детекторът му свети червено и почти веднага откри Казака, който, без да се прикрива стреляше по зверилника с трилъчево оръжие и впивайки се в него, светлините избухваха като бенгалски огънове. Но преди да му извика, за да го спре, тези от Система се задействаха и по собствения му канал му изпратиха свръхзвук сигнал, вследствие на което Казака се строполи като парцалена кукла. Човекът наистина беше луд. Бе забравил, че получените заповеди са много изчерпателни и че трябваше само да отслаби оцелелите елфи, като ги остави непокътнати.

Халил първи се хвърли в зверилника с един скок, движейки ветрилообразно оръжието си. Но очевидно във вътрешността му не беше останало нищо живо. Той направи съответния условен знак означаващ, че съпротивата е свършила, после бойците и рециклираните се надигнаха и се доближиха до гнездото на елфите.

В зверилника се намираха девет мъртви от тях, но само двама бяха останали цели, с „бобови зърна“ заседнали в жизнените им органи. Останалите бяха разкъсани на парчета, ала заповедта на Био, с която бе поискана операцията, бе да съберат всички останки и да ги пъкнат в анекрови торби, които щяха да ги запазят, докато Система и Био приложат ръце и инструменти върху тях.

Те се захванаха с тази неприятна работа. Беше ясно, че Био бе поискал тази операция, за да се сдобие с мъртви елфи и да проучи нашествениците, което би дало резултат за хората. Не бе обаче ясно дали това намерение ще се реализира по отношение на извънземните. Естари се бе навел над сбръчканата муцуна на един елф, вгълбен в

задачата да се опита да хвърли части от същата твар във връчената му анекрова торба, когато се стресна от докосване по ръката си. Изпусна главата на елфа и с едно движение повдигна оръжието, освободи предпазителя и сложи пръст на спусъка. Като по чудо не го натисна и се спря, преди да отнесе главата на Казака.

— Идиот! — изрева Естари. — Не ти е било съдено.

— Тези от Био са луди — отвърна Казака, за да се защити.

— Не е наша работа. Искат ги цели, за да експериментират с тях.

— Тук има само парчета от елфи — отбеляза Казака, сочейки с дулото на АК-97 остатъците им.

Халил, който не бе спрял да хвърля космати крайници в торбите, го погледна накриво.

— Това е твое произведение, животно — рече.

— Имал си проблеми, Казак — изрече Естари, — но от тоя няма кой да те спаси.

— Имаш ли някой роднина в трибунала? — попита Халил иронично.

— Баща ми... — започна Казака, но си затвори устата, когато Пратс влезе в зверилника.

— Тези от Био ги искаха да са цели — каза Салва, който досега не беше проговорил и бе неуместен като муха в супа. Пратс изгледа Казака от височината на своя ранг.

— Тези от Био ги искаха да са цели — повтори той думите на Салва. — Защо стреля с трилъчевото оръжие? Вече се знаеше, че с тези гадове е свършено. Разкъса ги на парчета, които са прекалено малки, за да послужат на тези от Био. По твоя вина мисията отиде на майната си и ще си платиш за това.

— Яко ни го натякват — каза Казака, чувствайки се пропаднал.

— Ти луд ли си? — рече Пратс. — Изгубихме предвидения персонал... Не зная защо ти давам обяснения... Хайде, размърдайте се! Какво ме гледате? Свършвайте с хвърлянето на гадините в торбите и да си тръгваме отгук. Тук вече не може да се диша.

Елфите се разлагаха бързо, макар миризмата, която се разнасяше от тях, да бе сладникава и не особено противна. Все още имаха около два часа, за да стигнат до базата. И не повече от десет минути, преди извънземните да осъществят контраатака. Бяха прекалено предвидими, приличаха на хората, които ужасяваха.

Естари, Халил и Салва привършиха със затварянето на торбите. С тях имаше несъответствие, тъй като бяха преброили девет умрели елфи, а те бяха осем, но никой не започна да го обсъжда. Натовариха с две от тях гърба на Казака, отчасти за да започнат да го наказват и защото гърбината му бе широка като малък площад. Останалите се натовариха с по една, включително и Пратс, който се преви от тежестта, но не задаваше въпроси. Забелязаха, че Ескаргон и Курт са ранени, но не тежко, което от друга гледна точка бе по-лошо, отколкото ако бяха умрели. Ако елфите пристигнеха по-бързо от предвиденото, трябваше да ги привързват като сополи към куките на транспорта им, също като Куис, който бе мъртъв. След като се доберяха до базата, Био щеше да се погрижи за тях. И нямаше да има значение в какво състояние щяха да пристигнат.

Те се придвижваха в три редици. Естари изгледа със завист рециклираните, които не ставаха за нищо друго, освен да стрелят и благодарение на това не трябваше да се товарят с торбите на умрелите елфи. Тази, която му се бе паднала, сякаш тежеше цял тон и му мина мисълта, че Халил е поставил в нея не един, а два трупа на елфи, за да си направи лош майтап с него.

Вървяха срещу течението на потока и стигнаха до мястото на срещата, в момента, в който се чу приглушеното мъркане на моторите на „апачите“. Пелената на ситния и прилепчив дъждец намаляваше видимостта. Система въведе рециклираните в състояние на максимална бдителност и ги накара да насочат дулата на АК-97 по посока на евентуалната поява на превозни средства на елфите, които по форма приличаха на топки за ръгби с триметрови размери. Все още не бе открит принципът на тяхното задвижване, при все че в Техно имаше събрани половин дузина от тях.

Бойците стовариха торбите върху глинестата почва и започнаха да изчакват. Тиен, срамежливият китаец, който дразнеше Пратс, започна да трепери. Естари беше сигурен, че този тип има специално обоняние и може да открива въздушните кораби на елфите. Защото каза, че вероятно те се намират близо до „апачите“. Това изглеждаше невъзможно, не бяха минали и пет минути откакто бяха напуснали зверилника. А ако извънземните бяха позволили операцията, за да им устроят засада? Естари усети внезапен хлад, който премина като електрически ток по тялото му. Ако елфите пристигнеха преди

„апачите“, мястото, на което се намираха, щеше да се превърне в кланица и Био по никакъв начин нямаше да си върне телата им, за да ги рециклира. Той погледна към компактната група, формирана от петима рециклирани. Бе познавал тези хора като живи. Сега те бяха натъпкани с микроскопични „машинки“, които осъществяваха двигателните им функции и им позволяваха да стрелят, да се навеждат, да употребяват трилъчево оръжие и да се изправят срещу елфите без признаци на страх, а всичко това ги превръщаше в бойни другари. Това се потвърди след първата изстрелена срещу тях светкавица, бе се случило, преди да превземат зверилника, и можеше да се потрети след няколко минути.

Естари не бе в състояние да избегне новата вредна мисъл. В съзнанието му всеки път се появяваше Нора, която трябваше да остава скрита, за да не усложнява нещата и да не го кара да губи своята концентрация. Но този път не направи нищо, за да го предотврати. Заповедите на Пратс му се струваха неясни, той спореше със Система за контрола на рециклираните, а и връзката беше така лоша, че не разбираха накъде да насочат оръжията си и да стрелят. Но Система се аргументираше с факта, че „апачите“ са застанали почти над главите им и в околната близост не се намират летателни апарати на елфите.

— Копелета! — изрева Пратс. — Лъжат ни през цялото време. Единственото, което има значение за тях, е да се снабдяват с нови тела за рециклиране — промърмори почти на себе си, изгубил цялата си съдържаност. — Как е, господин Сантамарина? Какъв вкус има смъртта?

Въпросният човек извърна глава, може би по случайност, но това смути Пратс.

— Разбирате ли какво казвам? — попита той.

Нямаше време да узнае отговора. Каскадата от светкавици бе последвана от грозд от пъпешовидни бомби, които експлодираха и оставиха живи и мъртви без крайници. Китаецът Тиен полетя в неизвестна посока. Докато Пратс се опитваше да се свлече по склона до потока, главата му увисна смешно на ниския клон на едно дърво. Видяната сцена прогори мозъка на Естари, тя беше груба и пагубна почти като трескав сън.

В новата сцена в съзнанието му той бе умрял и беше рециклиран от Био, а Пратс — вече с нова глава — му бе дал отпуск. И в

декорираната с тапети зала в индианския стил уака и аймара, които Нора бе донесла след пътуването си в Перу и Боливия, те тримата седяха заедно. Нора с ръце върху коленете си, притеснена от присъствието на двамата рециклирани, и нервна, понеже не знаеше как да ги заговори и какво да им каже. В смешната си роля на пазач Пратс си чешеше ушите, тъй като все още не бе свикнал с новата си глава. Естари, без да може да узнае дали става дума за сън и дали е бил поразен от светкавица на елфите, или от тяхна пъпешовидна бомба, помисли, че Пратс му идва в повече. Сигурно се дължеше на свинщините, които бяха правили заедно. Двамата с него бяха достатъчно големи, за да знаят какво да правят и какво не.

Естари примигна. Въпреки всичко беше изтекла само една секунда. Той продължаваше да върви по руслото на потока, който приличаше по-скоро на канавка, затънал до шията в рядка и смрадлива кал. Над главата му маневрираха транспортните средства на елфите, които не преставаха да изстрелват светкавици и да ръсят полето с гроздове от бомби. От „апачите“ нямаше и следа. Изглежда тази схватка беше нещо периферно от някаква огромна битка. Естари отново започна да премигва.

Нора му бе обърнала гръб.

— Сега вече си мъртъв. Няма значение какво говориш и накъде отиваш, но можеш да ме прегърнеш. Този те движи, сякаш си негова марионетка.

— Не съм от тия от Био — каза Пратс в своя защита.

— Вие не знаете какви неща правят хората — настоя Нора. — Като всяко момиче, аз искам да се омъжа и да имам деца. И още нещо: тъй като вярвах, че си мъртъв, завързах връзка с един от *тях*. Вярвам, че такива съюзи могат да бъдат плодотворни. Преди няколко дни го узнах от една телевизионна програма.

В този момент влезе един елф, който се клатеше върху дъгообразните си членове като кривокрако и гърбаво джудже. Естари нямаше понятие защо бяха нарекли тези същества елфи, а не пекинези. Имаха ядосани муцуни — също като тези отвратителни любимци — и бяха зловни и агресивни като тях.

— Идвам, за да поискам ръката на Нора — каза елфът с гъгвив глас, деформиран от универсалния електронен преводач. — Искам да се ожена за нея.

Каскада от светкавици взриви по-голямата част от канавката и предизвика кален и лепкав дъжд, който заслепи очите на Естари. Вече нямаше място за въображаеми сцени, предизвикани от наличие или липса на наркотици. Той предпочиташе да излезе от укритието си и да стане на решето, отколкото да умре като плъх, затворен в помията на канавката и подложен на тези гротескни видения. Като се подхлъзваше мъчително и използваше приклада на оръжието си като опорна точка, успя, приведен доземи, да се изкатери до ръба на канавката. Прехвърли го и видя как шепа рециклирани стреляха безспирно, застанали гръб към гръб. Казака, по чудо останал жив, боравеше с трилъчевото си оръжие и беше свалил поне едно от транспортните средства. Скоро обаче той бе размазан като черупка на яйце в дънера на едно дърво. По някаква причина елфите не бяха напреднали много. Естари видя как Салва приготвя нещо като голяма реактивна граната с парализиращ газ, чиито допълнителни ефекти бе трудно да се предвидят, но не успя да я пусне в действие. Отнейде се появиха две ракети от типа „ловци на кучета“, които удариха останалите две транспортни средства на елфите. Изглежда Система бе успяла отлично да локализира врага въз основа на ъгъла, под който стреляха оцелелите рециклирани.

— Естари! — извика Халил от дупка в купчина боклук. — Къде се беше сврял, кокошка такава?

— Подхлъзнах се по склона на потока — отвърна Естари, не много убеден в собствените си думи. Но Халил не му възрази.

— Мисията продължава както беше планирана. Само дете сега имаме два пъти повече мъртви.

— Какво стана с „апачите“? — попита Салва.

— Не чуваш ли моторите им? Точно над главите ни са.

Естари се огледа и видя доста убити елфи. Бяха спечелили своята част от битката.

— Нито тези от Система, нито от Био знаят с колко елфи разполагаме — рече Естари.

— Проблемът не е твой — каза Халил. — Ще закачим на „апачите“ колкото може повече анекрови торби. Те ще решат какво да рециклират.

— А ние? — запита Казака.

— Ще продължим да стоим тук. Целта се счита за изпълнена, но трябва да я защитим, ако тези копелета се върнат. Когато „апачите“ се

вдигнат, искам ти да се върнеш в зверилника, заедно с двама рециклирани. Тези от Система се инатят да запазят тази позиция. Така че тия, дето сме останали, ще си изкопаем едни красиви двуметрови кладенци. Един от „апачите“ е докарал пневматични перфоратори и десет рециклирани за освежаване на компанията. Сега ви давам минута и половина почивка.

Халил бе поел командването.

Естари седна до Салва и извади от вътрешния джоб на бронираната си жилетка смачкан пакет цигари. Запали две и подаде едната на другаря си. След минута и половина рече:

— Вечността настъпи.

Салва не му отговори. Беше вторачил очи в един рециклиран, който хвърляше останки от хора и елфи в анекрова торба. Дръпна дълбоко от цигарата и подаде фасата на Естари. След това, без да се прицелва, изстреля заряд от „бобови зърна“ в главата на рециклирания и тя падна в калта като торба с пясък.

— Курвенски сине, какво направи?! — възкликна Халил, който скочи като на пружинка. — Сякаш имаме...

Салва вдигна ръка, за да прекъсне върволицата от обиди, и преодоля двадесетината стъпки, които го деляха от рециклирания. Когато стигна до него, вече държеше в ръцете си нож тип „Рамбо“. Заби го в остатъка от шията му и завъртя острието му като тирбушон, сякаш искаше да извади някое заседнало „бобово зърно“. После пъкна ръка в направения отвор. Когато я извади, държеше между палеца и показалеца си овална плака. Покриваше я плетеница от тънки посребрени жички, които излизаха от нещо като фистула, закачена в края на овала.

— Бинго! — възкликна Салва. След това повтори същата операция с мишниците и капачките на колената на рециклирания, откъдето извади подобни устройства. — Момчета, ето защо елфите ни превземат лесно. Някога виждали ли сте такива чаркове в телата на нашите рециклирани?

Халил се доближи и грабна една от плаките от ръката на Салва, който ги показваше сякаш бяха карти от някакво абсурдно тесте.

— Това означава ли, което изглежда, че означава?

Той обходи с поглед поляната. Всички рециклирани извършваха прости задачи. Преместваха съоръжения или струпваха хранителни

запаси и мунициии. Но един от тях се различаваше от останалите: работеше над трупа на Пратс, като вмъкваше в него части за контрол, без да се притеснява от липсата на глава.

— Нали ви казах? — повтори Салва. — Тези копелета ни превзеха лесно. Те не се нуждаят от стерилни павилиони и специално оборудване като тези от Био. Могат да го направят на бойното поле и да обърнат рециклираните срещу нас, когато го сметнат за нужно.

Той повдигна оръжието си и се прицели с особено старание. Рециклираният не забеляза това действие, а може би такава реакция не беше заложена в програмата му. Естари видя силуета на един „апачи“, който се очертаваше през мъглата, търсейки място за приземяване.

Останалото се случи за по-малко от секунда. Светкавицата пресече пространството и удари хеликоптера, който се стовари върху изгорената трева до потока. В същия момент експлодираха и двама от рециклираните, които се оказаха натоварени като магарета с експлозиви. Естари се опита да избърше очите си от изригналата кал, примесена с кръв и остатъци от черва, които се бяха разхвърчали във всички посоки, но нямаше голям успех. Преди всичко да придобие черен цвят, той си помисли за Нора, макар да знаеше, че мисълта му е нахална и тъжна, което всъщност вече нямаше значение, защото тази мисъл бе последната в живота му и една от последните на което и да било човешко същество, населяващо тази планета.

ЦЕНКА БАКЪРДЖИЕВА

ПРАЗНИК

Венцислава за пореден път си погледна часовника. Господи, все още 20 ч. и 6 мин. Клепачите ѝ лепнат — аха да заспи. Щеше да го направи, ама на — в заведение е. Дълга работна седмица, дълъг ден... Единствено мисълта за днешната петъчна вечер я крепеше до последно. От работата — направо тук. Нямаше време да си ходи и да се докарва. Омете салатата в чинията, пийна две глътки ракия и — сбогом, желание за нощен живот. Колегите ѝ колежките си шепнат, оглеждат се, обръщат се, хихикат... Венци бавно мести премрежен поглед от лице на лице, среща усмихнати очи и вдигнати за наздравица чаши...

Отляво Нина я погледна изпитателно.

— Да не ти е зле?

— Не, нищо ми няма. Чакам музиката да засвири, за да живна. Трябва да си вдигна адреналина.

Идеята е добра. Да си вдигне адреналина. В механата е пълно с мъже. Още на първото хоро трима пъргави скокнаха да играят. Добре диплят стъпките — наляво, надясно, с подскоци, прикляквания... Обича да гледа мъжки танци. Има нещо първично, тръпнещо и като задумка тъпанът, направо ти разбърква вътрешностите.

— Още ракия? — колегата е протегнал ръка с шишето.

Кимна му да сипва, то така и така...

Второто хоро вече се извиваше из заведението. Стана. Хвана се между двама. Обичаше да играе с осанка — гордо — като принцеса. Не, не върви принцеса — по-скоро като чорбаджийска щерка, наперена, с изпънати рамене и вирната брадичка. Веднага усети погледите, които я последваха. Мъжете харесват силните жени. Покрай тях се чувстват завоеватели. Ето, такава иска да я виждат — Жена с главно Ж, а не свита маруля на стола пред заспиване. И тогава ѝ хрумна... ами да, защо не?... Той също някъде се весели с компания. Нищо лично — само ще му пожелае наздраве.

SMS — „Наздраве! И по-здрави!“ — писмото до Пламен е изпратено.

Стана и смешно. Това „по-здрави“ беше негов израз. Преди време буквално го разбра като по-здрави в кръста, което от своя страна водеше до други асоциации. Точно тях имаше предвид при писането. Приятно потръпна и вече съвсем разсънена се зачуди дали ще ѝ отговори. В същото време музикантите засвириха кючек.

Играеше с цялото тяло. Рамене, гърди, корем и задник вибрираха и отсечено следваха ритъма: оп — са... оп — са... Понякога затваряше очи, за да попива по-добре музиката. Нямаше нужда да се оглежда за публика. Дори при абсолютната навалица на дансинга имаше кой да я гледа. Извърна се рязко и улови погледа на един младок с бръсната глава.

В почивката погледна часовника на GSM-а. Изненада! Мъдреше се писмо.

Пламен — „Наздраве и от мен! И по-здраво тропване на хорото!“

Ама че тарикат! Как се прави, че не разбира! Е, и това е нещо. По такива места човек не си гледа често GSM-а. Веднага се зае с отговора.

SMS — „Сега поемаме ноти. Тропането в някой бар.“ — писмото изпратено.

Анализ: поемане на ноти — от пиенето ще е разкрепостена; тропане в бар — покана за среща същата вечер... въпреки че...

С Пламен се срещнаха на един семинар. По време на семинара — нищо особено. Всеки беше вгълбен в материала и дори не запомни името му. А после... Седмица по-късно вече търсеше начини да разбере как се казва, да си уреди „случайна“ среща... Ако имаше база за сравнение... по петстепенната скала емоционално я опустошаваше тайфун от шеста степен. Без преувеличение! Точно когато си въобразяваше, че може да контролира своя живот, се оказа, че именно тя не е под контрол. И се уплаши. Мина през отчаяна борба със себе си, последвана от примирение — каквото ще става, да става, следващо отчаяние, именно понеже нищо не стана... А Пламен през цялото време беше в мислите ѝ. Реално понякога се срещаха, понякога си пишеха; той бе винаги точен — нищо излишно. И когато разбра, защото тя му каза, че се разболява от любов, обясни ѝ: не споделял същите чувства.

Венци се усмихна — бива ли да е абсолютна глупачка. Що за въображение, че разбира зова на сърцето, но... оказа се — не било повикано, от когото трябва. Преди на моменти мислеше, че целият ѝ живот е поредица от събития, довели до тяхната среща. Глупости! Как изобщо е могло да ѝ хрумне? А сега? Сега за нея е като един от многото мъже тук. Може да започне флирт, само за да подразни някого — например онзи с прошарената коса. Важно е после да се измъкне. На това му се вика кучка.

Съобщение от Пламен: „Ние вече тропнахме едно хорце.“

Видно е, че връзката се поддържа. Дотук добре. Обаче съдържанието — подходящо за детска градина. Сега ще му спретне супер отговор.

SMS — „Аз съм на фаза кючек, но не ми се правят солови изпълнения.“

Кючекът е еротичен танц, за който го може. Който не може, да гледа и да се учи. Накратко — готова е. Не ми се правят солови изпълнения — буквално, ако ме поканиш, няма да откажа. Интересно, ако наистина я покани, как ще се измъкне? А дали иска да се измъкне? Според ситуацията.

Пламен — „Кючека го играем в момента.“

Отговорът обезсмисли предходния SMS. Значи така, а? Пишем си невинни съобщения. Искане да види докъде ще стигне. Искане да си достави удоволствието да ѝ откаже. Съвсем вежливо: изморен съм и отивам да си лягам. Господи, този мъж умее да ѝ лази по нервите!

Колежките вече забелязаха, че пише SMS-и. Започнаха да подмятат тъпотии от сорта: ето кой ще се уреди с компания. А Нина направо ги четеше. Какво ли ще разбере? Каквото ще! Майната ѝ!

Венци продължи с писането: „Ние също, но пред масовката предпочитам по двойки“ — щрак — изпратено. И стана да играе. Няма накъде. Право в целта. А ако дойде в заведението след малко? Всъщност непрекъснато държеше вратата под око. Усети се, че го прави и се ядоса на себе си. Пламен е като наркотик. Въобразяваше си, че го е отказала. Минимална доза и... пак е зависима. По дяволите!

Хорото я грабна. Живата музика нямаше нищо общо със слушането на запис. Усещаше енергията, бликаща със звуците. Затвори очи и се остави предният и задният да я водят. Спазваше ритъма, не бъркаше стъпките... Стискаше здраво ръцете им да не ѝ се изплъзнат.

Поемаше мириса на смес от скъпи парфюми и потни тела. А тъпанът думкаше: дум-дум, дум-дум... дум... някак далечно — дум... бавно и приглушено — дуу... м...

Стоян, подпрян на гегата, оглеждаше мерата. Ех, зелено... Мина Великден. Свършиха постите. Другата неделя ще го женят. Майка му избрала невеста, докато той беше на гурбет с баща си. Не коя да е, а попската щерка — богаташка дъщеря. Попът имаше най-много ратаи и слугинчета в селото. Свят човек, а мирските работи го блазнят. А Кера?... Ех, Кера... Бяла и мека като тесто — бухнал великденски козунак. Мотика не знае да подхване, но вземто и... дантелите й... няма по майсторка от нея. Ей тук — отляво е кърпата, пратена по майка му. Извади я. Помириса я. Миришеше на гюл и мъжкото се надигна в него.

Дум... дум...

И тогава я видя. Не Кера — другата. С крайчеца на окото си улови сянката. Дигна очи срещу слънцето, а тя беше там — има-няма 10 аршина от него. Често я срещаше напоследък. Отдалече ще мине бавно и тежко или ще изпърха като лястовица, гонейки стадо кози. Не е от тяхното село, нито от Усойново. Миналата неделя имаше панаир, та знаеше тамошните моми. Да бе друга, ще да я заговори, но колчем я видеше, смут и сладка мъка го обземаше, та не можеше дума да каже.

Привечер е. Натезжалите бозки на овците прокапваха. Откъм селото се чуваше блеенето на агънца и неспокойните им майки бързаха да се приберат.

— Де бре, бре, бре... — провикна се Стоян към кучетата и тръгна към селото.

— Ей, Стояне, почакай!

Девојката тихо се бе промъкнала досами него и го дърпаше за сетрето.

Обърна се и за пръв път я видя отблизо. Страните й — кадифени като листенца на роза, очите й — две светли езера, плитката — дълга

поне три лакътя, падаше тежко отпред през гърдите ѝ и досущ златна змия се спускаше към тънкото кръстче.

— Откъде ме знаеш, моме?

— Знам те, но искам и ти да ме знаеш.

Гледаше го право в очите. Стоян се смути. Запристъпя от крак на крак. Най-после отвърна:

— Защо ми е да те знам? Годен съм.

— Двамата сме един за друг. Сърцето ти ме иска. Годежът нищо не е, щом Господ още не ви е събрал.

Стоян се окопити.

— Ти луда ли си, девойко? Не знам как те викат, ни откъде си, ни кои са майка ти и баща ти. Че си хубава, хубава си. Една красота виждам само.

— Не е ли достатъчно?

— Достатъчно? На мен попът ще ми даде пари дюкян в града да отворя, та да не живее дъщеря му на село.

— Добре ще се уредиш, Стояне, но любиш ли годеницата си? — момата настойчиво го гледаше.

— Как да не я любя! Любя я както мъж — жена — той уверено стисна кърпата в ръка.

— Не те питам това. Сърцето ти, душата ти жадуват ли за нея?

Стоян се ядоса. От къде на къде ще го пита? Очите ѝ го пронизваха, а гърлото му стиснато — все едно, че е обесен.

— Махай се, девойко! Остави ме да си вървя.

Тя обаче застана пред него и бавно започна да разплита плитката.

Дум... дум...

— Сияна се казвам. Татко го убили хайдуци. Сестрите намерили мама. Тя ме родила при тях, но толкова обичала тате, че го последвала на оня свят.

— Сирота си, така ли?

— Така.

Стоян мъчеше. И мислеше. „Сираче, значи. Сигурно е послушница в метоха. Брей, на какво са я научили!“ В потвърждение

на мислите си чу:

— Оттатък Усойново живея със сестрите. Затова не ме знаеш. Отскоро те сънувам. Казаха ми: иди и го намери. Ето, намерих те.

Тя вече беше разплела косата си и я тръсна, та се разсипа надолу под кръста.

Стадото, подкарано от кучетата, вече се беше прибрало в селото. Неусетно слънцето бе залязло и сумракът бавно ги обгръщаше. А Стоян нито да тръгне, нито да остане.

— Не те ли е страх? — я попита.

— С теб не ме е страх. Каквото и да ми направиш — искам го.

Разкопча елечето, отвърза престилката, распаса тикменика... През цялото време го стрелкаше в очите и накрая остана само по риза, а той я гледаше като упоен с омайно биле.

— Ела. Ще ти постеля косата си. Знам, че ме искаш. Твоя съм — понечи да го хване за ръката. — Не се страхувай! Сестрите ще ни помогнат.

Дум... дум...

Чу за сестрите и се сепна. Знаеше, че стават подобни работи, но чак за такава не беше чул. Ще кажат: прелъстил манастирска послушница. Ще хукне Афанасия игуменката при бъдещия тъст. Ще развалят годежа. Майка му ще се поболее. Баща му ще се разгневи и ще го изгони. Какво, че е първороден? Ще бъде гладен и гол, женен за една сиротиня. Развика се:

— Махай се! Махай се! — и бързо се затича към селото.

Дум... дум...

Хорото се виеше из механата. Венцислава отвори очи. Няколко удара на тъпана, няколко крачки от хорото, а като че ли бяха минали часове. Нещо далечно, неизживяно, болезнено сладко и мъчително се беше промъкнало в гърдите ѝ. Аха да си го спомни и... дум — дум...

няма го. От внезапно връхлетялото я чувство ѝ прималя, обърка стъпките и се спъна. Танцът от удоволствие се превърна в мъка. Пусна се и отиде да седне. Вяло погледна часовника на GSM-а — 23 ч. 30 мин. — и... пак писмо. „Играхме кючек, право хоро, трите пъти, дайчово и еленино...“ — Пламен. Брей, този няма да изневери на стила си. Усмихна се. Усмивката като сюнгер попи всички неприятни, остатъчни напрежения.

SMS — „Браво на вас! Трите пъти звучи особено добре!“ — чао, съобщение. Трите пъти направо си значеше тройна серия. За година?... Ама че пости! Или месец? Да не сме престарели! А може би седмица, ден?... В случая три пъти за една нощ. Много смело от нейна страна, но бас лови, че няма да се сети.

Не се сети. 23 ч. и 47 мин. — „Трите пъти си е направо «Бяла Роза»“. А бе що не...

Певицата се опитваше да стигне високите тонове на някаква чалга с такт девет осми. Не можеше. Кой ли ти слуша? Беше надвесена над клиент, отъркваше гърдата си с полупрозрачна блузка в бузата му и бавно се наместваше върху коленете. Всички неистово пляскат, а оня зачервен като рак.

Стига SMS-и! Хайде на купона! Оп — са... оп — са... Дум — чакарлака — лака, дум — чакарлака — лака, дум — чака, дум — чака...

Танцът я увлече. Евалла на балканските ритми! Изгони всяка мисъл от главата си. Остави се на музиката и движението, на мускулните стягания, отпускания, на всеки клетъчен спазъм... Затвори очи и...

Стоян седеше до младата си булка на трапезата в бащината къща. Хубава сватба! Дойде попът на Усойново да ги венчае, та тъстът да е свободен да посреща гости. От сутринта облаче нямаше на небето — ведър, спокоен майски ден... Таман седнаха на гощавката и един вятър излезе... Ей на какви облаци се тълпят от запад!

Кера се смееше с дружки. Стегнатото елече повдигаше бюста. Под тънката ленена риза прозираха полукълбата и ситно се тресяха за радост на очите. Да хапнат надве-натри и да отиват в тяхната одая, че сватбарите вест за блага ракия ще чакат.

Гледаше Стоян невестата си и далече напред хвърчаха мислите му. Бяха ходили до града. Бяха избрали къща с дюкян отдолу. Знаеше той да върти търговия. Още хлапе беше, но баща му го взимаше със себе си на гурбет — да се учи. И във Влашко е бил, и в Гръцко. Беше изучил речта им, та кога се пазаряха, никой не можеше да ги излъже. С едни кожи и сол е почнал баща му. Напечелил се. Дошли в туй село като по-заможни. Виж, Стоян в града ще живее, с платове и мъниста ще търгува, с чуждоземски подправки. А Кера ще седи горе на прозореца и ще плете фини дантели. Привечер ще излизат по чаршията и всички ще ги поздравяват: „Сполай ви, чорбаджи Стоян и Стоянице!“

Облаци скриха слънцето. Вятърът надигаше разпънатите месали и жените бързаха да ги затискат с пълни стомни, паници и с големи погачи.

Светъл лъч се появи на двора. Заедно с него се отвори тежката дъбова порта и влезе Сияна. Глъчката стихна. Тя мина бавно покрай сватбарите и застана пред Стоян. Той отново изпита оная сладка мъка. Нещо го теглеше към нея, но беше скован и не можеше да помръдне. Три реда златни пендари се спускаха връз червения й сукман. Беше се нагласила като невеста с пъстри чорапи, сребърен колан с две големи пафти и преливаща като дъга шарена престилка. На снежнобялата й риза, богато нашита с шевици, всяка мома би завидила. Ех, и Кера не умееше така да везе.

— Още не е късно, Стояне. Ела с мен — тихо го каза, но чу и последният човек на двора.

Сватбарите занемяха от почуда как е посмяла да дойде жениха да иска. Първа се окопоти Кера. Изкрещя:

— Махай се, урусийо! Той ми е мъж! — и викна към мъжете — Какво чакате, изгонете я!

Никой не помръдна. Не смееха ли, уплашени ли бяха? Пак тихо Сияна попита:

— Стояне, идваш ли?

Не получи отговор.

— Добре ще направиш да дойдеш — продължи. — Ще викат, ще кълнат, ще ги е яд, но ще им мине. Кера ще намери добър мъж да я обича. Всички ще са доволни. Останеш ли — ще сте нещастни. Аз можех и по друг начин с тебе, но... искам сам да решиш.

Стоян се насили и отмести поглед от нея. Обърна се към булката, но не я видя, а съзря жълтиците на баща ѝ. Гняв се надигна в гърдите му. Как може манастирската послушница да идва, да му разваля празника? Ех, Афанасия, не я държиш под око! Но... имаше нещо... необичайно... странно... Какво ли? Стоян се опита да го улови. Аха-аха... гневът го беше заслепил. Околните очакваха да направи нещо. Видя питащите очи на майка си и присвитите на баща си. По-малките му братя хихикаха и се ръчкаха в ребрата. Обърна се ядно към Сияна:

— Отивай си! Пречиш ми да се веселя, разваляш ми празника. Не разбра ли, че не те искам?

— Ако вярно говориш, Стояне, добре, ала ти лъжеш мене, невестата, сватбарите и най-вече себе си. Аз си тръгвам. Но да знаеш: цял живот ще ме търсиш. И в следващия, и не се знае докога... А щом ме намериш... в далечни времена...

Сияна си тръгна. Чак тогава попът на Усойново и тъстът се сетиха да викнат подире ѝ:

— Анатема! Анатема!

На Стоян ушите му като чели се отпушиха и започнаха да чуват странни разговори и подмятания.

— Мене да беше поискала, Маро, зарязвах те барабар с децата!

— Бре, пусти Михал! — провикна се жена му — Прищяло му се на дъртия пръч около самодивска коза да се навърта!

— Храненица ли им била? Не ги вярвам тия работи.

— Вярваш, не вярваш, ама не гледаш ли как са я гиздосали с тия златни пендари. Ми тя по-богато от булката се носи.

— Виж го ти Стоян! С която и да е — все е на кяр.

Глъчката се усилваше, но далечен тътен от гръмотевици я заглуши. Изви се вихрушка. Прахоляк напълни очите на хората, посипа се по хляба и гозбите. Едри капки закапаха. Всеки грабна каквото е пред него и се подслони — кой в къщата, кой под сайванта.

— Ела да се приберем — Кера хвана Стоян за ръка и двамата се качиха в тяхната стая.

Музикантите под чардака се опитваха да надсвирят бурята. Току кавалът подхващаше игриво, гайдата му пригласяше, тъпанът надвикваше гръмотевиците: дум — дум, дум — дум... Но бурята се изхитри. Обърна се вятърът и все едно котел с вода плисна музикантите. Кавалът прегракнало изпищя и спря. На гайдата само

ручилото дуднеше. Кожата на тъпана се отпусна... А горе Стоян и Кера вече бяха мъж и жена пред Бога.

Дум — чакарлака, дум — чака, дум — чака...

— О-ох...

Силна болка преряза Венцислава в левия прасец. Докуцука до най-близкия стол. По-младите насмешливо я гледат: къде си тръгнала да въртиш задник? На, така ти се пада! Мамка му! Как можа да ѝ се схване кракът! Опита се да свива и отпуска пръстите, но тесният, заострен ботуш не позволяваше. Запретна крачола на панталона и започна да щипе твърдия като камък прасец. Дотука с танците.

— Нали заедно с теб ще се прибираме?

Трепна и се обърна. Въпросът бе зададен от млада колежка. Как ли се казваше? Май беше Ина. Живееха в един и същи комплекс, в два съседни блока. Господи, няма свобода! Все ще се намери някоя лепка! Отвърна ѝ:

— Аз смятам да ходя на бар.

Не мислеше, че е удачно с този крак, но... можеше с Пламен да се срещнат някъде без множеството натрапчиви погледи на нейните или неговите колеги.

Седна си на мястото. Пържолата изстинала, виното и безалкохолното свършили... Пиеше ѝ се вода, но нямаше дребни. В тази механа колкото пари дадеш, толкова струваше поръчката — назад ресто не връщаха — всичко бакшиш. Тъкмо умуваше дали да не пие от чешмата в тоалетната — щеше да мине с 20 стотинки, когато забеляза, че групичка от техните се изнизва към вратата. Грабна си якето и хукна след тях. Съвсем навреме, за да се намърда в таксито.

Докси клуб. Беше чула познат да разправя, че присъствал на изнасилването на едно момиче точно там. Някакъв с дебел врат я гътнал на маса в ъгъла, а бодигардовете му заслонили с тела сцената от любопитковци. На оня се виждало само движението в такт на главата и панталона, смъкнат на букаи. А момичето било толкова намотано, че едва ли разбрало какво му се е случило. Пфу! Гадост безподобна! Обаче имаше нещо тръпнещо човек да попадне на подобно място.

Охраната я предупреди за липса на обхват в бара. Ами направо ще звънне на Пламен, преди да влезе и ако иска, да идва. Нека му предостави възможност поне веднъж да вземе решение, гарнирано с адреналин.

Един път — два пъти... Не си чува телефона. Тъкмо пак да пише SMS и той на линия. Тя почна: така и така стана, там и там сме, ако имате желание, идвайте цялата компания. Със сигурност повечето щяха да се откажат. Отговорът: танците били в разгара, едва ли някой ще иска да се мести. Докато си пожелаваха взаимно приятно доизкарваме на нощта, връзката прекъсна. Тъкмо да затвори и чу мелодичен, женски глас: „Ало, Венци ли е?“ „Венци е, а Вие коя сте.“ „Ние ще дойдем. Чакай ни!“ — отсреща изключиха. Това негови колежки ли бяха? Ама че конспирация! Сула и Пула участват в нея.

В бара — полутъмно, горещо и оглушаващо озвучено. Съблече се по потник. Нека покаже рамене и гръб. И бюстът си го биваше. Да живеят дунапреновите подплънки! За себе си мислеше, че е яка мадама — в състояние да стопи лагерите на всеки. Това последното — само теоретично.

Боли я кракът, ама какво да прави, като от дансинга се виждаха стълбите. Подрусва се съвсем прилично сред стадо от тийнейджъри.

— Представяш ли си — чу зад гърба си — след време ще сме като тези — имаха пред вид нея и друга поклащаща се колежка.

Отговори им на ум: дай, Боже, да сте като нас, а не като онези, предпочели на празника да стоят вкъщи.

И тогава ги видя. Слизаха надолу по стълбите две божествени, неземни красавици. Облечени като всички наоколо, но косите... очите... походката... не можеха да се опишат с думи. Каква бе изненадата ѝ, като се запътиха право към нея.

— Ти си Венцислава, нали?

Тя кимна.

— Искаме да говорим с теб. Казвам се Ома — и протегна ръка.

Венци я пое да се здрависа и остана учудена от допира. Ръката беше хладна като изворна вода и уж твърда, а някак с неустановени граници.

— Аз съм Сий. Сияна носи моето име — двете я погледнаха с очакване.

— Трябва ли да я познавам? — попита Венци.

Изобщо... странна ситуация. Пристигат заслепяващите красавици. Приковават всички погледи в себе си. Представят се с някакви абсурдни имена и искат да познава някого. Тази Сияна да не е съпругата на Пламен и ей сега да ѝ спретнат скандал? А те какви му се падат? Ако е обграден от такива жени, защо поддържаше цяла година връзка с нея? Реално нищо не се е случило, но в отношенията между мъж и жена винаги съществуват хлъзгави камъни и подводни течения. За едното нищо може да се резили.

— Да не сте колежки на Пламен?

— Колежки? — двете питащо се спогледаха.

— Обадихте се от неговия GSM.

— А, това ли? — усмихна се Сий. — Ние можехме и направо в главата, но... да не помислиш, че полудяваш... Искаме да си с бистър ум... Дай да поговорим навън. Тези звуци ще ме превърнат в субатомно желе.

— Наистина музиката е отвратителна.

Приятна, прохладна нощ. Звездно небе, тих ветрец, само от нейде ще профучи преминаваща кола и бързо ще заглъхне в далечината.

— Слушам ви — подкани ги Венци. Вътре беше топло, но тук започнаха да я побиват тръпки.

— Ти наистина ли нищо не си спомняш?

— Не разбирам за какво говорите.

— Добре, ще ти кажем съвсем малко — Ома погледна другата за позволение. — В отминали времена допуснахме грешка с намесата си. Едно новородено трябваше да умре, а ние го отгледахме.

— Какво му е лошото? — Венцислава реши, че е подложена на телевизионен експеримент. Много плоско вървеше до момента.

— Лошото е, че се наруши балансът. Един човек трябваше да избере. Ако изборът беше направен със сърце, всичко щеше да е наред. — Ома се усмихна. — Не преценихме ситуацията, противоречието се задълбочава и може да се нарушат хармоничните колебания в долните регистри на модалността на този свят, съотнесени към очакваното пиково... тук ми липсва вашата дума. Накратко: ще се отвори проток към вселена с различни закони и...

— Често казано — прекъсна я Венци, — нищо не ми е ясно — и упорито се огледа за скрити камери.

Не знаеше как да се държи, за да не изглежда глупаво после по телевизията. Приятели и роднини щяха да я пукнат от майтап. Най-вероятно, ако е скучна, въобще да не я излъчат.

— О, ти тука ли си? — възкликна радостно Ина, излизайки от заведението.

Няма отърване от тая лепка. Кога е пристигнала?

— Видях, че тръгваш с първата група и навих останалите да ви последваме.

Забеляза, че не е сама и попита:

— Да не преча?

Венци въздъхна:

— Няма нищо. Някои от нашите искат да продължат в друг бар. Било им тъпо. Отиваш ли с тях?

— Ами... ако ти искаш... Аз съм с теб.

— И на мен ми е тъпо. Хайде да си ходим.

Върнаха се в заведението да си вземат багажа. Когато излязоха, онези още бяха там.

— Чао, момичета! Беше ми приятно! — помаха им Венци и се запътиха с Ина към таксито.

Седна отпред при шофьора. Мирише на мъж в отвратителен вариант. Вонята от тютюн, пот, дезодоранти: човешки — по-слабо, за кола — натрапчиво, смесена с автомобилната газ, почти я зашемети. Изведнъж ѝ хрумна: ами ако Пламен дойде, а тя вече си тръгва? Пак му се обади. О, как се мразеше в този момент! Как ѝ липсва воля да не го прави!

Той веднага отговори.

Накратко: тя си тръгва, но ѝ беше приятно, че е флиртувала с SMS-и. Компанията се разпаднала. Хукнали към друг бар.

Отсреща: излязъл е от заведението. Другите се разотиват. Ще се прибира да спи. И всичко казано някак тъжно.

Лека ноц!

Тъжно с насмешка: лека ноц...

По радиото свиреше среднощен блус. Протяжен, дрезгав глас, гарниран с глухи ударни инструменти — там... там-там, там... там-там... там... Топлината и музиката постепенно я унесоха в дрямка.

Лежи Стоян, а снахи и дъщери припкат около него. И как няма да припкат, като се кани да мре. Дълъг живот. Много имане. Много берекет. А оттагък синове и зетьове мълчат и се гледат изпод вежди.

Минава животът на Стоян пред очите му. Минава и стига до оня миг, кога Сияна си разплете косите, а той избяга. После си спомни сватбата. Тя дойде да го иска, а той я изгони. И какво стана след това? Беше ли щастлив? Не беше. Не била манастирска послушница, а била самодивска храненица. Говореше се за самодиви, ала кой да повярва? Живеели в пещерата над Усойново. Сияна кат' станала по-големичка, слизала в селото да пазари за себе си и то само с жълтици. Идвала с две мулета. Колкото можела да купи за жълтица, товарела на животните и се връщала в планината. Казват: чеиз приготвяла за бъдещия жених. Отде да е знаел Стоян? Нали бяха приселци. Десет години стягала чеиза. Разчуло се, че бил готов. Никой момък не смеел скъсани потури да облече или пък кърпена риза. И не само момците — всеки мъж без жена се обличал като за празник щом тръгнел по нивите да оре или в гората за дърва, или пък да пасе овцете. Всеки се надявал да бъде избран. А Стоян през туй време — по гурбети с баща си.

Колкото Стоян ставал по-богат в града, толкова Сияна обеднявала. Напуснала пещерата и слязла в Усойново да живее. Много мъже се извървели да я искат за жена. На всички казвала: един ми беше на сърце — на друг не мога да бъда. Самодивите я научили на лечителство и от билки да разбира, та помагала на хората. Една по една раздавала жълтиците — на един крава да купи, на друг къща да съгради. По сватби и кръщенета подарявала от чеиза. Накрая останала без нищо. Разчитала на хорските подаяния и от билкарство да се препитава. Монахините я канили в метоха да иде, тъй и тъй е праведница като тях. Казала им: при вас ще живея дълго, а аз искам по-бързо да си отида.

Грешно Стоян се молеше Богу да се разболе, та да я викнат да го лекува, но не би. Здрав като вековен дъб — и Кера погребя, и две от децата си. А Сияна?... Няма я вече.

Лежи сега. Тялото му здраво, но душата го боли. Боли го и го е яд на себе си. Сърцето му го теглеше към нея, а той се продаде за къща с дюкян в града. Ако не беше я срещнал, пак щастлив щеше да бъде, защото Кера беше добра жена, къщовница и майка. Но умът му беше другаде и не я оцени, дорде беше жива. Обичаше го тя. Седем деца му

роди, но колчем лягаше при нея, все за другата мислеше. Досещаше се Кера и гледаше да му угажда, а той току с някоя груба дума я напъди. На сватбата беше пухкава дебеланка, но от мъка и сълзи изпосталя, погрозня и заприлича на жените от село. Чак кога умря, разбра колко милее за нея. Пукна се да реве и... Нямахше как прошка да иска.

Лежи Стоян, а оттатък вече се карат за имането. Ех, да се карат. Неговият живот е дотук...

Венцислава трепна, отвори очи и пое дълбоко от спарения въздух. Сън ли беше това или какво?... Болката я стисна за гърлото като дебело, корабно въже. Отвори прозореца на колата чак до долу и показва главата си навън да я обрули вятърът.

— Ей, я почакай! — викна ядосано шофьорът. — Аз пневмония ще хвана, ако клиентите вземат да отварят както им скимне.

— Добре де — Венци затвори, — нещо ми призля.

— А... май сме си пийнали повечко, а?

Не дочака отговор:

— Пияна жена — весела къща. Моята като иде по банкети, после гледай какво става и кво ма прай.

Стигнаха. Венцислава взе да търси пари, но Ина избърза:

— Аз ще платя. В понеделник ще си оправим сметките.

Спокойно и тихо. Два часа посред нощ. С крайчеца на окоето си мярна, че горе в спалнята им изгасна. Кирил досега я е чакал. Ще влезе в стаята, а той ще се направи на заспал, за да не се изложи, че се е притеснявал за нея или и е нямал доверие. Сутринта да се прибере, нищо няма да каже. Ще мълчи. Знае, че я обича, но мълчи. Тревожи се за нея — пак мълчи. И за своите си работи мълчи. Добър съпруг и баща... но не може толкова години да живееш с някого и нищо да не споделяш. Имаше чувството, че е закотвена със здрави вериги за дъното в блатото на мълчанието. Ама и тя — цяла вечер не се сети, че има семейство.

Седна на стълбите пред блока. В главата ѝ се въртяха спомени от живота на Стоян, спомени от нейния собствен... А може би просто е препила и от умора има сънища наяве?

Тогава ги видя. Бяха се облегли на гаража отсреща и я гледаха. Божествени, неземни красавици... Ей сега ще провери дали

халюцинира. Стана и тръгна към тях.

— Къде са ви метлите? — попита.

— Ние се... телепортирахме — обидено отговори Ома. — За какво са ни метли?

— Пък аз да ви помисля, че сте гадни вещици-репортерки от местната телевизия — неволно се озърна. — Нали не сте?

— Не сме.

— Телепортирали се? Божке! Кой ще повярва? — Венци с недоверие ги погледна. — Значи сте отгледали Сияна. Самодиви ли сте?

— От къде на къде? — извикаха в един глас и сбърчиха пренебрежително устни.

Венци продължи:

— Ако в момента не сънувам, ако всичко е истина, искам да ви кажа — нищо не разбрах. Спомних си живота на Стоян, като че ли аз съм го живяла, но... защо е всичко?

Сий отегчено въздъхна.

— Ние сме от Отдела за наблюдение, поддръжка и отстраняване на нехармоничности. Работата е там, че аз току-що се бях дипломирала, а Ома е приятелка на... и... схващаш, нали?...

— Какво по дяволите да схвана? — на Венци и се спеше, а тия нещо я баламосваха.

— Казах ли ти, че не можем да говорим открито — обърна се Сий към Ома. — Ти — не. Било напреднала цивилизация. Хората били начетени. Щяла да разбере...

— Добре. Нека аз да обяснявам. И така, жено: не сме от тук, от Земята, от този свят — както искаш го разбирай. Бяхме на мисия и признавам си: оплескахме нещата от некомпетентност. Позволихме си да изпитаме съжаление, което ни е абсолютно забранено. Съжалихме едно току-що родено момиченце. Според закона за Отработване на кармата то трябваше да умре. За деянието си бяхме наказани да останем, да го отгледаме и да направим така, че да получи много любов. Любовта никога не е излишна и щеше...

Венци шумно пое въздух и ядосано я прекъсна:

— По дяволите! Защо ви е да идвате и да се месите? Да ме карате да си спомням чужд живот? Каква болка причинихте в душата ми! Развалихте ми празника!

Сий я хвана за ръцете. Хлад се плъзна по тялото ѝ и я успокои.

— Чуй ме добре, глупаво човешко същество. Времето изтича и трябва да се връщаме. Твоята душа живя в тялото на Стоян. Тя остави разума да избере попските жълтици и не послуша сърцето. Вече си спомни и знаеш какво стана. Пак сте тримата, пак се срещнахте, но ще стане по-лошо.

— Мъжът ми никога не е бил рогоносец и едва ли бъде! — упорстваше Венци. — На Земята сме шест милиарда. Нима божествените ви персони се интересуват от мен и скромните ми вълнения? Да не би другаде всичко да е перфектно?

— Ние носим отговорност за своите грешки и изобщо не ни е до теб. Намесата ни донесе неочакван резултат. Ако Сияна и Стоян се обичаха и бяха щастливи, светът щеше да се стабилизира и укрепи допълнително с любов. Любовта е универсална свързваща спойка и сила. Изборът на Стоян направи трима човека много нещастни. Сияна чрез добрините, които стори приживе, уравни нещастията, но днес е друго. Злото вече изпълзя във вид на страх. Душата на единия мъж се страхува да не те изгуби, на другия — да те пожелае, а ти се мяташ в невъзможните си терзания ту към Кирил, ту към Пламен. Непредвиденото, излишното нещастие се отразява зле на света, понеже разплита тънките му, фини структури. Нарушава се равновесието. Границите изтъняват и е възможно заради тебе да се отвори пролука към друга вселена с други закони. Ясно ли ти е какво ще последва?

— Моля, моля! — възпротиви се Венцислава. — Налапали се с псевдонаучни глупости!

„Господи! В какви глобални проблеми ме замесват. Те добре ли са?“ — зачуди се и попита:

— Е и какво зависи от мен?

— Пак сте събрани тримата. Предизвикват старата история да се повтори. Преди засегна само вас. Уви, срещате се твърде късно. Ситуацията е усложнена. Ще повлече и семействата ви. Повече хора ще са непредвидено нещастни.

— Непредвидено нещастни? Що за глупост? Нима човек може да е предвидимо нещастен?

— Да. Когато нещастията изначално е включено в съдбата му.

Сий тъжно продължи:

— Ние отгледахме човешкото дете с любов и очаквахме то да получи много обич през живота си, но... — млъкна.

Венци трескаво разсъждаваше. Двечките имат странна логика! Продължи да търси потвърждение за реалността на ставащото. Озърна се. Грозни, панелни блокове... нацвъкани, уродливи гаражи... уж ясно, а Млечният път изобщо не се вижда... Да не би да е сън? О... не... вятърът носеше тежка воня от нефтените заводи. Примирено попита:

— Вече достатъчно компетентни ли сте? Не можете ли да направите трик... магия... чудо...

— Съвсем не е просто! На хората е дадено божественото право на избор, но вие не го прилагате. В случая просто е невъзможно да пренебрегнем правото ти. Единственият изход е да послушаш сърцето си. След твоя избор ще можем наново да изплетем и заздравим структурата на света.

Венци дълго размишлява и ядосано отсече:

— Има нещо много сбъркано! Първо: вие грешите. Второ: аз редовно по план си се раждам и прераждам. Нали?

Те кимнаха в съгласие.

— Редно ли е аз да изкупувам вашата некомпетентност? Предлагате ми избор между Кирил и Пламен? Та Пламен в прав текст ми каза: не изпитвал същото — възмущението на Венци нямаше граници. — Изобщо не мога да повярвам! Да не би да ви пращат от някое реалити шоу? И да знаете — не участвам!

Те я погледнаха снизходително като малко дете.

— Виж, Венцислава, ТОЙ Е ЧОВЕК — натърти Сий. — В двата случая ти трябваше да избереш — преди като мъж, а сега като жена. Душата ти е непроменена и егоистична, но сърцето знае правилния отговор. Вслушай се в него.

Венци мълчаливо опита да си припомни живота на Стоян и своя. Огромна вълна от вина и угризения я погълна... чак ѝ прилоша. Тръсна глава, за да я отпъди. Да се вслуша в сърцето? Как? С волево усилие изгони всяка мисъл и в пустотата отчетливо чу: туп — туп, туп — туп... В ушите съвсем кратко след туп — туп се чуваше зън — зън, зън — зън... Сърцето ѝ пееше... а изборът леко изплува в съзнанието и.

— Не знам... аз... аз, като че ли... като че ли... искам да съм свободна. Единият ме измъчва с мълчание, другият... така е вкопчил

вниманието ми, че... само за него мисля... направо — уловена в капан. Сърцето ми... сърцето ми иска да е свободно.

— Сигурна ли си? — недоверчиво я попита Ома. — Ние очаквахме...

— Да. Сигурна съм — бързо отвърна Венци и пое дъх. — Ето, казах го и някак ми олекна.

— Сий — обърна се Ома на универсална хронолингва — не сме анализирали трети вариант, но намирам този за удачен.

— Само че... — зачуди се Сий — къде ще приютим Венцислава в нашата структура? Способностите ѝ клонят към място на младши експерт по Отпор на съблазън в Отдела за превъзможване на предизвикателства. Припомням ти, Ома: тя физически не изневери на обичащата я душа в двете и материализации на Кера и Кирил, въпреки че причини много страдания и в отговор Кирил я наказва с мълчание. В този живот Пламен не беше ясен и категоричен. Подхранваше я с измамни надежди... Реално нищо не му дължи. Анализираме правилно и действаме професионално. Нали?

— О, да. Дори ще ни похвалят, Сий. Винаги е имало голямо текучество за авангарда срещу демоните под крилото на Съблазънта. Да тръгваме!

— Чакай, Ома! Дали ще издържи? Не идва от манастир.

— Разсмиваш ме, сестро! Нека се поучим от хората. Тук му казват добро заплащане. И не се страхувай, че демонът на Алчността ще има претенции към нея. Той никога не напуска този свят. Хайде!

Въздухът до тях затрептя с омагьосваща вибрация. Врата ли беше?... Ома и Сий минаха една след друга и изчезнаха. Венци погледна подире им. Зачуди се, объркана от потайния разговор, как ще си получи свободата и какво следва да прави. Въздухът продължаваше бляскащо да потрепва. Подканваше я... непредсказуемото човешко същество — безразсъдно и любопитно, но от сърце... А всъщност душата ѝ се страхуваше от постоянството на чувствата. Е, тя нали избра. Не знаеше какво и подготвят и смело прекрачи.

Светът започна да се разплита и заплита наново във времето и пространството. Разнищваха се спомени, прекрояваха се и се пренареждаха... Изчезваха предмети, появяваха се нови или сменяха притежателите си...

В местното гробище една котка сладко спеше. Но котките имат повече сетива от човека. Изведнъж тя трепна. Две зелени очи бавно се озърнаха. Беше се появил нов... в същност не нов, а отдавнашен надгробен камък. В основата бе обрасъл с лишеи и мъх. От избелялата снимка гледаше млада жена. Котката, вече разсънена, се протегна, вирна опашка и изви гръбнак. Улови движение откъм снимката. Мишка ли пробяга?... Или кацна прилеп?... Котката замръзна втренчено. Образът от снимката разтегна устни в усмивка и закачливо намигна. Писана ядосано врътна опашка и тръгна по нейни си работи. Глупаво животно! Как не разбира, че абсолютната свобода е видима само оттам.

Слънцето тъкмо изгряваше.

АЛЕКСЕЙ ЗАЙЦЕВ

КЛУБ ЗА БЯГСТВО

Хек седеше в черно кожено кресло и пушеше лула. Големите му кафяви очи бяха тъжни. На масата пред него стоеше наполовина празна чаша кренди. Опашката му стискаше бутилка силен лауст. Музикалната уредба от един час въртеше една и съща унила мелодия. Всички обсъждаха единствено новината, че наследникът на многомилionenно състояние, коренякът локинианц Хек Грауф отново е обзет от скука.

Впрочем, нищо чудно — когато имате под ръка повече от двайсет милиона лавориши, животът леко доскучава. Защо? Елементарно! Вече не ви се налага да се трудите за насъщния с пот на челото, не е нужно да се тормозите за кариерата си... Разбира се, бихте могли да се заемете с умножаване на състоянието, с което разполагате, само че за това е необходимо да притежавате делова жилка. Хек нямаше такава. Ни помен от нея. Баща му, покойникът, който бе спечелил всички тия луди пари, дето му остави като наследство — той имаше тази жилка. Но за беля Хек не наследи таланта му, а само мангизите. Затова можеше единствено да пилее наличния капитал, ала и това му бе омръзнало. Че и за какво толкова да се харчат тези лавориши? За пиене? Деликатеси? Жени? Хек мина през всичките тези излишества и му дотегна. А понеже нищо не умееше да прави и нямаше увлечения, остана му единствено суката. Поне с практикуването ѝ се справяше успешно. Без да има какво да върши, Хек ежедневно звънеше на всички свои приятелчета от университета, като ги разпитваше как самите те се борят с отегчението. За съжаление, повечето предлагани начини не бяха по-различни от тези на Хек, поради което и не будеха интерес у него. Но, както се случва обикновено, онзи, който не се смирява с постигнатото, непременно постига желаното. И така Хек се свърза със стария си приятел Геф, който му събщи нещо интригуващо, и то толкова, че тръпки полазиха опашката на Хек.

— Питаш ме как се спасявам от скуката? — попита Геф. — Лесна работа. Влязох в Клуба за бягство.

— Туй пък какво е? — учуди се Хек.

— Туй е екстремно развлечение. Мога и теб да те уредя, но имай предвид, че тая работа е доста опасничка.

— Виж ти... — рече Хек и бълбукна глътка кренди.

— Да, така е. Но пък в цялата вселена няма по-добро лекарство против скуката. — Гласът на Геф бе необикновено щастлив, в тона му не се усещаше и намек за онази скука, която мъчеше клетия Хек.

— И за какво става дума?

— Подробно ли искаш или накратко?

— Най-добре подробно! — Хек се намести по-удобно в креслото, запали лула, издуха дебела струя дим, който веднага обви забележителните му черни мустачки.

— Ами слушай тогава. Първо, ще те заведа в клуба. Там трябва да платиш начална членска вноска от петдесет хиляди лавориша и да купиш разрешително за бягство, което струва триста хиляди кинта.

— Уха! — подсвирна Хек.

— Че ти какво очакваше? Това не е забава за бедняци.

— Добре де, а какво става нататък?

— Нататък клубът ти осигурява престой на Земята. Ти сам си организираш бягане от преследващи те земляни, като трябва да ги дразниш. Крайната ти задача е да побъркаш ловците си и красиво да им се измъкнеш.

— Какво ще рече „да им се измъкнеш“? — Хек протегна опашка и спря омръзналата му уредба.

— О, тук млъквам. Боя се, че не ми достига талант на оратор, за да ти опиша изкуството на бягството в цялото му великолепиe. Ще ти кажа само, че да бягаш е поразително нещо, че...

— Я ми кажи направо какво трябва да правя? — не издържа Хек.

— Повтарям ти — бягството е цяло изкуство. Не всеки е способен да го овладее. Естествено, нищо не ни струва да се измъкнем от преследването на земляни. Разбира се, във всеки момент ние можем да ги унищожим заедно със смешните им оръжия. Но става дума за друго — да успееш да им избягаш красиво, като ги оставиш да си мислят, че силните са те — ето това е истинският майсторлък. Освен това, остава вероятността земните диваци все пак да те заловят или

дори да те убият, ако не бъдеш достатъчно предпазлив... а това фантастично опъва нервите. С една дума, веднъж завинаги ще забравиш що е скука.

— Какво пък, звучи примамливо. Иска ми се да се пробвам.

— Нямах грижи. Взemi триста и петдесет хиляди и утре сутринта ела у нас.

— Разбрахме се! — Хек прекъсна връзката и с радост почувства, че скуката го е отпуснала малко. Доволен от това усещане, той протегна опашка, грабна шишето кренди, отпи три грамадни глътки и, след като го върна на масата, започна да танцува из стаята.

* * *

Клубът за бягство се намираше в голяма каменна сграда, необичайно красива и скъпа. Геф поведе своя приятел по дългите, стилно декорирани коридори, за да го запознае с ръководителите. Председателят на клуба се казваше Дюспат Гин — дебел локинианец с късо опашле и едри ноктести лапи. Той зададе на Хек няколко въпроса, изясняващи какво именно иска да получи от членството си в Клуба новият кандидат. Хек, подучен от приятеля си, заяви, че мечтае да овладее изкуството на бягството и да постигне разтваряне на съзнанието си в най-прекрасния измежду всички локиниански инстинкти — инстинкта за самосъхранение. Също така не забрави да вметне, че няма намерение да малтретира беззащитните земни жители, обеща, че ще спазва строгите правила за поведение, установени в Клуба. Събеседването приключи, Хек плати началната членска вноска, след което купи разрешително за едно бягство. Сетне Геф го представи на трима бегълци-ветерани — Лод, Гил и Клам.

— Честно казано, завиждам ви! — рече Лод, след като се здрависаха.

— Защо?

— О, първото бягство е несравнимо! То е като първата целувка или първата сватба. При следващите бягства има претръпване, беглецът се отраква, става професионалист, свежестта на аматьорството си отива... разбира се, удоволствието не изчезва, но вече не е същото.

— Така ли?

— Да. Първото винаги е специално! — потвърди Гил.

— Затова се постарайте, уважаеми Хек, първото ви бягство да мине стилно — добави Клам. — Не позволявайте на земяните да се отпускат, използвайте на пълна мощност цялата си фантазия, за да ги нахъсвате да ви преследват. Избягайте им красиво. Избягайте им така, че впоследствие да се гордеете с първото си бягство.

— Още повече, че то със сигурност няма да остане последното в живота ви — вметна Лод. — Досега не съм видял нито един беглец, който да не е повторил — поне веднъж. И още веднъж... и пак... Вижте, бягството, според мен, е най-голямото удоволствие за всеки локинианец.

— Наистина? — учуди се Хек.

— Безспорно! — усмихнаха му се в отговор и тримата професионални бегълци.

* * *

Две седмици по-късно Хек се стягаше за път. Не взе много багаж — бутилка кренди, лулата, няколко от любимите книги и пълен комплект екипировка за професионален беглец, който получи като подарък при встъпването си в Клуба. След като се приготви, Геф го изпрати до космодрума, където го очакваше специален космолет, собственост на Клуба за бягство. Геф прегърна приятеля си за довиждане, пожела му сполука и си тръгна, а забравилият всякаква скука Хек се настани в каютата, където изпи няколко чаши кренди, за да се наспи хубаво.

Космолетът бързо достигна Земята. По традиция екипажът приятелски потупа по рамото клиента, връчи му печатно помагало с правилата на Клуба за реда на бягството и му даде няколко мъдри съвета заедно с картата на местността. След което катапултира беглеца посред земната джунгла, където наблюдателите на Клуба бяха засекли трима бродещи земяни, идеално подходящи за мероприятияето.

* * *

— Не ви стига слънцето, огън запалихте! — каза недоволно Орлев, поглеждайки косо спътниците си.

— Стига мрънкал! — весело му отвърна Ларин. — Трябва да се яде нещо!

— Консервите не са ли „нещо“?

— Ти пък! От къде на къде консерви, след като имаме прясно месо? — възмути се Воронов. — Искаш да се развали, да си отиде зян? Лешоядите ли ще храним? Стига, бе.

— Добре де... — промърмори Орлев. — Просто тая жега... Подлудява ме.

— А ти какво очакваше? — ухили се Ларин. — Тук си е жегаво. От климата. В Азия сме, не в Карелия, ха-ха!

— Не ми олеква...

— Май не трябваше да те вземаме с нас! — отсече Воронов, разръчквайки жаравата. — Що за ловец си? Ловът затуй е лов, за да превъзмогва човек трудностите. Не държиш на жега — да си беше останал у дома, в апартамента с климатика.

— Ще издържа! — жегна се Орлев. — Не ми е за първи път да ходя на лов. Просто ми дойде малко нанагорно...

— Ами, няма как. Ще извиняваш, но край Москва няма тигри! — подсмихна се Воронов и надигна манерката с вода.

— Ами точно това не го разбирам, защо ви е текнало да дебнете тигър. По-добре да бяхме постреляли диви гъски.

— Виж какво, старче, ловът е преди всичко изкуство, а не сватбарски гърмежи или киснене в стрелбище с мишени. Трябва да се ловува красиво. Така, че да пробудиш в себе си древния инстинкт на първобитния ловец, дето го носим в гените си.

— Ти пък какво му обясняваш — въздъхна Воронов, махвайки с ръка. — Няма да ни разбере, не чува гласът на предците. Той не е ловец, ами е просто... любител да постреля.

— Я ме оставете на мира! — разсърди се Орлев и сприхаво се отдалечи към палатката.

— Напразно го дразниш — усмихна се Ларин, режейки месото. — Не е лошо момче.

— Нищо му няма, ще му е от полза — небрежно рече Воронов, набучвайки на шиша първия кървав къс.

* * *

Хек с наслада вирна острата си муцунка към топлото земно слънце. Този свят много му допадна — наоколо растяха екзотични растения, пееха забавни чудати птици, щъкаха смешни зверчета и насекоми. Хек извади манерката с кренди и отпи глътка.

„Поне засега бягството изглежда приятно нещо — рече си той. — Ако не друго, поне посетих Земята.“

След това Хек включи проследяващото устройство. Земяните се намираха съвсем близо и той със задоволство изхъмка. Можеше да пристъпи към бягството. Набързо прегледа първата глава от наръчника, където се обясняваше как младият беглец да провокира земяните да се впуснат подире му, удари още една глътка и се запъти натам, накъдето сочеше прибора. Опашката му весело потръпваше над земята.

* * *

Бе десет сутринта. Воронов сечеше дърва за огъня, Орлев седеше пред палатката и ядеше банан, а Ларин се развличаше да рисува в тефтера си тигъра, чиято кожа, на теория, трябваше да одерат в близките дни.

— Обичам това занимание! — каза изведнъж Воронов, откъсвайки се за миг от сеченето. — Ловът е нещо велико! Вече виждам как вървим по дирите на раираното чудовище, намираме го, дебнем го, помирисваме го и...

— И той ни изненадва, след което ни излапва и тримата! — засмя се Орлев.

— Ех ти, покорител на природата! — поклати глава Воронов. — Няма го у теб този ловен дух!

— Има го! Просто не се перча с него!

— Щом е така, ние с Ларин ти отстъпваме правото пръв да му забиеш куршума!

— Стига сте се дърляли. — Ларин затвори тефтера, остави молива и се пресегна към уискито. — Не се наслаждавате на

природата, дай ви да се карате! Я по-добре се огледайте: слънце, палми, птички пеят, щурци свирят, кенгуру скачат...

— Кенгуру? — Воронов погледна приятеля си, сякаш онзи беше полудял.

— Ами да. Ей го там — стои до онова дърво... — Ларин докопа уискито и надигна шишето.

Воронов се обърна да види. Наистина, недалеч от лагера стоеше животно, което ако не беше истинско кенгуру, то много приличаше на такова. Няколко секунди Воронов го зяпаше. Животното отвърна на погледа му.

— Това не е кенгуру — отсече Воронов накрая. — Първо, не сме в Австралия. Освен това, всяко кенгуру има торба, защото е торбесто животно, а този хубавец няма такова нещо. Пък и, доколкото си спомням, козината на кенгуруто е кафява или жълтеникава. А този е сребристо-синкав. Не, Ларин, това не е кенгуру.

— Какво е тогава?

— Че откъде да знам? Някакво неизвестно азиатско хайванче.

— Да вземем да го гръмнем и да видим дали става за ядене? — обади се Орлев.

— Без разрешително за лов на този вид звяр? Ти имаш ли представа с каква глоба ще ни одрусат, ако разберат? — Ларин присви очи от ударилото го в лицето слънце.

— Така е. Тук не бива да стреляш, по каквото ти скимне, без да имаш разрешително — съгласи се Воронов и пак се зае с дървата.

Минаха десетина мълчаливи минути.

— Абе тоя ушко докога ще стърчи така!? — не издържа Орлев накрая.

— Не му обръщай внимание и то ще си тръгне, даже няма да забележиш кога си е скокнало в джунглата... — прозя се Ларин.

Ала сребристо-синкавото кенгуру изобщо не бързаше да се маха. Минаха повече от двамайсет минути, а то упорито си стоеше и зяпаше хората.

Воронов също се ядоса.

— Хайде, чупка, къш! — развика се той. — Ще си изпросиш олово между очите!

Кенгуруто дори не трепна.

— Ама че тъпо животно.

И в този момент се случи нещо невероятно — хайванчето изплезе език и започна да криви муцунка.

Воронов бавно се обърна към Ларин:

— Това нещо... подиграва ли ни се?

— Не знам. Но досега не бях виждал животно да прави такива работи... — стъписано изрече Ларин, впил поглед в странното създание.

Воронов отново се обърна към кенгуруто, като чак потрепери от гняв — наглото хайванче съвсем откровено им се присмиваше, гримасите му бяха станали толкова предизвикателни, че бе невъзможно да им се издържа.

— Да не искаш да те гръмна, а? — кресна му Воронов.

Кенгуруто отвърна по неочакван начин — наведе се, взе малък камък и го запрати по ловеца. Улучи човека в корема. И макар ударът да бе слаб и безвреден, Воронов тупна по задник от изненада. И побесня.

— Стига! Писна ми! — изрева Воронов, скочи, грабна брадвата и хукна към наглото животно.

— Почакай! — викна подире му Ларин, но Воронов и кенгуруто се скриха в гъсталаците.

* * *

Наближаваше десет вечерта. Ларин и Орлев седяха край огъня с готови за стрелба пушки. Воронов още не се беше върнал.

— Как мислиш — попита Орлев, хвърляйки клонки в огъня, — дали тази твар не го е пречукала?

— На лов всичко може да стане... Не биваше да подгонва това животно.

— Така си е...

Мина още един час. Луната, сякаш закована с пирони към небосвода, блещукаше през листата. Джунглите притихнаха. Орлев и Ларин започнаха сънливо да клюмат. И внезапно се стреснаха от приближаващ се шум. Рипнаха на крака, вдигнаха пушките, прицелиха се в мрака, очаквайки нашествие на пълчища диви и въоръжени до

зъби сребристи кенгуру. Ала от тъмнината излезе само Воронов. Беше мърляв, издраскан, омачкан, но поне жив и здрав.

— Измъкна ми се гадината — рече, без да поглежда другарите си в очите.

— Избяга? — Орлев отпусна пушката.

— Ъхъ. Няколко часа му бях по петите на тоя мръсник, тичах през блата, дерета... а той ми се плезеше и правеше идиотски гримаси. Да го бях спипал, щях да го посека на място. Обаче не го настигнах. Умори ме тоя дявол. И се скри.

— Изглеждаш ужасно — забеляза Ларин.

— Паднах в кална локва. Онзи ме подмами.

— А тази кръв?

— Паднах върху бодлив храст.

— Струва ми се, че е по-добре да не се връзваме повече на онази опашата твар... — измърмори след малко Орлев, озъртайки се предпазливо.

* * *

Въпреки това Воронов не изтрая, когато на следващия ден, точно в десет сутринта кенгуруто цъфна на същото място и започна да дразни ловците. Човекът зареди пушката и се втурна подир подскачащия изрод. И пак се върна по тъмно, уморен като куче — без сили, без кожата на кенгуруто.

Това продължи точно осем дни. От третия ден нататък в преследванията се включи и Ларин. Орлев оставаше да пази лагера.

* * *

Хек се беше излегнал върху топлата трева и пушеше, примижал от удоволствие. От време на време придърпваше манерката с кренди, за да се наслади на любимата напитка. Земното слънце ласкаеше козината му, птиците услаждаха слуха, а многобройните пеперуди — зрението. Хек наблюдаваше плуващите в небето пухкави облаци и нямаше никакви причини да съжالياва за прекараните на Земята дни.

Да, Геф имаше право — бягството се оказа завладяващо занимание. Харесваше му да бяга от земяните. Вярно, отначало намираще пасивността на преследвачите за досадна, но скоро и те се увлякоха и всичко тръгна както трябва. Хек си припомни първия ден на надпреварата и муцунката му засия усмихнато. Паднаха му се мързеливи земяни, но той талантливо ги изкара от платнената им смешна къща и ги накара да го гонят до капване. Хек откъсна голямо огненожълто цвете, едрите му черни ноздри се разшириха, вдъхвайки аромата. След миг кихна, стряскайки задрямалата на темето му пеперуда и отново се заусмихва, мислейки си колко е хубав животът. Само едно не бе съвсем хубаво — срокът на разрешителното му изтичаше. Налагаше се да помисли за завършека на първото си бягство. Хек се натъжи, въздъхна и отвори учебника, за да подготви кулминацията на вълнуващото осемдневно преживяване.

* * *

— Кълна ти се, проклетото кенгуру пушеше лула! — заинати се Ларин, свирепо сумтейки в лицето на Воронов. Онзи не отстъпи.

— Да бе, да! А картини да е рисувало? Приятел, луднал си. Разбирам те, но понамали пиенето. Иначе ми е бедна фантазията какво ли още ще ти се привиди. — Воронов се отдръпна и започна да подрежда раницата за път.

— Не е от пиенето! Започнах да къркам, след като заварих кенгуруто да пуши! И ти да го беше видял, и ти щеше да почнеш да пиеш като смок!

— Да бе, да! — Воронов нарами раницата, претегли на ръка пушката и зададе единствения въпрос, който имаше значение за него: — Е, идваш ли да спипаме тая гадина, или оставаш с Орлев да вардите палатката от пеперуди и мравки?

— Вече ти казах — повече нито крачка не стъпвам след онова дяволско нещо! Мил ми е животът! Не разбираш ли, че с тоя звяр нещо не е наред?!

— Така ли? И кое не му е наред? — Воронов се усмихваше подигравателно.

— Това, че не е животно.

— А какво?

— Демон! Демон от джунглата.

— Аха, разбирам. Хубаво. Чао засега. Ще залегна на пусия през нощта, така че не ме чакайте преди зазоряване.

— Ами ако ти избяга пак?

— Имам фенерче, ще го намеря по следите.

Воронов загърби приятеля си, прекъсвайки разговора и решително закрачи към гъсталаците. Ларин го изпрати с поглед, после седна до палатката и се зае да опустошава поредното шише уиски. Пиеше направо от него, без да търси чаша.

До вечерта вече бе весел и пиан. Седеше край огъня и си тананикаше песнички. Орлев спеше в палатката и хъркането му пригласяше на песните. И изведнъж Ларин видя пред себе си кенгуруто. Само преди няколко часа би се разтреперил и плувнал в студена пот, би потърсил пипнешком пушката... но сега само побутна празната бутилка и се захили.

— Здравсти! — хлъцна дружелюбно Ларин, забелязвайки в устата на съществото димяща лула.

Кенгуруто се приближи.

— Е, кво стърчиш? Сядай! — Ларин потупа с длан дънера, на който се бе настанил.

Известно време кенгуруто съсредоточено пафкаше, а сетне изведнъж отиде и седна на мястото, където човекът го бе поканил. Седяха един до друг и зяпаха огъня.

— Е, как върви? — попита Ларин и изцеди няколко останали капки от шишето в устата си.

Кенгуруто мълчаливо сви рамене.

— Яснооо... Я ми кажи, защо ни тормозеше цяла седмица?

Кенгуруто пак вдигна рамене.

— Както искаш, можеш да не отговаряш. Аз обаче знам кой си. Ти не си кенгуру, нали тъй? Ти си тукашният демон-пазител на джунглите.

Кенгуруто с почуда погледна Ларин и почеса муцуна с лапа.

— Решил си да ни накажеш, нали тъй?

Отдалеч долетя рязък крясък на някаква нощна птица.

— Ето какво ще ти кажа, уважаеми демоне. Аз осъзнах вината си и повече няма да ловувам... в твоите джунгли. Така че, предлагам ти да

станем приятели. Какво ще речеш, хлъц?

Кенгуру замислено гледаше човека и бавно шаваше с дълги уши.

— Искаш ли някак да скрепим нашето приятелство? — продължи Ларин и протегна ръка. — Можем да изпушим лулата на мира!

Кенгуруто за момент се поколеба, после очевидно разбра каква е идеята и учтиво подаде лулата на ловеца. Ларин я пое, избърса мундщука с носната си кърпа и дръпна. След миг се разкашля страховито, хвана се за гърдите и върна лулата на собственика ѝ.

— Леле, как я пушиш тая гадост?!!

Кенгуруто премълча, избърса лулата в козината си и показа как. Очевидно му понасяше.

— Виж какво, хайде тогава да го полеем! Приятелството де... — предложи Ларин и връчи на демона ново, едва наченато шише уиски, което бе забравено за известно време и покорно чакаше своята участ до крака на човека.

Чудатият звяр взе бутилката, помириша я и отпи дълга глътка. Муцунката му засия.

— Дай сега аз — рече Ларин и ловко отне от лапите на кенгуруто уискито.

Демонът придоби обиден вид, затова човекът побърза, след като отпи и той, да му върне питието.

— Знаеш ли какво? — попита Ларин, след като мина половин час. — Още първия път веднага те харесах. И знаеш ли защо?

Кенгуруто мълчеше.

— Защото си задушевно същество! Скромно и задушевно! Искаш ли да ти подаря шапката си? Ето, заповядай, да си я носиш със здраве!

Кенгуруто се опита да се види как му отива човешката каубойска шапка.

— Много ти гила! Готин си! Давам ти и якето!

Само след няколко минути звярът бе пременен — с яке, ботуши, красива голяма шапка, с фотоапарат на гърдите. В зъбите му димеше лулата, опашката държеше преполовеното шише уиски.

— Хубавец! Дай да те прегърна, приятел! — изфъфли Ларин, но щом се пресегна, изгуби равновесие, тупна на земята, прозя се и заспа.

В този момент от палатката се измъкна Орлев.

— Ей, Ларин — подвикна той, — какво си мърмориш? Събуди ме!

Кенгуруто бавно се обърна към Орлев и отпи от уискито.

— Л-л-ларин...? — пребледня Орлев. — К-к-какво ти има?

Кенгуруто килна назад шапката и протегна на човека лулата си в знак на приятелство.

— Майчице! — изписка Орлев, отстъпи две крачки назад и падна в несвяст.

Известно време кенгуруто се колебаеше какво да прави, след което вдигна омекналия Орлев от земята и го премести в палатката. Същото стори и с Ларин. После седна пред Огъня и зачака, гледайки в тъмнината, прозявайки се. Не след дълго, звучно ругаейки и шумно трошейки клони от джунглата, изникна Воронов. Той забеляза звяра, който му бе късал нервите цели осем дни, и потръпна стъписан.

— Мръсник! — изръмжа, след като се окопоти. — Аз тичам като изоглавен из шубраците, издрах си ръцете и муцуната до кръв, изхабих и изгубих фенерчето, подбих си краката... а ти си седиш тук и ме чакаш... хубаво...

Воронов рязко вдигна пушката... ала се сети, че бе привършил патроните, гърмейки в мрака, където му се привиждаха опашати чудовища. Хвърли яростно оръжието на земята, стисна юмруци и тръгна заплашително към кенгуруто да го накаже.

— Вече се бях отказал да те търся! Ама ето че ми падна...

Спря пред противника на средна дистанция за бокс. Изхърка, дишайки тежко:

— Имай предвид, мръснико, че и без пушка ще те размажа! Само да ти вкарам една левачка — готов си! В колежа бях шампион по бокс, така да знаеш! — и се нахвърли срещу омразната твар.

Кенгуруто обаче много ловко избегна последвалата градушка удари, юмруците на човека не улучваха на косъм чевръстото чудовище.

— Ларин, Орлев! — викна Воронов. — Помагайте!

Но никой не му отговори.

— Какво си направил с другарите ми, гадино, убил ли си ги?! — кресна Воронов и с нови сили се впусна в безпощадна атака.

Кенгуруто още известно време се изплъзваше от юмруците на човека, ала после уморено въздъхна и с един къс прав прати Воронов в нокаут.

— Боже, главата ми ще се пръсне! — жално промълви Ларин, изпълзявайки от палатката.

— Я трай! — с досада го срязва изпълзяващия подире му Воронов.

— Е, какво става? — попита Орлев, без да смее да се подаде навън.

— Като че ли няма никой — рече Воронов, предпазливо опипвайки ударената си челюст.

— Отишло ли си е?

— Отишло си е — отвърна Ларин.

— Ама със сигурност?

— Със сигурност! — ядоса се Воронов. — Измъквай се, до довечера ли ще се къташ?

— Излизам — обидено и дебело каза Орлев.

— Опа, я вижте! — викна изведнъж Ларин.

— Какво има? — подозрително запита Воронов и предпазливо се приближи към дънера, край който бе клекнал Ларин.

— Ето — Ларин сочеше с пръст мястото, където снощи бе заспал.

— Хайде стига, бе! — подсвирна Воронов след дълга смаяна пауза. — Проклет да съм, ако това не са...

— Диаманти — довърши вместо него Ларин.

— Какво намерихте? — довтаса и Орлев, който зяпна и се ококори, след като съзря върху раницата на Воронов три огромни диаманта и бутилка с някаква невиджана яркокехлибарена напитка.

— Хващам се на бас — промълви Воронов, — че всеки камък струва цяло състояние.

Ларин облиза пресъхнали устни и протегна ръка към шишето.

— Не! — възкликна Воронов. — Не съм против да полеем подобна находка, имаме нужда... но това нещо може да е отровно, знае ли се...

— Дали кенгуруто е оставило тези неща? — попита Орлев.

— Кой го знае, може би — рече Воронов.

— Но защо? — учуди се Ларин.

— Откуп? — предположи Орлев.

— Кой го знае... — повтори Воронов. — Във всеки случай, с тия диаманти можем да се смятаме за богаташи. А аз лично се чувствам и

победител! Въпреки всичко, което преживяхме тези дни...

— Аз също! — каза Ларин и хукна да търси дали е останало нещо от касата уиски.

Не я намери.

— И аз с вас, че и още повече! — засмя се Орлев и радостно започна да си стяга багажа.

* * *

Хек седеше в черно кожено кресло и пушеше лула. Големите му кафяви очи преливаха от веселие. На масата пред него стоеше наполовина пълна чаша кренди, а с опашката си придържаше бутилката с необикновената земна напитка. Помещението бе пълно с приятели, на които Хек разправяше историята на своето първо бягство.

— И накрая — рече той, адресирайки думите си най-вече към хубавата млада локинианка с чудесни сини очи и спретнато сресана къса опашчица, — аз, както се полага на уважаван член на Клуба, оставих на земяните подаръци в знак на благодарност за хубавото бягство.

— Какво им подари? — попита бившият му състудент Олуф.

— Три диаманта и шише кренди.

— Удивително! Те харесват дреболии като диаманти?

— В наръчника така пишеше — рече Хек и пусна красиво накъдрена струя дим от устата си. — А на свой ред се сдобих с няколко редки трофея, ето ги там.

Гостите с интерес погледнаха към златната трофейна маса, върху която лежах стилино подредените вещи на Ларин: шапка, яке, ботуши и фотоапарат. Муцунките на гостите изразиха неподправено възхищение.

— А освен това се сдобих с няколко бутилки изключително вкусна земна напитка! — додаде Хек, като разклати уискито.

— Бива си я, наистина! — примлясна Олуф, отпивайки от чашата си. Гостите се присъединиха към похвалите.

А пък Хек не откъсваше взор от синеоката локинианка и усещаше, че в душата му не е останала нито капка униние, нито сянка

от скука. Чувстваше се истински победител, че и нещо повече — истински герой!

ХРИСТО ПОЩАКОВ

ДУМАТА

Мандор Теран беше известен преводач от множество галактически езици. При подходящо програмиране съвременните компютри лесно осъществяваха директен превод, от който и да е известен език, употребяван в необятното пространство на космоса, но без личната намеса на интелигентно същество качеството на превода оставаше незадоволително, особено когато се касаеше за литература и поезия. Машините не изпитваха нива на чувства и все още не притежаваха емоционални блокове, с помощта, на които да накарат да затрептят най-тънките струни в душите на разумните същества. Така че професията „преводач“ може би щеше да съществува още дълго време, за да обслужва добре интелигентните същества от цивилизацията, установили взаимен контакт в космоса.

През този ден Мандор беше изпаднал в унило настроение. Справките, получени от хипернетната мрежа, не му изясняваха значението на думата „мандугла“, употребявана в поезията на творците от Делта — обитаема планета, кръжаща около едно от слънцата в съзвездие Орион. Според досега намерената информация тя съдържа в себе си редица семантични понятия, но точното ѝ определение в превода на земен език му убягваше. След като дълго време се блъска с нейния скрит смисъл, Мандор накрая реши да посети Делта и независимо от разходите по пътуването дотам, да си го изясни на място. Добрият преводач е такъв, само когато напълно уточнява нещата.

Сумата, която заплати за прехвърлянето през един от порталите за междузвездна връзка, беше голяма, но той я преглътна, защото не застрашаваше чувствително размера на спестяванията му, правени в продължение на дълги години. Преводачът остана доволен от решението си, понеже това далечно пътешествие пряко касаеше престижа на собствената му професия. Освен това той бе запознат с доста от нюансите и диалектите в езиците, употребявани там, което

щеше да го улесни в предприетото начинание. Жителите на Делта притежаваха гласови органи и говореха членоразделно, а атмосферата на тази планета беше подобна на земната. Антропологичните белези на нейните обитатели също се доближаваха до тези на земяните. Главите, ръцете и краката им бяха почти идентични с неговите, а разликата — минимална: крайниците им притежаваха по шест пръста. Ала такава аномалия понякога се срещаше и при земния хомо сапиенс. Въпреки че черепите на делтаяните изглеждаха донякъде странни, някакси неестествено удължени, като цяло местната еволюция си беше свършила работата. Те приличаха на човешки същества и най-важното бе, че с тях можеше да се общува.

Мандор приготви багажа си, който се побра в малък пластмасов сак, изключи отчитащата разходите система на гарсоньерата си, излезе в коридора на шейсет и петия етаж на жилищния си модул, долепен до много други такива, спусна се с пневматичния асансьор до второ ниво и премина през прохода, водещ към спирката на влака на магнитна възглавница, който се движеше по конструкция, разположена над улицата между сградите. След около десет минути той пристигна до порталната станция за прехвърляне, представи на контрольора чипа, удостоверяващ пътуването му, и не след дълго премина през арката, преградена от трептящото, подобно на жива течност образувание на нулевото поле на прехода. След миг, той се оказа на платформата на приемната станция на Делта. Слезе от нея, огледа обширната зала и се насочи към холоекрана на местния информатор, откъдето щеше да се ориентира за точното местоположение на дома на Лик Го — колегата, с когото предварително беше се свързал по хипернетната мрежа с молба за съдействие. Вкара адреса в паметта на картата, която извади от джоба на ризата си, и му остана само да осъществи превоза дотам. При предварителния разговор относно значението на неизвестната дума Лик му беше дал доста уклончиви пояснения, но се съгласи да го приеме в дома си, за да се доизяснят на място.

Мандор представи кредитния си кристал в обменното бюро на терминала и обмени известна сума в местна валута, която му беше предоставена под формата на малък диск. След това премина през митнически контрол и после стигна до площадката за аеротаксита. Нае едно от тях, настани се в него и вкара информационната си карта в цепнатината под пулта за управление, пригодена за различни видове

информационни средства. Компютърът на превозното средство вече „знаеше“ накъде да го откара.

Жилището на Лик Го се намираше в покрайнините на столицата Прадалок, където преобладаваха по-ниски сгради. Не след дълго, Мандор беше приет от колегата си и след като се разположи в предложеното му удобно ергономично кресло, поставено заедно с още две пред масичката в хола му, заоглежда с любопитство околната обстановка. Поведението му беше обяснимо — за първи път посещаваше чужда планета. В дъното на помещението се забелязваше прозрачната рамка на голям холовизор, до нея стоеше изправено препарираното чучело на някакво люспесто животно. „Тук като че ли живеят по-нашироко — помисли. — Мебелите им са по-елегантни от нашите, а жилищата им по-просторни“.

След като го бе оставил сам, Лик Го отново се появи от съседното помещение, вероятно кухня, с поднос, върху който се намираха две чаши, пълни със златиста напитка. Той го остави на масичката, настани се на отсрещното кресло и поясни:

— Това е прика, прекрасно освежаващо и витаминозно питие, приготвено от сока на мантанги. Предполагам, че пътуването ви е минало без проблеми.

— Да, така е — потвърди Мандор, след това повдигна поблизката до него чаша и отпи ароматна глътка. Питието наистина беше чудесно.

— Да преминем към темата — подкани го домакинът. — По хипернетната връзка дискутирахме превода на думата „мандугла“.

— Въпреки широките ми познания, точният ѝ смисъл ми се изплъзва — призна Мандор.

— Думата има много дълга история — каза Лик Го. — Буквалното ѝ значение се изгубило през изминалите векове. Първоначално тя била заимствана от езика на древните, чието писмено наследство било открито в съдържанието на информационните кристали, намерени на планетата Елмадор. По-късно писмеността и по-голямата част от съдържанието на текстовете, придружени от богат илюстративен материал, били разчетени от нашия велик учен Дарамал Тренагор. Впоследствие тази дума, която впечатлявала изследователите с честата си употреба, постепенно влязла в речника на цивилизацията, обитаващи други планети, но през изминалите векове

постепенно придобила различен смисъл, по-точно изгубила основното си значение. В нашия език останало нейното приблизително тълкуване, ала дори със самото си звучене тя все още предизвиквала силно емоционално усещане, въпреки че никога не се е поддавала на пряк превод. И досега е така.

— Непреводима ли е? — разочаровано запита Мандор. — Защо не ме уведомихте за това?

— Защото исках лично да се запозная с вас, вие сте един от най-известните преводачи в познатия космос. За мен е голяма чест да ви приема в дома си. Освен това мога да ви предоставя допълнителна информация.

— Каква?

— Въпросната дума отдавна е навлязла и в езиците на хуманоидите от Епта, Сикома и Парданар, които също се запознали с писмеността на древните и даже някога са направили допълнителни проучвания. Напълно е възможно някой от тях да е открил точния ѝ смисъл.

— Кои са били тези древни? — попита гостът. — Не съм добре запознат с подробностите, свързани тяхното някогашно съществуване. Чувал съм, че са изчезнали, но съм запомнил твърде малко факти, свързани с това.

— Обществото им се развило изумителна цивилизация, която по някаква неизвестна причина впоследствие изчезнала. Градовете на планетата им са открити в доста запазено състояние и не показват следи от поражения, причинени от космическа катастрофа или война. Сякаш в даден момент всички жители на тяхната планета едновременно престанали да съществуват, оставяйки след себе си постижения на изумителни технологии, свързани с извънредно сложни механични и електронни устройства, чието предназначение и досега не е напълно разгадано. Датирането по намерените им останки показва един и същ период от време. Има предположение, че древните са напуснали телата си, за да преминат към друг вид съществуване — може би на информационно ниво и в друг пространствено-времеви континуум. Но засега това са само догадки. Думата „мандугла“ е заимствана от техни поетични произведения, твърде вероятно от един много кратък стих на техния, според нас велик поет Крохитам, което

несъмнено има отношение към тези предположения. Лик Го се замисли за момент и започна да рецитира по памет:

*Не мога повече да съществувам в тленното си тяло
обзет от горест, страст, желаня и самота.
Бленувам някога единното ми цяло
да се разтвори във сияйна мандугла.
Да!*

— Наистина тази поезия впечатлява — отбеляза Мандор. — Но тя не ме насочва към точния превод на думата.

— Същността ѝ може да се сведе до понятието „нещо изключително хубаво и същевременно много приятно“ — поне ние така го тълкуваме. Но понеже такова пояснение не е много подходящо за превод на стих, ние употребяваме думата в първоначалния ѝ вид така, както са я употребявали самите древни. Във вашия случай можете да цитирате под черта направеното от мен пояснение и да оставите оригиналното ѝ изписване такова, каквато е.

— Не ме устройва — възрази земният жител. — Аз съм привърженик на точния превод.

— Тогава защо не посетите планетите, които ви споменах? Ще ви свържа с някои от техните известни преводачи и може би на място ще си доизясните това, което ви интересува.

Мандор се размисли за тази възможност, свързана с нови разходи, но като че ли бе склонен да приеме предложението.

— Съгласен съм — отвърна, след като установи, че собствената му колебливост няма да го доведе до постигането на целта.

— Изчакайте малко, за да направя нужните справки — каза Лик и се отправи към холовизора. — Дотогава си изпийте питието, мога да ви наляя още.

След известно време той се върна на мястото си и подаде на колегата си малък информационен кристал, обхванат от стандартна пластмасова рамка, после каза:

— Записах необходимите ви хипернетни адреси на известни преводачи, подредени по планети, а домашните им ще намерите от

устройствата на порталните терминали. В днешни дни едва ли съществуват информационни тайни.

Мандор Теран благодари за проявеното гостоприемство и се надигна от креслото с намерение да си тръгне.

— Радвам се, че се запознах с вас. Някой ден може и да ви посетя на Земята, разбира се ако ме приемете — каза Лик Го и се усмихна. — Но ще говорим на други теми, свързани с общата ни професия. С тази едва ли успях да бъда много полезен.

— Не се притеснявайте, бяхте много любезен. Бихте ли ми поръчали такси? — попита Мандор.

Домакинът извади от джоба си елегантен уред, натисна едно от копчетата му, вероятно със запаметен код, погледна екранчето му и заяви:

— Готово! Докато излезете навън, превозното средство вече ще ви очаква.

След това направи с ръка специален жест, който приличаше на въздушно очертаване на хоризонтална осмица. Изглежда, че на тази планета това заместваше ръкостискането за довиждане. Мандор напусна жилището му с чувство на лека досада, но тръсна глава и се освободи от обзелата го неприязън. Все пак беше постигнал нещо.

Навън таксито наистина го очакваше. „Тези тук нямат грешка в бързите комуникации“ — помисли и се настани в него.

През прозорците на порталната зала на Епта се забелязваше сиво, намръщено небе. След като направи справка в местния информатор, той се свърза по холофона с Дин Сат Пот — така се казваше препоръчаният от Лик преводач — и също бе поканен в дома му. Оказа се, че Дин живее наблизко и след десетминутно ходене именитият преводач застана пред входа на внушителна, може би петдесететажна сграда. След като намери нужния сензор на вътрешния комуникатор и се представи, вратата се отвори. Той влезе в асансьора и докосна сензора на трийсет и втория етаж на зданието, където трябваше да намери да намери жилище триста петдесет и пет. Добре, че бе запознат и с местната писменост, както и с изписването на цифрите в приетата тук дванайсетична система. След като включи сигнала за посещение, намерената врата се отвори и на входа ѝ го

посрещна кокалест индивид с гол череп, чиито големи очи с вертикални зеници съвсем не приличаха на тези на земните жители. Но беше облечен с дрехи, говореше членоразделно и като цяло кльощавият хуманоид имаше известна прилика с човешко същество.

— Заповядайте — произнесе безизразно. — Моят дом е ваш, Лик ми е добър познат.

Изглежда, че езиковата тоналност на ептияните бе лишена от интонация. Мандор беше въведен в стая със скромно обзавеждане, в която не липсваше познатият холовизор, макар и с друг дизайн. Дин му предложи стол с тапицирана седалка и облегалка и се настани на друг срещу него. Не му предложи нищо за пиене, а веднага проговори делово:

— На какво дължа посещението ви?

Въпросът му бе произнесен на земен език, което за Мандор представляваше голяма изненада. Това го накара да се поотпусне и спокойно да обясни целта на визитата си.

— Имате странно искане — каза хуманоидът. — На нашата планета през изтеклите векове думата „мандугла“ е придобила достатъчно неприличен характер, понеже се асоциира с определена полова перверзия. Едва ли подлежи на превод, но ако ѝ се направи такъв, няма да съответства на смисъла, който притежава в езика на делтаянците, така че не мога да ви бъда полезен. Ще ми отнеме много време, за да ви обясня силата на екстаза и усещането от върховното изживяване по време на тази полова перверзия, понятни за всеки мой сънародник, на не и за вас. Обясненията ми няма да ви бъдат полезни. В крайна сметка вие сте се заели да превеждате поезия от света на Делта, а там поне, доколкото ми е известно, значението на думата е съвсем различно. В нашата поетика отдавна е престанала да се употребява, дори негласно е забранена. Съжалявам, но в случая не мога да ви помогна.

Мандор се почувства безкрайно изигран, но нищо друго не му оставаше, освен да се извини за посещението си и да се сбогува с колежата си Дин Сат Пот, който побърза да отвори вратата на жилището си и доста равнодушно го изпрати до асансьора.

Добре, че терминалът на местния портал се намираше близко до посетената сграда, защото по улицата почти не се забелязваха таксите. Мандор стигна до него по същия начин, на собствен ход, и с известно

облекчение заплати прехвърляне до Сикома, където се надяваше най-после да му излезе късметът.

След като пристигна на тази планета, земянинът слезе в терминалната зала, повтори действията, извършени на Епта и успя да се свърже с местния си колега, който не го покани в дома си, а му определи среща в едно от кварталните заведения за консумация на „гронга“. Доколкото разбра, тази желатинообразна субстанция, съдържаща екстракт от корените на местно растение, добавки и подсладители, помагаше на местните жители да изпитват чувство на бодрост и вяра в бъдещето, а при по-големи количества дори ги довеждаше до еуфория. Имаше действието на слаб наркотик, навлязъл в тяхното ежедневие. Сикомците се оказаха много технологично напреднали. Информаторът го уведоми, че тук разполагат с локална система за телепортация и му предостави както координатите на търсеното заведение, така и тези за обратно връщане на порталния терминал. След като влезе в указаната кабина и ги набра на плоския дисплей в задната ѝ стена, земният жител почти моментално се оказа в аналогична кабина, разположена близо до входа на заведението. По тротоара на около двеста метра една от друга се забелязваха множество такива кабинни. Фоторелето на входа отвори вратата на обширното помещение, а повърхността под краката го понесе навътре.

Когато се оказа спрял сред слабо осветената вътрешност, осеяна с овални маси и елегантни столове, от един от тях се надигна дебел индивид, който тръгна към него. Коленните му стави периодично се прегъваха по странен начин във всички посоки и бе доста чудно как запазваше равновесие при придвижването си, но явно се справяше доста успешно. Външният му вид също бе доста странен. Беше облечен с някаква необичайна дреха в ярки тонове, а кръглата му глава с липса на нос и уши бе обрасла с нещо подобно на четина. Но като цяло общото впечатление говореше за зачатъци на прилика с нещо човешко.

— Вие ли сте Мандор? — просъска посрещачът му през цепката на лишената от устни уста, над която се забелязваха два дихателни отвора. — Лик бе така любезен да ме информира за вашето евентуално пристигане. Приятно ми е да се запознаем, казвам се Гонттрглам.

Местният език в общи линии също бе познат на земния преводач, въпреки че разговарянето на него бе доста трудно, поради слепените една до друга съскащи съгласни. Но Мандор не се съмняваше, че щеше да се справи така, както се бе справял с говора на редица други езици. Всичко беше въпрос на практика, а и сега имаше възможност да подобри произношението си.

Мандор се настани срещу събеседника си и нареди на обслужващия робот да му донесе чаша вода. След като му бе предоставена, той се вгледа в малките очички на колегата си и премина към конкретно действие:

— Знаете ли причината на моето посещение?

— Не. Не съм наясно — отвърна сикомецът.

— Изпитах голяма трудност при превода на думата „мандугла“ и разбрах, че на вашата планета съществуват данни за цивилизацията на древните, които са я употребявали, най-вече в своята поезия. Можете ли да ме ориентирате за точния ѝ превод?

— Не — категорично отказа Гонттрлан. — Ще бъде в разрез с моралните ми устои. През изтеклите векове тази дума е останала свързана с най-свещеното ни религиозно тайнство, което е съкровено лично за всеки жител на тази планета. Не мога да ви бъда полезен, това ще бъде непосилно и за съвестта на всеки мой сънародник.

— О-о-о! — възкликна Мандор. — Защо ли напразно изминах огромното разстояние до вашата планета?

— Можехте да се свържете с мен по хипернетната връзка, но отговорът щеше да бъде същият. Искате ли да поговорим на други теми?

— Засега не, но може би някой друг път... Преводът на тази дума не ме оставя на мира и имам намерение незабавно да посетя планетата Парданар, с надеждата там да получа нужната информация. Жителите ѝ също някога са правили изследвания върху цивилизацията на древните.

— Не ви съветвам да отивате там — каза събеседникът му.

— Защо?

— Имам сведения, че напоследък парданарците доста са се променили. Почти отказват контакти с други планети, а самите те са станали доста злобни и кръвожадни. Може да пострадате.

— Все пак ще я посетя — изрече Мандор с голяма доза инат. — Не ми остава друга възможност.

— Предупредих ви, решението е ваше — каза Гонттрлан. — Не ни остава друго, освен да си вземем довиждане. Съжалявам за кратката ни безрезултатна среща.

Той постави длан на челото си и наведе глава. Това сигурно беше местният жест за сбогуване.

Мандор излезе навън и се отправи към кабината на локалния телепортатор, в която бе пристигнал. Влезе в нея и почти незабавно се озова в залата на порталната станция. След като заплати прехода, той се отправи към арката за прехвърляне и премина през трептящата завеса.

От другата ѝ страна, вече на Парданар, го посрещна грозно същество, което повече наподобяваше космата горила, отколкото човек. Над бърните му се подаваха големи кучешки зъби.

— Цел на пристигането? — изръмжа неприятното на вид същество. — Ние не обичаме чужденците.

— Имам среща с мой колега, който е преводач. Трябва да направя справка в местния информатор, тъй като имам само хипернетния му адрес. Тогава ще разбере неговото име и адреса му.

— Дай ми каквито данни имаш за него — прохърка грубо горилата. — Аз ще направя справката, а ти изчакай тук.

Мандор пристъпи от крак на крак — не му оставаше друго, освен да изпълни нареждането. След десетина минути горилообразният се върна при него.

— Казва се Мандилог Тан — съобщи хъркащо и го изгледа с кървясалите си очи.

— Трябва да уговоря среща с него по видеофона.

— Вече го направих. Отивай в транзитната зала, той ще дойде при теб. Входът ѝ се намира в онзи ъгъл — посочи той с косматата си ръка и добави: — Не можем да допускаме разни кой знае откъде дошли съмнителни същества да се мотаят по планетата ни. Ще стоиш там, докато пристигне.

Именитият преводач отново бе принуден да изпълни нареждането и се отправи към указаното място.

Транзитната зала се оказа неголямо по размер помещение, по чиито ъгли се забелязваха телекамери. На пода ѝ стояха подредени два реда столове с доста големи по размер пластмасови седалки. Той седна на една от тях и зачака. Времето се точеше мъчително бавно. След около час в транзитната зала се появи друга, по малка на ръст горила, настани се на седалката до него и с възможно най-голямата за местните жители учтивост се запозна с него. Беше Мандилог Тан, когото очакваше.

— И така, по какъв повод пристигнахте тук? — попита посетителят му напрегнато и повдигна очи към една от тел е камерите.

— Имам голям проблем — отвърна колегата му. — Не мога да установя точното значение на думата „мандугла“. Може би вашите изследвания на древните могат да ми помогнат да го установя.

— Велики Създателю на Вселената! — изскимтя Мандилог и започна да трепери. — Защо ме вкарвате в такава неприятна ситуация?

— Какво ви става? — попита с недоумение земният преводач. — Засегнах ли ви с нещо?

— Скоро ще разберете, но сега веднага трябва да си тръгна. Моля за извинение, но имам семейство, което държи да остана жив.

Горилообразният преводач припряно се надигна от мястото си и бързо напусна залата. Земният му колега остана зинал от недоумение, което след няколко минути се превърна в страх. Вратата на помещението отново се отвори и през нея нахлуха две униформени горили, вероятно полицаи, които грубо го подхванаха под ръцете и го измъкнаха навън. След малко Мандор се оказа в блиндирано транспортно средство, което го отвеждаше в неизвестна посока.

— Къде ме водите? — попита по някое време, след като придоби способност да говори.

— В затвора, естествено — изръмжа единият от полицаите. — Утре ще бъдеш осъден по съкратената процедура.

— За какво? — едва не проплака земният жител.

— Да си го разбрал, преди да пристигнеш тук. Сега вече е късно — поясни другият, след това лапна и задъвка някаква зелена субстанция, която преди се намираще в пластмасово пликче, извадено от джоба му. — Най-добре е да си затваряш устата, защото не ми се слушат глупости.

Не след дълго Мандор беше въведен в тясна килия, в която все пак се сместваха две легла с тесен проход между тях. Полицаят му посочи едното и тръшна със сила блиндираната врата зад гърба му. Стреснато от удара, от съседното легло се надигна някакво същество, чиито външен вид трудно можеше да се опише. Притежаваше допълнителни крака и ръце, което трудно го определяше като хуманоид, но донякъде плоската му глава бе снабдена с уста, дълъг нос и очи. Общата култура на земянина му позволи да разпознае с известно облекчение жител на Пагоната — планета, известна с мирните си и интелигентни обитатели, чиито език беше превеждал.

— Добре дошъл, съкилийнико — пропя създанието, защото говорът му влизаше в групата на така наречените „музикални езици“. — Казвам се Кунак и съм търговец по професия. Но както виждаш тези невъзпитани зверове ме вкараха в не особено приятно място.

— Аз се казвам Мандор и живея на Земята, но изобщо не мога да си представя, защо ме докараха тук.

— Трябва да си направил нещо нередно, не е възможно да са те арестували безпричинно.

— Не съм направил нищо особено. Пристигнах тук, за да узная точното значение на думата „мандугла“. Упражнявам професията на галактически преводач.

— Олеле, много лошо си постъпил! — възкликна Кунак, като постигна три октави нагоре и размаха едновременно шестте си ръце, докато четирите му крака подскачаха подред над пода. — Не направи ли справка, преди да пристигнеш тук?

— За какво?

— За наказателните им закони, а те са безброй много. Аз го направих, но те бяха променили един от тях малко преди да пристигна. Нямах време да разбера, че импортът на гуанаги вече е забранен. Все пак се надявам да се отърва с някаква глоба и да ме оставят да се върна на планетата си. Но ти си попаднал в изключително страшно положение.

— Защо?

— Защото в член първи от техния наказателен кодекс е записано: „Който произнесе думата «мандугла», подлежи на незабавно смъртно наказание“.

— От къде на къде? — попита напълно озадачен земният жител.

— Ще ти обясня — каза Кунак. — През миналия век, тук е имало много безредици, свързани с масови убийства, вследствие на местните войни между многобройните членове на сектата, почитаща „мандугла“, някои от които масово се самоубивали по време на годишното честване на тази дума, и останалата част на обществото, обединено в така нареченото „Движение против древните“. По естеството на кръвожадания си нрав парданарците извършвали големи взаимни жестокости, като с помощта на неутронни и лъчеви оръжия избивали членовете на сектантското общество, които също не им оставали длъжни. Резултатът бил сриването до основи на населени места и градове. Както вървяло, на тази планета почти нищо нямало да остане читаво, но накрая тези от движението против древните получили превес и унищожили напълно противниците си. Тогава прокарали закона, по който произнасянето на тази дума, не искам да я произнеса, защото ме е страх от записващи устройства, предполага смъртно наказание. По смисъла на закона тя трябвало да бъде напълно забравена.

— Да, но какво точно означава? — промърмори Мандор.

— Не мога да ти отговоря — призна съкилийникът му. — Но мисля, че е нещо свързано с отвъдното. Нали знаеш, вярванията винаги са шантави.

Те поговориха още известно време, след това стигнаха до извода, че не е лошо да поспят, за да успокоят нервните си системи. Това им се удаде доста трудно, но все пак накрая заспаха.

На сутринта на следващия ден Мандор бе грубо отведен до съдебната зала за бързи процедури, която се намираше в самия затвор. След като изслуша речта на служебния адвокат, който пледираше за смекчаващо вината обстоятелство поради чуждопланетното поданство на подсъдимия, вероятно незапознат с местните закони, огромният космат съдия произнесе лаещо:

— Непознаването на нашия основен закон не е повод за смекчаване на вината на подсъдимия. Произнесената от него отвратителна дума е била чута от наш местен жител и записана от телекамерите на транзитната зала, след което е станала достояние на двама от членовете на охраната, чрез техните холомонитори. И тримата, които са я чули, ще бъдат подложени на процедура за частична амнезия, за да я забравят завинаги. А този мизерен

чуждопланетен тип ще си получи заслуженото. Постановявам смъртна присъда чрез дезинтеграция на тялото му! Незабавно да се приведе в изпълнение!

Докато го водеха към камерата за екзекуции, Мандор усети, че му прилошава, но вече нямаше изгледи за спасение. С всичко направено от него, беше свършено, най-вече с живота му. Когато го вкараха в камерата, докато го привързваха към стенда за дезинтегриране, в съзнанието му неочаквано възникна прекият смисъл на проклетата дума.

„Мандугла“ означаваше „отправяне в небитието“; такъв беше точният ѝ превод.

ИВАЙЛО Г. ИВАНОВ

ПЪТИЩА НАЗАД

Късно вечерта Питър спря колата пред сградата на „Соник ейч енд софт“.

Не я заключи, просто излезе и без да бърза, с обичайната си спокойна походка се отправи към входа.

Небрежно премина покрай портиера, отвърщайки с разсеяна усмивка на вечното му „Добър вечер, господин Бенкс!“ После прокара картата си през процепа на пропускателното устройство. На екрана засия снимката му, а под нея машината изписа „Питър Бенкс — Изпълнителен директор“.

Портиерът — млад афроамериканец, който никога не сваляше усмивката си — бе свикнал, че началството често идва, а понякога даже заседава в извънработно време, така че късното посещение на големия шеф не му направи впечатление. Разбира се, ако го бе проследил с поглед, сигурно много щеше да се учуди на факта, че Бенкс подминава асансьора и свива надясно по коридора — към мраморното стълбище.

Но на портиерите не им е работа да знаят къде ходят началниците — затова така и нищо не разбра.

Ето я! Стълбата...

Питър погледна нагоре към десететажната ѝ безкрайност и в паметта му хаотично забушуваха спомените.

„Соник ейч енд софт“ бе една от водещите компании за производство на специализиран хардуер и софтуерни продукти за него. Само няколко месеца след дипломирането си като икономист бе кандидатствал за работа в централния и офис. И бе одобрен.

Там персоналът бе разположен по старшинство по етажите: Първи етаж — стажанти, втори етаж — мениджъри IV степен, пети — мениджъри I степен, шести — супервайзори, седми — координатори, осми — началници на направления, девети — съвет на директорите.

На всеки следващ етаж кабинетите ставаха все по-малко и все по-широки.

Целият десети етаж беше един огромен кабинет.

Неговият.

Стълбата... Той я бе извървял до последното стъпало.

Щом в „Соник ейч енд софт“ повишаха някого, той по традиция не използваше асансьора, когато за пръв път отиваше до новото си работно място — правеше го по стълбата. С редки изключения това обикновено ставаше рано сутринта. Тогава колегите излизаха и се нареждаха на перилата. Всички — до един. От току-що назначения стажант до изпълнителния директор. Лееше се шампанско, ехтяха поздравления. И човекът се радваше — в този ден всички погледи бяха отправени към него, чувстваше се силен, успял, победил... Денят на повишението в „Соник ейч енд софт“ беше незабравим! Това беше твоят, само твоят звезден ден!

Питър помнеше тези свои дни. Помнеше всеки от тях — всеки миг на тържество.

И със сподавена въздишка той сложи крак на първото стъпало.

* * *

Работеше на първия етаж, когато се запозна с Беата. Стори му се, че само като си спомни за нея, сякаш слънце озари спомените му. Тогава беше неопитен, но перспективен и пълен с надежди стажант с буйна коса и искрящ като младо вино поглед. Мадамите му се сваляха като вестници. Беата бе дребничка, фина румънка с виещи се кестеняви коси и големи зелени очи, която работеше в кафенето, където Питър обикновено закусваше. Може би му направи впечатление именно с това, че никога не му обръщаше повече внимание, отколкото ѝ позволяваха задълженията на сервитьорка. Така че се наложи той да направи първата крачка. Беше ѝ подарил цветя. Точно така — подари. Не ги изпрати, както правеха големите донжуановци. Просто така... А след това се заредиха първата среща, първата дискотека, първата целувка, първата дива нощ — всъщност беше един късен съботен следобед, после всичко това стана ежедневие, после наеха квартира заедно, заедно планираха бъдещето, заедно преминаха пътя към

олтара, а на изхода гръмна Менделсон... ехе-е-е-е — надянахме прангите!

После слънцето не залезе...

Животът потече като мед. Питър получи всичко, за което можеше да мечтае един млад човек. Имаше престижна и перспективна работа, а до него беше Беата — жена от онзи вид, за който по-рано бе сигурен, че съществува само в любовните романи. Скромна и тиха в живота, нежна и грижовна съпруга, необузdana и огнена в прегръдките му... Този първи етаж бе именно етажът на неговото щастие. Тук спяха най-красивите му спомени, най-щастливите му мигове!

Питър се опомни на първото стъпало от втория.

Някои казват, че слънцето светело най-ярко преди залез. А той дойде някъде тук.

Настъпи внезапно — неочакван, черен и страшен.

Скоро след първия си незабравим ден в офиса, когато за пръв път персоналът го изпрати по стълбата до втория етаж, дойде още един незабравим ден. Не толкова тържествен, но много, много щастлив!

В онази неделна вечер Беата изхвъркна гола от банята с възторжен вик:

— Пит! Пит, погледни!

Гола и трепереща от вълнение, тя седна на канапето до него и показва мъничката пластмасова касетка, която държеше в ръка:

— Ето тази чертичка показва, че тестът е валиден — зачурулика възбудено — а тази — другата... Тя е нашето...

Той успя само да извика:

— Бет!... — и я пое в ръце, неспособен да каже каквото и да било.

После се любиха дълго и страстно, а идещите през прозореца лунни лъчи сякаш благославяха телата им.

Питър затвори очи.

Спомни си миговете, в които заедно гледаха на екрана у гинеколога как бебето мърда. В ушите му сякаш отново прозвуча тупкането на мъничкото сърчице. Какво чудо е това — животът!

Спомни си вечерите, когато бе полагал длан върху растящия корем на Беата, за да почувства упоението от онова ритане там, вътре.

После всичко това се завихри пред очите му и се стигна до оня кошмарен ден, в който бе изскочил на улицата, размахал юмруци към

небето, ревящ проклетия към Бога. И отново се пренесе в коридора на клиниката. Там — в кабинета — се раждаше дъщеря му, а лекарите и сестрите изведнъж като че ли полудяха, защураха се насам-натам, крещейки нещо за кръвоизлив, спешно кръвопреливане и така нататък...

Някакъв човек в бяла престилка се появи на вратата, а думите му едва-едва стигаха до съзнанието на Питър:

— Дъщеричка... добре... здрава... красива... съжаление... жена ви... загуба... кръв... много зле... борим се... но едва ли...

Изблъска го и нахлу в родилното. А там — на оплескания с кръв креват лежеше тя — любовта на живота му... Една уморена усмивка се помъчи да изплува върху бледите ѝ като хоросан страни, когато посочи с помътнял поглед към малкия, шаващ пакет до нея:

— Пази я — успя да прошепне Беата — Пази я...

И слънцето залезе.

* * *

В живота му изгря мъничка звездичка. Джили. Звездичката, която неговата Бет го закле да пази.

* * *

И през целия си живот той я бе наричал именно така — „Звездичке!“. Бе с нея, когато тя каза първата си дума: „Мама“. А той проля първата си сълза от оня момент, в който върху Беата валяха буците пръст.

Беше до Джили, когато тя направи първата си крачка. Неуверена, като всички първи стъпки, но нейна.

Беше наел детегледачка, но понякога взимаше Джили със себе си в службата. Тогава казваше, че е малката помощница на татко. Колегите му възприемаха това с разбиране, усмихваха ѝ се, черпеха я с шоколади и много ѝ се радваха. А тя обичаше да сяда в скута на татко си, докато той работеше на компютъра, с непоклатимото самочувствие на безценен помощник.

Дори когато го повишиха отново, той се изкачи по стълбата, хванал Джили за ръчичка. Тогава тя бе на три години и — разбира се — ужасно много се гордееше с татко. Естествено, беше абсолютно сигурна, че именно заради нейното съдействие сега той, под такива аплодисменти, се изкачва до следващия етаж!

Третият...

Именно на този етаж Питър за пръв път чу за „Пътища назад“. По-точно — за планирането на неговата разработка. Тогава не му обърна внимание — пък и не му беше работа. Засега съветът на директорите обмисляше дали да се захванат с него. Говореше се само, че бил някакъв изключително амбициозен проект с хуманна насоченост, който Компанията евентуално щяла да разработва съвместно с Института по бионика.

Неговата звездичка растеше, смееше се и радваше душата на татко. Заедно играеха, ходеха в парка, на излети в гората... Всеки път, когато Питър я поглеждаше, сякаш виждаше в нея своята Беата.

Седмият етаж бе повратната точка. Който се изкачи дотам и не падне до месец-два, значи е спечелил доверието на Компанията! Тогава за него имаше две възможности: или завинаги да си остане координатор, или да докаже себе си над всички останали там — да демонстрира такава воля, амбиция и способности, че изпълнителният директор да го вземе във висшия ешелон на управленските кадри.

Джили беше на тринайсет, когато той се изкачи до седмия етаж. Това беше времето на първите тайни дневници, първите SMS-и, подписани с момчешки имена, първите смущаващи въпроси... и първите червени лампички в паметта на Питър:

— Пази я!...

Опази я от ранни нечистопътни авантюри — понякога бащите могат да бъдат по-ревниви дори от съпрузите. Направи го по трудния начин — не само като баща, а и като някакъв малко по-възрастен и по-умен приятел: без нищо да ѝ забранява, без нищо да ѝ заповядва и без в нищо да я ограничава. Успя да намери общ език с нея по всеки от „онези“ въпроси и нито една от темите по тях не беше табу. Провокира я да мисли сама, сама да взема решения и да прави собствен избор.

По същия начин я опази и от по-голямата заплаха — тази на наркотиците.

А в почивните дни ходеха за риба.

Като координатор Питър научи повече за „Пътища назад“. Честно казано, той го беше забравил — просто бе дочул между колегите да го споменават.

Разработвал се. Вече осма година.

И краят му все още не се виждал.

Всъщност именно това привлече интереса му: Компанията се занимаваше с много проекти — и самостоятелно, и съвместно с някой друг — но нито един от тях не бе отнел толкова време.

Ровейки се в достъпната за нивото си информация, Питър узна, че преди няколко години в проекта се е включил още един участник — Катедрата по неврология и неврохирургия в Медицинския университет.

Бавно сглобявайки частите от пъзела, пред очите му се разкри величествена картина: проектът бе нещо неவிждано! Насочеността му бе изключително хуманна — „Пътища назад“ бе предназначен за облекчаване на страданията на неизлечимо болни хора. За заместване на реалната действителност, в която гаснеха, с виртуална. Но не обикновените визуални 3D симулации в интернет или компютърните игри, а индивидуален и абсолютно неразличим от реалността свят, поддържан с хипноза.

На този свят над двеста милиона неизлечимо болни нещастници стискаха душа между зъбите — и ако съвременната медицина не беше в състояние да им предложи ефективно лечение, то „Пътища назад“ се опитваше да им осигури един, макар и не съвсем истински, но все пак много по-хубав живот до края. Живот, в който щяха да са здрави и щастливи!

Защо ли обаче се бяха спрели тъкмо на името „Пътища назад“? Това Питър така и не успя да разбере на седмия етаж.

* * *

Научи го на деветия. След пет години.

Защото година и половина, след като го назначиха в Съвета на директорите, в един слънчев ден на бюрото му кацна дебела папка с документи, обяснителни записки и видеоматериали, върху която с големи букви пишеше „Пътища назад“ — за одобрение.

А неговата малка звездичка вече беше голямото момиче на татко. Толкова приличаше на майка си с тези стегнати в опашка коси и весел зелен поглед! Отдавна вече не ходеха за риба през уикендите. Джили постепенно започваше да живее собствения си живот. Пълнен с нови за нея приключения и емоции и... момчета! Господи — момчета! Питър се стараеше да си остане предишният добър татко, но точно в тази много трудна възраст (то коя ли от възрастите не е такава?) пролича колко добре я е научил да бъде самостоятелна. Беше я научил да си съставя мнение, да прави избор и да го отстоява — дори пред баща си! Все пак — за щастие, бе достатъчно разумна, за да знае за рисковете от ранно забременяване, дебнещите зарази и не на последно място — от човешката неискреност и лекомислие. Джили много добре си даваше сметка, че ѝ предстои дипломиране, университет, кариера... А мъже — много!

През тези години той бе имал връзки с много жени, но нито една емоционална. Всички бяха на ниво спасение от самота и обикновено се ограничаваха само до секса: все пак тялото си искаше своето. Душата му обаче принадлежеше на Бет. Защото човек има само една любов в живота си. Неговата се казваше Беата.

Никога не допусна до Джили, която и да е от другите — само тя му бе останала от Бет.

Питър бе започнал все по-често да се застоява пред огледалото в банята, което с някаква садистична жестокост отразяваше прошарената му, оредяваща коса и неумолимите бръчки по лицето.

В такива минути до слуха му достигаше шумът на живот в къщата. Джили... Или подреждаше стаята си, или слушаше музика. Или и двете едновременно. Но този дом скоро щеше да опустее. Не беше далеч денят, в който неговата звездичка щеше да разпери криле и да излети завинаги оттук, да поеме по собствения си път.

... за да го остави в сивия полумрак на самотата му. Там, където пепелта на годините бе покрила тлеещите му спомени за онова, другото време, пълно с щастие и надежда. Където Беата се усмихваше,

притихнала в прегръдките му. Където всяка минута бе озарена от слънчеви лъчи.

... които сега никого не можеха да стоплят.

„Пътища назад“.

Отваряйки папката, четейки материалите и преглеждайки записите, Питър най-сетне разбра защо проектът се нарича така. И защо е толкова уникален и амбициозен!

„Пътища назад“ бе проект за това как болният да живее под поддържана изкуствено хипнотична кома истинския си живот. Подобни проекти имаше много, Компанията дори бе работила по някои от тях: виртуален туризъм, самолетни и космически тренажори, хипнофилми, игри... Всеки от тях обаче или пренасяше потребителя в измислен свят от виртуалната реалност, или даваше онези възприятия, които клиентът искаше да получи, вече имайки някаква представа какви биха били те.

„Пътища назад“ бе нещо съвсем различно! Паметта на пациента се сканира и той лично избира някой действителен, реален момент от живота си и програмата стартира оттам. Пациентът ляга в хипнотична кома и отново изживява живота си насън, започвайки от избрания момент в него. Разбира се, ако човекът вече е в кома, избора правят близките му или лекуващият лекар — след сканирането на паметта. А хипнотичната кома се поддържа от специалните хардуерни устройства, плод на разработките на Компанията, Института по бионика и Катедрата по неврохирургия. Виж, софтуерът, естествено, бе изработен само от „Соник ейч енд софт“. Тази хипнотична кома бе необходима, за да прекъсне всякаква връзка на болния с реалната действителност — той не чува гласовете на хората около него, не вижда къде се намира и не изпитва нито болка, нито глад, нито жажда — само онова, което иска програмата.

Към главата на пациента се прикрепяше миниатюрен адаптер. Така го бяха нарекли. В действителност по-правилно би било да се нарече „импулсен трансформатор“. Тъкмо това бе онази платка, която отне най-много време на създателите си и заради която именно Компанията бе принудена да повика на помощ биониците и неврохирурзите. Адаптерът осъществяваше връзката между компютъра и човешкия мозък, поддържаше хипнотичната кома и

трансформираше електронните импулси от машината пак в електронни, но мозъчни.

Даже скенерът на паметта не бе толкова сложен — да не говорим, че подобни скенери, макар и не с такова предназначение, съществуваха от доста време.

Всичко останало бе въпрос на софтуер, а „Соник ейч енд софт“ нямаше равна на себе си в тази област.

„Пътища назад“ генерираше положителни възприятия и емоции, напълно идентични с реалните — и безнадеждно болният умираше щастлив... Без свързаните с болестта си трагедии — просто така — щастлив.

„Исклучително хуманен проект!“ — мислеше си Питър, докато разглеждаше папката.

При вида на доброволците, приели да изпитат на себе си програмата, той сбърчи нос. Бяха на венозно хранене и командно дишане — гледката не беше много приятна, но ако се съди по записите от мозъчните скенери — всички до един се чувстваха добре във внушения си живот и бяха в прекрасно настроение.

Разгледа обяснителните записки — да, доброволците наистина бяха тъкмо от категорията, за която бе предназначен „Пътища назад“. Нелечимо болни без надежда за оцеляване. Е, какво пък!

Но на една от последните страници му направи впечатление, че човешкият мозък не може да издържа дълго на изкуствената хипноза и за шест-седем месеца пациентът умира.

Това вече го накара да се замисли! Значи ли, че „Пътища назад“ бе просто начин за евтаназия?

Не — бяха го поправили колегите. Начин за облекчаване на страданията за продължителен период от време. Криогенезата предлага удължаване на живота, но е достъпна само за много богати хора — колцина могат да си я позволят? Докато „Пътища назад“ бе далеч по-евтино и хуманно решение.

И той подписа: „Да!“

После бе помислил малко и бе добавил:

„С особено мнение!“

Особеното си мнение написа и предаде на Съвета отделно. То включваше само възражения относно общите неща с евтаназията. По

онова време Питър изобщо не бе в състояние да си представи какво можеше да причини „Пътища назад“.

И го причини!

Питър винаги се бе старал да не носи в къщи служебните си проблеми. А и защо да натоварва излишно малката си Джили?

Не след дълго стартираха продажбите на „Пътища назад“. Светът бе изумен от постижението — но реакциите бяха от възторжено „За“ до яростно „Против“. Едни говореха, че и сами биха предпочели такъв край, ако не дай си Боже, им се наложи да избират. Други твърдяха, че докато човек е жив, винаги има надежда. Завихриха се дебати, избухнаха спорове, имаше и организирани протести — дори и пред офиса на „Соник ейч енд софт“. Но както и да е — продажбите вървяха и направените инвестиции бързо се възвърнаха неколkokратно. Вече почти всяка клиника в Европа, Северна Америка, Бразилия, Япония и къде ли още не, бе закупила поне две устройства, когато дойде още един незабравим ден.

„Соник ейч енд софт“ съществуваше от близо шестдесет години, за това време в централния и офис бяха работили над двадесет хиляди души — но само шест от тях бяха стигали до последния етаж.

Питър Бенкс стана седмият.

В този ден акционерите единодушно му бяха гласували най-висше доверие!

Общото събрание бе приключило към обяд, така че за Питър не беше задължително да чака до утре сутрин, за да спази традицията напълно.

Всички се бяха наредили до перилата, за да поздравят новия си шеф. Шампанско, аплодисменти, пожелания... Да: усещането, че си стигнал върха, наистина е незабравимо! Особено когато изкачиш стълбата и се обърнеш назад, за да срещнеш погледите на останалите под теб, да чуеш ръкоплясканията им... Ах, Бет! Къде си, Бет, да ме погледнеш!

У дома го чакаше неговата звездичка. Джили бе приготвила празнична вечеря и още от вратата се хвърли на врата му. Надали днес на света имаше дъщеря, която да се гордее повече с татко си!...

След близо година на този пост, до Питър достигна неприятна новина: оказа се, че „Пътища назад“ е излязло извън рамките на клиниките!

След поредната модификация цената на устройствата и програмните продукти бе паднала значително. Това бе накарало мнозина възрастни хора от старчески домове да изберат да ускорят края си с „Пътища назад“. Иначе не особено болни, те бяха решили вместо неизвестно колко дълго още да търпят тежестта на нерадостната си старост, да поживеят още няколко месеца — но по начина, който да могат да си изберат. И да се върнат назад — поне за малко!

Питър моментално свика Съвета на директорите на спешно заседание.

Решението беше, че няма нищо за решаване. Наистина двама от колегите му подкрепиха неговата позиция: че това е неморално и че трябва да се вземат някакви мерки срещу безконтролната употреба на „Пътища назад“. Мнозинството обаче изрази мнение, че това е доброволен избор на пълнолетни граждани и никой няма моралното право да им се бърка. А и те вече не бяха в активна възраст.

Скоро и това се промени: „Пътища назад“ започна да се използва и от по-млади хора. Отначало бяха предимно инвалиди, но после достъпното хипнотично щастие привлече и много разочаровани от живота си хора на средна възраст, банкрутирали нещастници, изоставени разбити сърца... Милиони здрави хора доброволно избираха „Пътища назад“, за да избягат от собствената си безнадеждност. Десетки хиляди общезития, кооперации и даже най-обикновени гаражи набързо се преоборудваха на клиники, където се предлагаше една-единствена услуга — „Пътища назад“. Хората умираха щастливи, а леглата се почистваха набързо, за да посрещнат следващите.

Питър би тревога: това трябва да престане! И Съветът на директорите заседава повече от шест часа.

Той бе потрудил да извади от архива същата онази папка, която някога бе заварил на бюрото си:

— Виждате ли! — размаха листа с особеното мнение — Евтаназия! Чисто и просто евтаназия! Вече не само за нелечимо болни.

Евтаназия за болни от старост! Евтаназия за социално болни! Евтаназия за емоционални проблеми! Евтаназия — против малодушие, обида, страх... Всички войни от сто години насам са взели по-малко жертви от „Пътища назад“! Да спрем това!

Питър говори повече от тридесет минути и се постара да вложи всичките си умения и емоции, за да убеди Съвета, че Компанията трябва да предприеме спешни мерки за ограничаване ползването на продукта, да се обърне към Конгреса, Министерския съвет, даже към Президента, но „Пътища назад“ да се върне към първоначалното си предназначение.

След дълги разисквания Съветът на директорите реши, че такива мерки не са необходими — и досега се водят войни, но това не е накарало никой производител на оръжие да ограничава каквото и да било. Използването на „Пътища назад“ е и си остава доброволен, самостоятелен избор на пълнолетни хора. Компанията не може да забрани на никого да се самоубие, но ако някой се реши на такава стъпка — много по-добре е да го направи, като преживее последните си месеци като щастлив човек, вместо да си пръска черепа с пистолет или да ляга на релсите.

Ето тогава на Питър му се дощя веднага да хвърли оставката си на масата: „Аз ли, идиоти такива, не познавам смъртта!“

Глупак! Защо не го направи?...

Няколко седмици по-късно Джили доведе у дома висок младеж с големи черни очи и приятно изражение.

— Татко, запознай се, това е Ноа! — представи го кратко тя с известно неудобство.

Питър слушаше и не вярваше — срещали се от няколко месеца. Живее в Олбани, но често пътувал. Бил астронавт-инструктор. Тъй като тя имала повече свободно време, той й се обаждал къде го пращат и тя хващала първия възможен самолет. Обяснения, обяснения... Но защо ли на Питър през цялото време му се струваше, че главното предстои?

После около масата тя най-сетне изплю камъчето:

— Ние... Ние ще се женим... до месец-два.

Хубава новина! Ех, Джили! Момичето му... Звездичката му! А може би самотата на стария баща няма да е толкова жестока? Нали ще има внуци! Животът си иска своето, нали?

Но Джили продължи:

— Той е одобрен за първата експедиция към Проксима от Центавър... След два месеца. И семейните можело да пътуват с половинките си.

— Проксима — повтори като на себе си Питър — от Центавър... Това не е ли много далеч? Колко ще продължи тази експедиция?

Младежът се изчерви от неудобство:

— Около — бавно започна той — триста земни години. Затова семейните пътуват заедно. Ще бъдем в криогенни камери и...

Питър гледаше ту него, ту дъщеря си... Истина ли бе това? Джили никога не го бе лъгала, значи... Господи — да! Думите им минаваха покрай него, а съзнанието му не ги възприемаше. Възприемаше само оня сив полумрак на самотата. Където вече бе останала само пепел, неспособна никого да стопли. Неговата звездичка бе избрала да замени топлата прегръдка на баща си за студения безкрай на Космоса.

Не!

Бет си отиде, колегите му обърнаха гръб, а сега и...

Не!

* * *

Два дни по-късно Ноа замина в поредното си пътуване, а Питър се хвана на работа.

Джилли и Ноа контактуваха основно по интернет и емком. Питър повика няколко доверени програмисти от Компанията — за тях бе детска игра да хакнат емкома на дъщеря му и този на нейния хубостник и да пренасочат разговорите им към автоматичен секретар. Все едно никой никого не искаше да чуе.

Атакуваха и компютрите на Джили — нито едно непроверено съобщение не трябваше да влиза там! И нито едно непроверено — да излиза.

А за космическия пътешественик изфабрикуваха няколко компрометиращи монтажа на холограми с Джили и му ги изпратиха с придружаващи писма от нейно име.

За програмистите от Компанията не бе проблем да изпълнят такъв личен каприз на шефа. А той не се поколеба да им го възложи. Всичко бе за нейно добро!

Месец по-късно Джили се върна плачеща у дома и рухна в ръцете му:

— Напусна ме — лицето ѝ беше мокро от сълзи, а тялото ѝ трепереше, — изостави ме... Заминали са... Ноа, защо?...

Питър я прегърна и тихо се опита да я успокои, но тя не виждаше и не чуваше.

Нищо, мила! Ще срещнеш по-добър... Понякога астронавтите са такива.

Откъде ли, по дяволите, можеше да знае какви са астронавтите!

Животът продължи. Джили успя да превъзмогне болката.

Но преди две седмици тя го посрещна на вратата с ледено лице. Открила, че емкомът ѝ е хакнат. Проверила двата си компютъра, намерила и възстановила съобщенията...

И сега стоеше като каменна статуя в коридора:

— Ти ли направи това?

Питър се опита да увърта, да каже, че вероятно е станала някаква грешка, че понякога се случват такива неща...

— Ти ли направи това!

Той замълча.

— Не искам да те виждам повече!

И излезе.

Дори и през ум не му мина, че дъщеря му говори сериозно. Тя не се върна нито през нощта, нито на следващия ден. А емкомът ѝ бе изключен.

На третия ден Питър алармира полицията, започна издирване...

Едва днес по обед му обадиха. Бяха намерили Джили.

Косата му настръхна, като чу къде. В някаква клиника. „Пътища назад“.

На секундата заряза всичките си ангажименти и хукна натам.

А там видя момичето си — видя Джили — на командно дишане и венозно хранене, с адаптер на главата... Господи, звездичке!

— Пътува! — мрачно се усмихна сестрата — Към Проксима от Центавър.

— Спрете това! — изкрещя Питър.

Незабележимо към тях се приближи мъж в бяла престилка, придружен от двама яки охранителя.

— Кой сте Вие?

— Аз — дъхът му секна, когато произнасяше името си — аз съм... Питър Бенкс.

Чувстваше се като наркобарон, чието дете току-що си е отишло от златна доза.

— Кой Питър Бенкс — погледна го в очите убиецът, в чиято диплома със сигурност пишеше „доктор по медицина“.

— Аз произвеждам тази система! И съм баща на това момиче тук!

Мъжът повдигна рамене:

— Моите уважения, мистър Бенкс! Но Вашата дъщеря е на двадесет и четири, пълнолетна, подписала е всички документи...

— Но тя е... бременна! — хвана се като удавник той за първата дошла му на ум лъжа.

— Грешите — завъртя глава онзи, — на всички постъпили жени се правят изследвания за това. Искате ли да видите тези на дъщеря си?

— Спрете системата! — извика още веднъж Питър — Спрете я!...

И след като никой нищо не направи, посегна към бутоните на апаратурата. Гардовете моментално го хванаха под мишниците и се опитаха да го изведат. Бащата им налетя на бой, настана суматоха, пристигна полиция...

Изхвърлиха го от сградата, дори му съставиха протокол.

Питър Бенкс тръгна по улицата, говорейки си сам. Той беше виновният — единствено той. Не биваше да взема решения вместо порасналото си дете, не биваше се бърка в живота му! Постъпи като егоист, а сега нямаше дори кого да помоли за прошка.

Час по-късно Питър бе коленичил в несвяст пред гроба на Беата и прегръщаше белия камък с нейното име — „Пази я! — мълвяха устните ѝ тогава — Пази я!“

— Не успях, Бет! — виеше той през сълзи — Не успях...

И избяга — за да скрие срама си.

Затова се върна тази нощ в офиса. Затова отново стъпка по стъпка изкачи тази стълба, която му костваше толкова години. А сега стоеше на върха ѝ отпуснал се на лакти върху парапета, гледаше назад.

Няколко часа се беше борил с мисълта да избере някой хубав миг от живота си и да потъне в дрямката на „Пътища назад“. Но не — това бе избор на слаби и малодушни хора, който нищо не би променил. Атой бе Питър Бенкс и управляваше могъща империя. Императорът трябва да умре прав, нали?

Дано онова, което напишат утрешните вестници, веднъж завинаги да отреже тези пътища за никъде! И всички спящи да се събудят — за да продължат напред по пътя на истинския си живот, каквито и удари да им е поднесъл той!

А тази вечер неговият път назад бе само един кратък полет обратно — към първия етаж. Откъдето бе тръгнал.

Където бе млад, влюбен и пълен с надежди.

Където с отворени обятия го чакаше Беата.

Защото само там някога беше щастлив.

ВЛАДИМИР ЦВЕТКОВ

РЕДАКЦИОННИЯ

Смаях се, когато в понеделник сутрин както обикновено отидох на работа (свикнах вече!) и със собствения си ключ отворих вратата. Много се смаях. Защото на моето бюро видях да седи дребно човече. Беше толкова дребно, че наистина седеше НА БЮРОТО, ще ме извините за откровеността... Е, ако бъда докрай честен, ще се наложи и да призная, че не просто седеше, ами се разхождаше по плота така, сякаш той бе под на хол. И не просто се разхождаше, а сновеше напред-назад, и то с напълно определена цел: печаташе на пишещата ми машина. Не му беше лесно, защото с неговия ръст му се налагаше да тича от клавиш до клавиш, така че върху листа да се появява нещо. Доколкото разбирах — нещо литературно, буква след буква, ред след ред... върху чистия някога лист хартия.

— Кой сте вие? — шашнах се аз, с почуда оглеждайки дребния писател, окупирал работното ми място.

— Аз ли? Редакционния, разбира се. Кой друг бих могъл да бъда? — и така ме погледна, сякаш бях длъжен цял живот да другарувам с подобни нему загадъчни типове.

Типчета.

— Редакционен... какво? — не разбрах смисъла на представянето му. — Откъде се... И какво правите в моя работен кабинет, моля ви? И я ми кажете все пак кой сте? Да не сте крадец или обирджия?

— Много вестници четете, много телевизия зяпате! — недоволено се намръщи човечето. — Приличам ли на крадец? Или направо на бандит? Хайде, холан! Какво правя? Работя! Пиша роман. Току виж, ще получа Нобеловата. Апропо, длъжен съм да ви уведомя, че лентата на машината е доста изхабена, отдавна трябваше да я смените. Буквите едва си личат. Никога не бих помислил, че сте толкова стиснат. А уж сте известен писател, пък... Ох, не се пулете, нали ви казах — аз съм редакционният!

— Добре де — въздъгнах търпеливо, като благоразумно прецених, че в дадената ситуация следва просто да преглътна обидните намеци за някакво мое скъперничество. Няма да седна да споря с малкия! — Все пак нищо не разбирам. Какво значи редакционен?

— Да сте чували за водни духове? — мазно се осведоми човечето.

— Духове!? — едва не избухнах.

— Ами за стопана^[1], домашния пазител? За горски, изворни, полски, ливадни, дворни, оборни и така нататък духове да сте чували? — деловито продължи човечето, пренебрегвайки гнева ми.

— Чувал съм! — сопнах се ядно.

— Ами екстра! — зарадва се човечето. — Аз също принадлежа към това... въъ, как точно да го кажа... към това безсмъртно племе. Аз съм досущ като стопана. Само че сто пъти по-разумен и сто пъти по-търпелив. Аз съм Ре-дак-ци-о-нен! — възкликна той с такъв тон, сякаш приказваше с последния идиот на света. — Живея в редакцията, спя в редакцията, пиша в редакцията...

— И обядвате — също тук? — любопитствах.

— Да — смутено сведе взор той.

— А да не би да водите и... жени тук? — не много деликатно попитах.

— Вие пък! — възмутено замахна с ръчички човечето. — За интимни срещи си имам интимни гнезденца. Не бива, така да знаете, да се върти любов на работното място. Любовта и работата са несъвместими понятия...

— Със сигурност е така — съгласих се.

— От личен опит ли го знаете? — ухили се то.

— Моля? Трябва ли да ви давам отчет? — намръщих се аз. — Кой сте вие? Моят психоаналитик?

— Аз съм Редакционния... — обидено, както ми се стори, поясни човечето за кой ли път. — Какъв психоаналитик, по дяволите... Психоаналитиците не пишат романи. Техният живот е по-лесен от този на писателите, че и бая по-интересен... Психоаналитиците просто чукат своите пациентки. А с пациентите пият по една-две бутилки. Живеят, така да се каже, пълноценен живот. Не изтърват удоволствията. И не ги интересува никаква литература. Дори да е от най-такъв... сорт... вид...

— От най-високо качество... най-висока проба? — предпазливо предложих аз, както го можех и правех в онези случаи, когато ми се искаше да помогна на някой допаднал ми човек, но така, че той да не се почувства засегнат по някакъв начин.

— Да, да! Много ви благодаря за точната дума! Най-висока проба! — внезапно и много се зарадва човечето. — Понякога не мога да открия точната дума. Усещам, че не е най-добрата, но пък не успявам да се сетя за най-уместната... То такива неща се случват на всеки — дори класиците, които години наред пишат ли пишат, са имали затруднения... Ето, аз също пиша вече не един век...

— Век? Столетие? Толкова ли сте стар? — учудих се. — А наглед повече от трийсет не бих ви дал...

— Ласкаете ме — усмихна се човечето, ала му пролича, че душата му направо затанцува. — Нима наистина изглеждам толкова добре, толкова запазен, толкова млад?

— Разбира се! — искрено възкликнах аз. — Няма никакво съмнение.

— Значи браво на мен — удовлетворено измърмори то. — Задължително осем часа сън, строг дневен режим, балансирана храна, никакво свинско, мазнини, алкохол, тютюн, а също така без излишни белтъчини и въглехидрати... Всичко да е по норма, всичко да е в точно съответствие със завеждането на дядо ми...

Словоохотлив е, рекох си аз. Радва се, че приказваме. Нищо чудно цял век или поне осемдесет години да не е говорил с никого...

— Знаете ли — неочаквано рече човечето, — от осемдесет години не бях си приказвал с никого. Затова този непринуден разговор ми доставя истинско удоволствие.

— Радвам се, за което — честно признах аз. — И на мен ми е интересно да си говорим.

— Не се съмнявам! — ухили се Редакцияния. — Май не ви се случва всеки ден да виждате някой дух, на всичко отгоре — редакционен...

— Да, за пръв път ми се случва. И трябва да ви кажа, че сте много, много интересна личност!

— Колко добре го казахте: личност! Именно. Личност! — човечето вдигна тъничък и къс показалец, личицето му грееше, бузките руменееха, а очите сякаш излъчваха тайнствена и

необикновена светлина. — Аз съм Личност! Разбирам това. Вие също разбирате. Но, за съжаление, не всички го разбират... — и печално въздъхна. — А като си помисля, толкова много хубави и полезни неща свърших на тази грешна Земя... през всичките си седемстотин и петдесет години... Като младостта ми, първите двеста лета преминаха в спазване заветите на дядо ми...

— Прощавайте, а кой е дядо ви? Знаменит ли е с нещо?

— О, и още как! Казваше се Кашчей Безсмъртни...

— Стига, бе! — не издържах аз. Бях шокиран, право да ви кажа. Затова се изтървах. Иначе, като истински редакционен работник, литератор и, така да се каже, инженер на човешките души, не бива да показвам нито сянка съмнение, каквото и да ми кажат. Не бива да се учудвам на нищо. Още по-малко — бурно, емоционално... Впрочем, и мен дядо ме учеше на ум и разум, а най-вече — във всяка ситуация да оставам сдържан, спокоен и невъзмутим.

„Умей да се владееш — казваше дядо. — Помни, че човек, който не се владее, не притежава нищо. А човекът, който се владее, притежава целия свят!“

— Извинете, беше неочаквано... но аз ви вярвам! — твърдо рекох аз след кратка пауза.

— Абсолютно? — уточни човечето.

— Абсолютно! — потвърдих.

— Радвам се, че сте точно такъв, какъвто сте — похвали ме човечето.

— Благодаря — казах. — А какво конкретно значи това „точно такъв“?

— Конкретно? — стъписа се човечето.

— Ами да, конкретно.

— Конкретно... ахъм... Добър човек сте. Добрият човек върши добри дела... Аз, например, мисля само за добрите дела.

— И така е правилно! — подкрепих го.

— Ще ми повярвате ли колко добри дела съм направил през живота си?

— Какви дела, ако не е тайна?

— Пак искате нещо конкретно да чуете?

— Да! — рекох с надеждата, че Редакционния ще ми сподели нещо сензационно, необикновено, удивително. Нещо от личните му

преживявания. Нещо нечувано. Нещо, което никой не го знае. Само аз ще го знам. За да мога да го разправам на своите приятели журналисти. И те не просто ще си хапят лактите, ами направо ще се пукнат от яд и завист, не е изключено. Защото никога няма да им провърви така — да се запознаят и разговарят с редакционен дух. С Личност. С най-интересното разумно същество на Земята. С Гения на нашето време.

— Ами... — заусмихва се човечето. — Преди всичко ще ви споделя нещо сензационно. Известно ли ви е, не, не ви е известно, няма как да ви е известно, но имам предвид дали сте ПОДОЗИРАЛИ кой, например, е написал един от най-прочутите романи, така да се каже паметниците на литературата, романа „Големите надежди“?

— Чарлз Дикенс! — възкликнах без колебания.

— Как пък не... — хитро присви очички Редакцияния и кой знае защо шепнешком добави: — Аз бях! Аз написах този най-знаменит, най-интересен, най-увлекателен роман! Който, да не забравяме, не бе подминат от световния кинематограф.

— Наистина? — изумих се отново.

— Наистина!... А да се сецате чие е извънредно популярното произведение „Невидимият човек“?

— Хърбърт Уелс! — отново не се поколебах аз.

— Ха-ха-ха! — тъничко и мелодично се засмя човечето. — Пак не познахте! Тази книга пак аз съм я писал. Аз и никой друг...

Но моля ви се! — възкликнах. — Как така? Това е много странно! Още в училище са ни казвали, а после и в университета ни учеха, че „Големите надежди“ са писани от Дикенс, а „Невидимия“ — от Уелс...

— Сега ще речете, че и „Анна Каренина“ е писана от Лев Толстой? — изсумтя човечето.

— Че кой друг?

— Как кой — аз! И авторът на „Записките на ловеца“ не е Тургенев, а...

— Нима пак вие?

— Аз! — гордо заяви Редакцияния.

— А „Железният поток“ също, предполагам, не е на Серафимович?

— Негов си е, естествено — леко се засегна човечето. — Аз такива книги не пиша. Моят... въз... профил е по-различен. Класика е, разбира се, но... въз... от друга сфера... Не си падам по революции и пролетарски диктатури. Извинете...

— Извинен сте — усмихнах се. — Но имам въпрос... обяснете ми, щом тези забележителни книги са ваши, защо те не са подписани с вашето име? Защо сте дали своите творби на други хора?

— Не дал, а подарил — поясни Редакционния. — Нашепвах текста право в главите на писателите, така че те дори не подозираха, че не са истинските автори на тези книги. Затова и Дикенс, и Уелс, и Толстой, и Тургенев, и някои други знаменитости останаха до края на живота си... а някои още са живи и здрави... останаха сигурни, че са ги писали сами. Без ничия помощ... Аз подарявам романи, повести, разкази... На драго сърце го върша. Така искам. И никак не съжалявам за това. Нима подаръците ми за човечеството бяха лоши? Нима не помогнах на хората? Нима не съдействах на културния прогрес?

Редакционния ме погледна в очите. Карфичените му оченца бяха ясни и чисти като на непокварено от сложностите на живота дете. Открит поглед. Поглед на честен човек, та макар и дребен.

— Спор няма, добри дела сте извършили... — меко промълвих аз. — За тях ви принасям своите благодарности... Но, така, в общи линии, за какво ви е трябвало да го правите?...

— Ами вие защо ходите на работа? Защо си я обичате? Защо работите именно в редакция, защо сам пишете и редактирате написаното от други хора, като им помагате?

— Е... — заекнах аз. — Тази работа ми носи удовлетворение. Тя е моето призвание.

— Ето! — възкликна човечето. — Стигнахме до същността! Призвание! Предначертаното от съдбата! Вие трябва да работите именно тук и никъде другаде. Длъжен сте да вършите именно това и нищо друго. Всеки трябва да разпознае своето призвание в живота и да се труди за него. Да бъде полезен на себе си и на хората... Ето защо станах Редакционен... — поясни човечето. — Намерих себе си, след като се пробвах на поприща като Горски дух, Язовирен, Къщовен стопан... Ала всички онези дейности не бяха мои... Аз съм Редакционен!...

— Разбирам — казах. — Може ли да попитам още нещо?

— Става! — махна с ръка Редакцията.

— Дали сте помагали на нашата редакция? На някой от сътрудниците... или на мен?

Редакцията лукаво ме погледна:

— Конкретно?

— Конкретно.

— Какво искате, да ви кажа истината? Или да ви излъжа? По-добре да забравим, че ми зададохте този въпрос... Знайте само, че вършите много нужно и много важно за хората дело... Помагате на хората да се променят... Промените са това, което му трябва на всеки човек. Не бива да се стои на едно място. Трябва да има движение, усъвършенстване, стремеж към целта, достигането ѝ, а после поставяне на нова цел — и пак към нея... И така до безкрая, до сетния дъх... Впрочем, на ваше място не бих повярвал на всяка моя дума! — неочаквано додаде човечето.

— На коя дума? — леко настръгнах аз.

— Ами например, за това че съм написал всички ония книги, за които стана въпрос... Защо ли? Защото човек никога не бива да хваща вяра на ВСИЧКО, което му приказват горските, домашните и другите дребни духове. Редакцията също. По традиция ние не лъжем направо... но обичаме бая да преувеличаваме, това е белегът на нашето племе, така да се каже...

— Тоест, послъгвате?

— Че как другояче! Но също тъй правят и доста люде!

— Ами онова за възрастта ви? — не мирясах. — Нима ме преметнахте?

— Как можа да ви хрумне! — възмути се Редакцията. — Точно това си е чистата истина! Както и фактът, че съществувам...

— Не исках да ви обидя.

— И не успяхте... Беше ми приятно да си побъбрим... Но, за съжаление, време ми е, работата не чака... Сбогом! — той ми протегна мъничка, но здрава длан. Стиснах я дружелюбно и предложих:

— Може би все пак „довиждане“?

— Така да бъде — съгласи се Редакцията. — Довиждане!

После рипна от масата върху стола, от стола на пода и се шмугна нейде зад стелажите с книги, списания, вестници, ръкописи на автори. Същите автори, някои от които може би ще станат класици — след

време. На някои Редакцията ще помогне, а други — напълно самостоятелно, благодарение на своя талант, упоритост, трудолюбие... и късмет.

[1] *Стопан* — дух-покровител на дома и огнището в българската народна митология, най-често змиеморфен (смок). — Б.пр. ↑

АНТОНИО БЕЛЛОМИ

НАЕМНИКЪТ

След знойното слънце и дългото лято на Кандар III настъпи есента, а през този сезон започнаха големи валежи. Небето непрекъснато бе покрито с тъмни, масивни и буреносни облаци, натежали от вода, която непрестанно се изсипваше в долината, където се намираще затъналият в почвата малък космически летателен апарат. Понякога се появяваше силен вятър и Улан Бор чуваше свиренето му край капсулата. Пристигаше от границите на долината, където се издигаха планините, и изтласкван през тесен проход, се устремяваше с рев и грохот надолу. Когато силните му пориви удряха близката гора, оттам се дочуваха отчаяните вопли на короните на огромните дървета, които сякаш се опитваха да упражняват колосална, но безполезна съпротива срещу неговото бушуване. Но вятърът винаги печелеше и през дните, когато поривите му бяха най-силни и необуздани, откъсваше цели клони и ги отнасяше на километри в далечината. Понякога ги стоварваше върху блестящата повърхност на спасителната капсула и Улан Бор подскачаше от барабанните им удари. Чувстваше се като мишка, хваната в клетка, и се плашеше от мисълта за смъртта и разрушението, които биха могли да причинят.

Вятърът. Дъждът. Бяха в апокалиптична комбинация. Но сега вятърът се беше успокоил, а дъждът бе преминал в упорит ръмеж. Беше ли възможно големите дъждове да са спрели след само един месец?

Улан Бор загърна още по-плътно около врата си пончото, което го пазеше от дъжда. Лицето под качулката му беше мрачно.

— Казах ви, че не искам нищо от вас. Разбирате ли? Нищо!

— Зная — усмихна му се Лоала. — Но си свършил провизиите на борда.

— Не е вярно.

— Тогава защо вчера излезе на лов за диви зайци в гората?

— Значи сте ме шпионирали! — възкликна гръмко Улан и здраво я хвана за ръката, причинявайки ѝ болка. Знаеше, че е точно така, защото видя как подскочи. Това донякъде го опечали. Но защо местните жители не го оставяха на мира?

Капка вода се плъзна по носа на Лоала и спря за момент, преди да падне на земята.

— Загрижени сме за теб, войнико от Земята — изрече тя с мелодичен глас. — Правим го, защото искаме да ти помогнем. Освен това ти предлагаме убежище в нашето село. Там ще останеш невредим. Ще имаш храна. И нашата компания.

— Вие сте наши врагове! — изгрухтя Улан Бори погледът му стана още по-зловещ. — Трябва ли да ви напомням, че между Земята и вашия галактически сектор вече сто години се води война?

Лоала разтърси глава и рече:

— Вие, земните жители, все още може да се намирате във война с нашия галактически сектор, но не и с Кандар. Правителството на Квадранта не ни обръща дори минимално внимание. Ние сме напълно свободни.

— Квадрантът е враг на Земята! — повтори той яростно и лицето му стана още по-мъртвешки бледо. Сети се, че все още държи здраво ръката на аборигенката и я разтърси свирепо. — Вие сте наши врагове. Нищо не искам от вас!

Лоала стоеше като вкаменена, но в очите ѝ нямаше и следа от омраза. Само огромно състрадание. Улан Бор се обърна и влезе в капсулата. Затвори здраво вратата ѝ, сякаш го правеше, преди да се отправи между звездите.

„Защо местните не ме оставят на мира? — помисли. — Нима не разбират, че Земята от век насам е във война с техния Квадрант в зоната на Магелановия облак и един земянин никога, ама съвсем никога, не би поискал каквато и да е помощ от тях.“

Въпреки това от момента, в който се бе приземил на тази планета със спасителната капсула, след като космическият му кораб бе разрушен при онази осъдена на провал битка против Централната Флота, местните жители се бяха приближили към него, готови да му помогнат. И Лоала беше най-настоятелната от тях. Сега останалите бяха престанали да го обграждат и тя бе единствената, която

продължаваше да идва при него, без да показва, че е готова да бъде победена.

Той стисна юмруци, бе нужно да се успокои. Не трябваше да мисли за местните жители. Върху конзолата пред него почиваха разглобените остатъци от космическото му радио. След приземяването си на Кандар III се опита да го поправи, но не беше специалист и съвсем точно разбираше, че това не му се бе удало. Предишния следобед бе ревизирал за хиляден път цялата магнитна схема на уреда и сега му се стори, че откри повредата. Поправи я с търпелива работа и остана доволен от резултата. Вече се чувстваше успокоен и се опита да сглоби радиото. Задачата беше доста проста и след пет минути уредът бе готов. Монтира го на мястото на пулта за управление, направи свързките и включи прекъсвача.

На малкото екранче се появи лабиринт от цветни линии, но образът не се фокусира. Ала от разговорното устройство излезе изкривеният глас на говорител. Беше се включил в интергалактическата мрежа — единствената, която предаваше новини за въоръжените сили.

„... поражение на Рагнарок. Пета флота на Квадранта бяга. Загубите ѝ са огромни. Четиристотин бронирани звездни крайцера, триста и петдесет обикновени и осемстотин по-малки кораба бяха поразени или разхвърляни на парчета. Сега нашите линии непрекъснато се разпростират по дължината на границите на Десетте Сини Слънца, от Рагнарок до Тамар. Контраадмирал Дарк Калкалус...“

Рагнарок беше завоюван! Улан Бор усети, че в гърдите му се надига чувство на гордост. Бяха воювали в тази зона десет стандартни месеца. Самият той бе участвал в предварителните схватки, преди да се наложи да влезе в спасителната капсула на бронирания крайцер, където служеше...

Помисли за нея и това го върна в реалността. Новината за победата го беше въодушевила толкова, че забрави за най-важното в момента. Радиото работеше! Не и видеото му, разбира се, но аудиото — да. И това бе най-важното. С пръст, треперещ от екзалтация, той натисна бутона „ком“, за да премине от веригата за новини към лентовия обхват за непредвидени произшествия. След това натисна бутона, който трябваше да излъчи автоматичен сигнал за спешна помощ, заедно с координатите на планетата. Връзката чрез хипервълни

бе постоянна в галактиката и покриваше всеки от спасителните центрове, който би я уловил...

Но разговорната уредба остана мълчалива. Не излъчи никаква дума, дори и изкривена. Само му се подигра с някакво съскане, което показваше, че всичките му усилия бяха останали напразни.

Хипервълновото радио не му служеше като предавател. Нещо в съединенията му се бе повредило по непоправим начин и Улан Бор се почувства безнадеждно изоставен на тази планета — далеч от дома си и обкръжен от врагове.

След три дни дъждовете напълно престанаха. Ръмежът малко по малко намаля и на третия ден се показа бледо слънце. Улан Бар излезе да ловува, но се върна с празни ръце. Не беше срещнал нито един див заек. С гримаса на недоволство, което непрекъснато се увеличаваше, той излезе на все още наводнената пътека, водеща към спасителната капсула, и когато стигна до входа ѝ, там го очакваше Лоала.

— Какво правиш тук? — попита я грубо.

Тя му се усмихна. Все още носеше подобната на пижама дреха, а до краката ѝ стоеше кошницата, изплетена от ракитови пръчки.

— Донесох ти нещо за ядене — отвърна му простичко. Бледолилавият ѝ и същевременно златист поглед се вторачи в този на човека от Земята и Улан за първи път не ѝ отвърна с жестокост, както го беше правил в миналото.

— Не желая нищо от вас. Казах ви го много пъти — възрази войникът.

Ръката ѝ докосна лицето на космическия наемник.

— Но ти си гладен! — възкликна.

— Махни си ръката! — изгрухтя този път Улан Бор и черните му като космически бездни очи излъчиха леден отблясък. — Никога повече не се осмелявайте да вдигнете ръка срещу боец от Земята, госпожице!

— Защо? — затрепкаха лилаво-златистите ѝ очи, които изглежда го анализираха отвътре навън. — Защо винаги ме отблъскваш? Гладен си. Изразходил си хранителните си резерви. Излизаш на лов, но се връщаш с празни ръце, защото тази планета е странна за теб. Остави ме да ти помогна!

— Защо го правите?

Лоала поклати глава.

— Не знам — каза. — Може би защото на Кандар всички си помагаме един на друг. Или може би защото един нещастен войник на Земята се намира далече от своята планета...

Лицето на Улан Бор незабавно се изкриви от ярост.

— Без съжаления, госпожице. Аз съм войник на Земята, а вие сте врагове. Не го отричайте!

Тя го изгледа твърдо.

— На Кандар няма врагове — отвърна просто и не каза нищо повече. Обърна се и с типичната си чевръста и непринудена походка се отправи към дърветата, между които вероятно се намираше селото ѝ.

Улан Бор не се помръдна, само я наблюдаваше, докато тя вървеше. За миг си помисли да я повика, но това трая само за момент, защото не знаеше какво би ѝ казал. Погледът му опря в кошницата и когато си даде сметка, че Лоала си бе отишла, без да я вземе, сякаш получи удар в главата или нож в сърцето. Но беше изтощен от глад и този път гордостта му не спечели битката. Взе кошницата и я хвърли в капсулата.

За първи път след много дни имаше възможността да се нахрани както обичаше. За изтеклото време провизиите му бяха толкова намалели, че се свеждаха до практически никакви и вече се хранеше с техните жалки остатъци, колкото да не умре от глад. Печеното заешко и изсушените плодове бяха най-вкусната храна, която не бе вкусвал от години насам. Когато привърши с угощението, той се настани в хамака си, впери поглед в тавана на капсулата и се опита да анализира създадалата се ситуация.

Беше приел храна от врага. Улан, боецът на Земята, не се бе подчинил на дадените му заповеди. Не беше ненавиждал достатъчно противника. Но също така бе наясно откъде пристигаше тази омраза. Добре знаеше, че не беше нещо естествено, а продукт на редовно приеманите дози „беллатрикс“ — наркотика, с който снабдяваха космическите войски за постоянно поддържане на правилната идеология и чиято задача по време на тази стара и безкрайна война беше да ги предпазва от побратимяване с противника.

Но вече бяха минали цели месеци, откакто за последен път му бяха давали „беллатрикс“ и съпротивата му бе започнала да намалява.

Това може би се дължеше и на ефекта от глада и стреса. Във всеки случай усещането не беше неприятно. Почти изпитваше страх да го признае.

Лоала се върна на свечеряване. Направи го и през следващите дни. Дните се превърнаха в седмици и месеци. След това дойде зимата. Температурата намаля и ветровете се върнаха, макар и не толкова силни. Лоала го молеше настоятелно да намери подслон в селото, но той винаги отказваше.

Един късен зимен ден тя пристигна с обичайната си кошница, но когато Улан Бор я пое, установи, че е по-тежка от обикновеното.

— Какво си донесла в нея днес? — попита с наченка на усмивка, може би първата, която се бе появила върху вкамененото му лице, белязано от толкова галактически битки.

Златисто-виолетовите очи на местната жителка имаха неспокоен блясък и рубинените ѝ устни откриха белотата на зъбите ѝ, когато му отвърна:

— Донесох храна за двама, земянино. Този път... — гласът ѝ секна за момент и тя отклони погледа си, но успя да завърши фразата, — този път би ми харесало да седна до теб, за да споделим храната. И да ми разкажеш за Земята и звездите, които си видял...

— Влез! — нареди той.

Лоала не отговори нищо, но изглеждаше доволна и очите ѝ светеха от радост, а Улан Бор за първи път я погледна по различен начин. Вече не като враг, защото още преди известно време това негово вътрешно усещане бе изчезнало. Никога повече не би я забелязал като чужда. Този път я видя като приятелка. Като млада и красива жена с ебонитова кожа и златисто-лилави очи, които разпръскваха радост.

Тя влезе в капсулата с известно колебание и с грациозна походка, в която се загатваше реверанс.

— Значи твоят дом е тук — изрече, докато златисто-лилавите ѝ очи обхождаха кабината, за да се спрат на него с обожание. — Летял си с него между звездите.

Улан Бор, грубият войник от Земята, се почувства странно разнежен. Лоала го считаше за бог, това беше повече от очевидно. Но той се чувстваше просто наемник. Войник, който обикаля звездите, за да убива хора, които не познава, по някаква също тъй непозната причина. За първи път признаването на безполезността на тази

безкрайна война го удари с все сила и вихрушката от образи на разкъсани кораби и обитаеми планети, превърнати в ледени пустини или в потоци от лава, забушува в съзнанието му, разтърсвайки го с бруталността си, защото той също беше част от тая бруталност. Но Лоала не осъзнаваше мислите, които в този момент се блъскаха в главата му, за да разтрошат на парчета многото часове търпелив труд на ловките военни психолози на Земята. Тя падна на колене пред него, хвана ръцете му и ги допря до устните си с преклонение, сякаш обожаваше някой бог... или обичан от нея човек.

Нещо в същината на Улан Бор се разруши завинаги. Сякаш го прониза ток с изключително високо напрежение. И той също падна на колене пред девойката.

— Лоала — прошепна. — Лоала... — повтори и ръката му, свикнала да натиска съкрушителните бутони за пуск на ракети, погали косата ѝ, а очите му, никога повече ледени, се изгубиха в нейните златисто-лилави очи.

— Мой господарю — прошепна отново туземката. — Скъпи мой небесен господарю...

Какви бяха тези горещи и влажни капки по ръката му? И този солен вкус по неговите устни? Улан Бор изненадан си даде сметка, че плаче. Никога не бе вярвал, че е способен на това. Той, наемникът от Земята... той, Улан Бор да плаче! Тогава разбра. Скочи на крака и отстъпи на няколко крачки, а Лоала повдигна глава и се взря в натъженото му лице.

— Лоала! — извика войникът и в този вик се съдържаше мъката заради хиляди касапници, безброй мъртъвци, заради апокалиптичната жестокост, която беше виждал и създавал. — Лоала, не разбираш ли? Аз съм войник от Земята, планета, която в продължение на сто години е сяла смърт и разрушение между звездите в Квадранта. Наемник съм и съм убивал. Анихилирал съм много като теб в различни светове! Не съществува начин да ми простиш!

— Мой господарю — изрече Лоала със сладък глас. — На Кандар не се намира друго, освен прошка, защото без нея няма щастие. Тук съществува само щастие и любов.

Очите на Улан Бор светнаха с изгарящ пламък. Лицето му изглеждаше напрегнато и огорчено. Покрай окото му, където се забелязваше белезникав белег от стара рана, премина нервна тръпка.

— Може би за теб има щастие и прошка — изхлипа наемникът, — но не и за мен. Само сега те разбирам, защото съм освободен от влиянието на беллатрикса. По-рано не бях в състояние да си дам сметка за това. И сега, когато спечелих себе си, когато се намерих отново, губя.

Лоала се надигна, приближи се до него и леко положи ръка върху рамото му.

— Не — каза тя. — Не си изгубил, човеко от Земята. Намерил си себе си, а това е най-важното.

Силните му ръце я хванаха здраво за китките и Лоала се вцепени, защото ѝ причиняваше болка. Но поради страданието, което изпитваше, той не го забеляза.

— Не мога да бъда щастлив, Лоала — произнесе с по-спокоен глас, но в него отекваше неизбежността на съдбата. — Няма да намеря щастие, защото страданието винаги ще бъде в мен. Чувството за вина не ще ме напусне, дори и да ми простиш, макар че аз едва ли повече ще постъпвам...

Улан Бор спря да говори, преди да завърши фразата. Златисто-лилавите очи на Лоала засияха с блясък, който той никога досега не бе виждал. Ръцете му отпуснаха китките ѝ и увиснаха. Погледът на местната жителка беше напрегнат и съкрушителен и той се почувства напълно обгърнат от мекота. Обзе го дълбоко спокойствие.

Гласът на девойката сякаш пристигаше от много далече. Беше сладък и приглушен.

— Погледни ме, човеко от Земята — каза тя, — защото аз ще те излекувам. На Кандар не съществува нещастие, нито чувство за вина. Затова само ние в цялата галактика сме щастливи и свободни.

Погледът и беше хипнотичен. Изразяваше покой, от който бе невъзможно да се измъкне. Но Улан Бор не би и поискал да го направи.

— Защо? — беше единственото, което той успя да промълви.

— Защото намерихме нужната енергия, за да унищожим вътрешното си чудовище — отвърна Лоала, без да наруши нежната връзка, установила се между тях. — Този звяр е безполезното чувство за вина, отвратителното животно, което поглъща душите на хората без никаква полза.

Улан Бор се олюля. Погледът на Лоала бе станал още по-напрегнат, проникваше в главата му и разбъркваше неговия разсъдък,

опитвайки се да изгони чудовището.

— Такъв е нашият начин на живот — върна се гласът ѝ, все още далечен и приглушен. — В даден момент от нашето битие ние също сме в състояние да усетим чувство за вина, което би могло да ни разруши отвътре, но когато някой от нас не се нуждае от него...

Тя не довърши фразата, но въпреки това Улан Бор разбра недоизказаното от нея и неговото значение: „... ние му помагаме и унищожаваме чудовището“.

Беше точно същото, което сега се случваше с него. Струящата от очите на Лоала енергия се разпространяваше във вътрешността му, търсейки лакомото и ненаситно чудовище. Ужасния звяр, превърнал живота му в ад, който щеше да продължи да го измъчва и в бъдеще. Тя го преследваше през безкрайните мозъчни връзки на разсъдъка му, проследяваше го непреклонно и накрая го залови в една сляпа улица, откъдето не можеше да избяга. Първичното чудовище беше заклещено там и потъналият в хипнотична мъгла Улан Бор почувства разтърсване.

Проблесна светкавица и мозъкът му сякаш експлодира като от ужасната болка от изстрел. Дали бе психическа лоботомия? Той се олюля и падна на колене, поддържан от Лоала.

— Вече си свободен, земянино — каза далечният и гальовен глас.

Беше истина. Улан Бор усети голямо вътрешно спокойствие и заизлиза от гъстата мъгла, която му отваряше път към обаятелен пухкав свят. Изпадна в екстаз. Обичаше Лоала, обичаше Кандар III. Миналото бе само минало, привършило завинаги. Беше захвърлено през рамото му като празна опаковка, а новият живот бе изпълнен с обещания.

— Мой обичан господарю... — изрече тя.

— Малка Лоала... — промълви Улан Бор.

Всичко изглеждаше различно. Ужасите на войната си бяха отишли, насиетието също. Сега съществуваха само Лоала, райската планета, щастието и екстаза.

Земянинът въздъхна, затвори очи и отметна глава назад. После се сви и остана неподвижен.

С усмивка на лицето си.

Писъкът ѝ разцепи въздуха:

— Любими господарю.

Човекът от Земята беше умрял. Радостното му сърце не бе успяло да издържи на щастието. Лоала твърде късно разбра, че земянинът не беше свикнал да се освобождава нито от цялата си тъга, нито от всичките си угризения, и не бе способен да се приспособи към абсолютното щастие. Такова бе проклятието на човечеството.

Ала щастливият народ на Кандар III не знаеше какво представляват проклятията.

ЗЛАТИН И ЗМЕЯТ ОТ БРАНИМИР СЪБЕВ

Не е включен в това електронно издание.

Издание:

Златен кан. Том 2

Съставител: Кънчо Кожухаров

Корично оформление: Веселин Праматаров

Лингея ЕООД, Благоевград

ISBN 978-954-92471-2-1

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.